

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B****ΕΚΤΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 17ης Μαΐου 1977

περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση

(77/388/ΕΟΚ)

(ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 1)

Τροποποιείται από:

	Επίσημη Εφημερίδα		
	αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► M1 Ενδέκατη οδηγία του Συμβουλίου της 26ης Μαρτίου 1980 (80/368/ΕΟΚ)	L 90	41	3.4.1980
► M2 Δέκατη οδηγία του Συμβουλίου της 31ης Ιουλίου 1984 (84/386/ΕΟΚ)	L 208	58	3.8.1984
► M3 Δέκατη όγδοη οδηγία του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1989 (89/465/ΕΟΚ)	L 226	21	3.8.1989
► M4 Οδηγία του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 (91/680/ΕΟΚ)	L 376	1	31.12.1991
► M5 Οδηγία 92/77/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 1992	L 316	1	31.10.1992
► M6 Οδηγία 92/111/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1992	L 384	47	30.12.1992
► M7 Οδηγία 94/4/ΕΚ του Συμβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 1994	L 60	14	3.3.1994
► M8 Οδηγία 94/5/ΕΚ του Συμβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 1994	L 60	16	3.3.1994
► M9 Οδηγία 94/76/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1994	L 365	53	31.12.1994
► M10 Οδηγία 95/7/ΕΚ του Συμβουλίου της 10ης Απριλίου 1995	L 102	18	5.5.1995
► M11 Οδηγία 96/42/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1996	L 170	34	9.7.1996
► M12 Οδηγία 96/95/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1996	L 338	89	28.12.1996
► M13 Οδηγία 98/80/ΕΚ του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 1998	L 281	31	17.10.1998
► M14 Οδηγία 1999/49/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 1999	L 139	27	2.6.1999
► M15 Οδηγία 1999/59/ΕΚ του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 1999	L 162	63	26.6.1999
► M16 Οδηγία 1999/85/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 1999	L 277	34	28.10.1999
► M17 Οδηγία 2000/17/ΕΚ του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2000	L 84	24	5.4.2000
► M18 Οδηγία 2000/65/ΕΚ του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2000	L 269	44	21.10.2000

Τροποποιείται από:

► A1 Πράξη προσχώρησης της Ελλάδας	L 291	17	19.11.1979
► A2 Πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας	L 302	23	15.11.1985

Διορθώνεται από:

- ▶ C1 Διορθωτικό ΕΕ L 272 της 17.9.1992, σ. 72 (91/680/ΕΟΚ)
- ▶ C2 Διορθωτικό ΕΕ L 197 της 6.8.1993, σ. 58 (92/111/ΕΟΚ)

Σημείωση: Αυτή η κωδικοποιημένη έκδοση περιέχει αναφορές στην ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα ή/και στο Ecu, οι οποίες, από την 1η Ιανουαρίου 1999, πρέπει να θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ — κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 1) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1)· διορθωτικό στην ΕΕ L 313 της 21.11.1998, σ. 29.

▼B

ΕΚΤΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Μαΐου 1977

περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση

(77/388/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 99 και 100,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Συνελεύσεως⁽¹⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,

Εκτιμώντας:

ότι όλα τα Κράτη μέλη έχουν θεσπίσει σύστημα φόρου επί της προστιθεμένης αξίας σύμφωνα με την πρώτη και την δεύτερη οδηγία του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών⁽³⁾.

ότι κατ' εφαρμογή της αποφάσεως της 21ης Απριλίου 1970 περί αντικαταστάσεως των χρηματικών συνεισφορών των Κρατών μελών από ιδίους πόρους της Κοινότητος⁽⁴⁾, ο προϋπολογισμός της Κοινότητος, με την επιφύλαξη των λοιπών εσόδων, θα χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από ιδίους πόρους της Κοινότητος· ότι στους πόρους αυτούς περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι προερχόμενοι από τον φόρο προστιθεμένης αξίας που προκύπτουν από την εφαρμογή κοινού συντελεστού επί φορολογικής βάσεως καθοριζόμενης κατά τρόπο ομοιόμορφο και σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες·

ότι πρέπει να συνεχισθεί η πραγματική ελεύθερωση της κυκλοφορίας των προσώπων, των αγαθών, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, καθώς και η αλληλοδιείσδυση των οικονομιών·

ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ο αντικειμενικός σκοπός της καταργήσεως των φορολογιών κατά την εισαγωγή και της μη φορολογίας ή επιστροφής των φόρων κατά την εξαγωγή στις μεταξύ των Κρατών μελών συναλλαγές· ότι πρέπει να εξασφαλισθεί η ουδετερότης του κοινού συστήματος των φόρων επί του κύκλου εργασιών ως προς την καταγωγή των αγαθών και των παροχών υπηρεσιών, για να καταστεί τελικά δυνατή η πραγματοποίηση μιας κοινής αγοράς με υγιείς όρους ανταγωνισμού και χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάλογα με εκείνα μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς·

ότι η έννοια του υποκειμένου στον φόρο πρέπει να διευκρινισθεί ώστε να επιτρέπει στα Κράτη μέλη, προς εξασφάλιση μεγαλύτερης ουδετερότητας του φόρου, να περιλαμβάνουν σε αυτήν και πρόσωπα, τα οποία πραγματοποιούν πράξεις επ' ευκαιρία·

ότι η έννοια της φορολογητέας πράξεως έχει προκαλέσει δυσχέρειες ιδίως όσον αφορά τις πράξεις που εξομοιούνται προς φορολογητέες πράξεις, και ότι παρίσταται ανάγκη διευκρινίσεως των εννοιών αυτών·

ότι ο προσδιορισμός του τόπου των φορολογητέων πράξεων έχει προκαλέσει συγκρούσεις αρμοδιότητος μεταξύ των Κρατών

(1) ΕΕ αριθ. Α 40 της 8. 4. 1974, σ. 25.

(2) ΕΕ αριθ. Α 139 της 12. 11. 1974, σ. 15.

(3) ΕΕ αριθ. 71 της 14. 4. 1967, σ. 1301/67.

(4) ΕΕ αριθ. Ν 94 της 28. 4. 1970, σ. 19.

▼B

μελών, ιδίως όσον αφορά την παράδοση αγαθών με συναρμολόγηση και την παροχή υπηρεσιών· ότi αν και ως τόπος παροχής υπηρεσιών πρέπει κατ' αρχήν να ορίζεται ο τόπος, όπου ο παρέχων τις υπηρεσίες έχει εγκαταστήσει την έδρα της επαγγελματικής του δραστηριότητας, ο τόπος αυτός πρέπει, εν τούτοις, να θεωρείται ότi κείται στην χώρα του λήπτου, ιδίως για ορισμένες παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται μεταξύ των υποκειμένων στον φόρο και των οποίων το κόστος υπεισέρχεται στην τιμή των αγαθών·

ότi οι έννοιες της γενεσιουργού αιτίας και του απαιτητού του φόρου πρέπει να εναρμονισθούν, ώστε η εφαρμογή καθώς και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις του κοινοτικού συντελεστού να ισχύσουν ταυτόχρονα σε όλα τα Κράτη μέλη·

ότi η βάση επιβολής του φόρου πρέπει να εναρμονισθεί, ώστε η εφαρμογή του κοινοτικού συντελεστού στις φορολογητέες πράξεις να οδηγεί σε συγκρίσιμα αποτελέσματα σε όλα τα Κράτη μέλη·

ότi οι συντελεστές που εφαρμόζονται από τα Κράτη μέλη, πρέπει να καθιστούν δυνατή την κανονική έκπτωση του επιβληθέντος κατά το προηγούμενο στάδιο φόρου·

ότi πρέπει να καταρτισθεί κοινός πίνακας απαλλαγών με σκοπό την ομοιόμορφη είσπραξη των ιδίων πόρων σε όλα τα Κράτη μέλη·

ότi το καθεστώς των εκπτώσεων πρέπει να εναρμονισθεί κατά το μέτρο που έχει επίπτωση στο πραγματικό επίπεδο της εισπράξεως, ο δε υπολογισμός της αναλογίας της εκπτώσεως πρέπει να γίνεται με όμοιο τρόπο σε όλα τα Κράτη μέλη·

ότi πρέπει να διευκρινισθεί ποίοι είναι οι υπόχρεοι του φόρου, ιδίως όσον αφορά ορισμένες παροχές από πρόσωπα εγκατεστημένα στο εξωτερικό·

ότi οι υποχρεώσεις των φορολογουμένων πρέπει να εναρμονισθούν κατά το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ώστε να εξασφαλίζεται η ισοδύναμη είσπραξη του φόρου σε όλα τα Κράτη μέλη· ότi οι υπόχρεοι του φόρου οφείλουν ιδίως να δηλώνουν περιοδικά το συνολικό ποσό των πράξεών τους, οι οποίες αποτελούν τόσο εισροές όσο και εκροές, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την βεβαίωση και τον έλεγχο της βάσεως των ιδίων πόρων·

ότi ενδείκνυται η εναρμόνιση των υφισταμένων διαφόρων ειδικών καθεστώτων· ότi, όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις, πρέπει να επιτραπεί στα Κράτη μέλη να διατηρήσουν τα ειδικά τους καθεστάτα, σύμφωνα με κοινές διατάξεις και εν όψει πió προωθημένης εναρμόνισσεως· ότi, όσον αφορά τους γεωργούς, πρέπει να δοθεί στα Κράτη μέλη η δυνατότητα εφαρμογής ενός ειδικού καθεστώτος, που συνεπάγεται κατ' αποκοπήν επιστροφή του προηγούμενως καταβληθέντος φόρου προστιθεμένης αξίας στους γεωργούς που δεν υπάγονται στο κανονικό καθεστώς· ότi πρέπει να καθορισθούν οι βασικές αρχές του καθεστώτος αυτού και να θεσπισθεί μία κοινή μέθοδος προσδιορισμού της προστιθεμένης αξίας των γεωργών αυτών για τις ανάγκες της εισπράξεως των ιδίων πόρων·

ότi απαιτείται να εξασφαλισθεί συντονισμένη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης οδηγίας και ότi για τον σκοπό αυτόν είναι απαραίτητο να θεσπισθεί κοινοτική διαδικασία διαβουλεύσεως· ότi η σύσταση μιας επιτροπής φόρου προστιθεμένης αξίας καθιστά δυνατή την οργάνωση στενής συνεργασίας μεταξύ των Κρατών μελών και της Επιτροπής στον τομέα αυτόν·

ότi πρέπει τα Κράτη μέλη να έχουν την δυνατότητα, εντός ορισμένων ορίων και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να λαμβάνουν ή να διατηρούν ειδικά μέτρα κατά παρέκκλιση της παρούσης οδηγίας, με σκοπό την απλοποίηση της εισπράξεως του φόρου και την αποτροπή ορισμένων περιπτώσεων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής·

▼**B**

ότι ενδέχεται να κριθεί σκόπιμο να εξουσιοδοτηθούν τα Κράτη μέλη να συνάψουν με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς συμφωνίες, δυνάμενες να περιέχουν παρεκκλίσεις από την παρούσα οδηγία·

ότι είναι απαραίτητο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος που να επιτρέπει την προοδευτική προσαρμογή των εθνικών νομοθεσιών σε ορισμένους τομείς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Τα Κράτη μέλη προσαρμόζουν το ήδη εφαρμοζόμενο σύστημα φόρου επί της προστιθεμένης αξίας προς τις διατάξεις των κατωτέρω άρθρων.

Τα Κράτη μέλη εκδίδουν τις απαιτούμενες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, ώστε το κατά τον τρόπο αυτό προσαρμοσμένο σύστημα να τεθεί σε ισχύ το ταχύτερο δυνατό, και το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1978.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 2

Στον φόρο προστιθεμένης αξίας υπόκεινται:

1. οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται εξ επαχθούς αιτίας στο εσωτερικό της χώρας υπό υποκειμένου στο φόρο, που ενεργεί υπό την ιδιότητά του αυτήν·
2. οι εισαγωγές αγαθών.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΕΛΛΗΦΙΚΟΤΗΣ

▼**M4**

Άρθρο 3

1. Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, νοείται ως:
  - «έδαφος κράτους μέλους»: το εσωτερικό της χώρας, όπως ορίζεται, για κάθε κράτος μέλος, στις παραγράφους 2 και 3,
  - «Κοινότητα» και «έδαφος της Κοινότητας»: το εσωτερικό των κρατών μελών, όπως ορίζεται, για κάθε κράτος μέλος, στις παραγράφους 2 και 3,
  - «τρίτο έδαφος» και «τρίτες χώρες»: κάθε έδαφος, εκτός από όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 ως εσωτερικό κράτους μέλους.
2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ως «εσωτερικό της χώρας» νοείται το πεδίο εφαρμογής της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως ορίζεται, για κάθε κράτος μέλος, στο άρθρο 227.
3. Εξαιρούνται από την έννοια του «εσωτερικού της χώρας», τα ακόλουθα εθνικά εδάφη:
  - από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας: η Νήσος Ελιγολάνδη, η περιοχή του Μπύζιγκεν,
  - από το Βασίλειο της Ισπανίας: η Θέουτα,

▼ **M4**

- η Μελίλια,
- από την Ιταλική Δημοκρατία:
το Λιβίνιο,
η Καμπιόνε ντ' Ιτάλια,
τα εθνικά ύδατα της λίμνης του Λουγκάνο.

Εξαιρούνται επίσης από την έννοια του «εσωτερικού της χώρας», τα ακόλουθα εθνικά εδάφη:

- από το Βασίλειο της Ισπανίας:
οι Κανάριοι Νήσοι,
- από τη Γαλλική Δημοκρατία:
τα υπερπόντια διαμερίσματα,
- από την Ελληνική Δημοκρατία:
το Άγιον Όρος.

▼ **M6**

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, λαμβανομένων υπόψη των συμβάσεων και συνθηκών που έχουν συνάψει αντίστοιχα με τη Γαλλική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, το Πριγκιπάτο του Μονακό και η νήσος Μαν δεν θεωρούνται ως τρίτα εδάφη κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι πράξεις που διενεργούνται από ή προς:

- το Πριγκιπάτο του Μονακό, να αντιμετωπίζονται ως πράξεις διενεργούμενες από ή προς τη Γαλλική Δημοκρατία,
- τη νήσο Μαν, να αντιμετωπίζονται ως πράξεις διενεργούμενες από ή προς το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

▼ **M4**

5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι οι προβλεπόμενες στις παραγράφους 3 και 4 διατάξεις δεν δικαιολογούνται πλέον, ιδίως από απόψεως ουδετερότητας ως προς τον ανταγωνισμό ή από απόψεως ιδίων πόρων, υποβάλλει στο Συμβούλιο κατάλληλες προτάσεις.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ

Άρθρο 4

1. Θεωρείται ως «υποκείμενος στον φόρο» οποιοσδήποτε ασκεί, κατά τρόπο ανεξάρτητο και σε οποιονδήποτε τόπο, μία από τις οικονομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, ανεξαρτήτως του επιδιωκόμενου σκοπού των αποτελεσμάτων της δραστηριότητος αυτής.

2. Οικονομικές δραστηριότητες, κατά την έννοια της παραγράφου 1, είναι όλες οι δραστηριότητες του παραγωγού, του εμπόρου ή του παρέχοντος υπηρεσίες, περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων εξορύξεως, των γεωργικών δραστηριοτήτων καθώς και των δραστηριοτήτων των ελευθέρων επαγγελματιών ή των εξομοιούμενων προς αυτά. Ως οικονομική δραστηριότητα θεωρείται επίσης η εκμετάλλευση ενσωμάτων ή αύλου αγαθού, προς τον σκοπό αντλήσεως εσόδων διαρκούς χαρακτήρος.

3. Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να θεωρούν επίσης ως υποκείμενο στον φόρο οποιονδήποτε πραγματοποιεί επ' ευκαιρία πράξη αναγομένη στις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 δραστηριότητες, και ιδίως μία από τις κατωτέρω πράξεις:

- α) Παράδοση κτιρίων ή τμημάτων κτιρίων και του συνεχόμενου εδάφους, που πραγματοποιείται προ της πρώτης εγκαταστάσεως σε αυτά· τα Κράτη μέλη δύνανται να καθορίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του κριτηρίου επί των μετα-

▼B

τροπών ακινήτων καθώς και την έννοια του συνεχομένου εδάφους.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να εφαρμόζουν άλλα κριτήρια, εκτός του κριτηρίου της πρώτης εγκαταστάσεως, όπως το κριτήριο του διαρρεύσαντος χρονικού διαστήματος μεταξύ του χρόνου αποπερατώσεως του ακινήτου και του χρόνου της πρώτης παραδόσεως ή το κριτήριο του διαρρεύσαντος χρονικού διαστήματος μεταξύ του χρόνου της πρώτης εγκαταστάσεως και του χρόνου της μεταγενέστερης παραδόσεως, εφ' όσον τα χρονικά αυτά διαστήματα δεν υπερβαίνουν τα πέντε ή τα δύο έτη αντιστοίχως.

Ως «κτίριο» νοείται κάθε κατασκευή που συνδέεται αρρήκτως με το έδαφος.

β) Παράδοση γηπέδων προς οικοδόμηση.

Ως γήπεδο προς οικοδόμηση νοείται η ακάλυπτη ή διαρρυθμισμένη έκταση γης, όπως ορίζεται από τα Κράτη μέλη.

4. Ο χρησιμοποιούμενος στην παράγραφο 1 όρος «κατά τρόπο ανεξάρτητο» αποκλείει από την φορολογία τους μισθωτούς και λοιπά πρόσωπα κατά το μέτρο που συνδέονται με τον εργοδότη τους με σύμβαση εργασίας ή με οποιαδήποτε άλλη νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξαρτήσεως, όσον αφορά τους όρους εργασίας και αμοιβής, και την ευθύνη του εργοδότη.

Με την επιφύλαξη της διαβουλεύσεως που προβλέπεται από το άρθρο 29, κάθε Κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να θεωρεί ως ένα υποκείμενο στον φόρο τα εγκατεστημένα στο εσωτερικό της χώρας πρόσωπα, τα οποία είναι μεν ανεξάρτητα μεταξύ τους από νομικής απόψεως, συνδέονται όμως στενά από χρηματοδοτικής, οικονομικής και οργανωτικής απόψεως.

5. Τα Κράτη, οι περιφέρειες, οι νομοί, οι δήμοι και κοινότητες και οι λοιποί οργανισμοί δημοσίου δικαίου δεν θεωρούνται ως υποκείμενοι στον φόρο για τις δραστηριότητες ή πράξεις, τις οποίες πραγματοποιούν ως δημοσία εξουσία, έστω και αν, επ' ευκαιρία αυτών των δραστηριοτήτων ή πράξεων, εισπράττουν δικαιώματα, τέλη, εισφορές ή άλλες επιβαρύνσεις.

Εν τούτοις, όταν πραγματοποιούν τέτοιες δραστηριότητες ή πράξεις, πρέπει να θεωρούνται ως υποκείμενοι σε φόρο για τις δραστηριότητες ή πράξεις αυτές κατά το μέτρο που η μη υπαγωγή τους στον φόρο θα οδηγούσε σε σημαντικές στρεβλώσεις των όρων του ανταγωνισμού.

Οποσδήποτε, οι προαναφερθέντες οργανισμοί θεωρούνται ως υποκείμενοι σε φόρο, ιδίως για τις πράξεις, που απαριθμούνται στο παράρτημα Δ, και κατά το μέτρο που οι πράξεις αυτές δεν είναι αμελητέες.

Τα Κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν ως δραστηριότητες δημοσίας αρχής, τις δραστηριότητες των προαναφερθέντων οργανισμών, που απαλλάσσονται δυνάμει των άρθρων 13 και 28.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 5

Παράδοση αγαθών

1. Ως «παράδοση αγαθού» θεωρείται η μεταβίβαση της εξουσίας να διαθέτει κανείς ενσώματο αγαθό ως κύριος.
2. Λογίζονται ως «ενσώματα αγαθά» το ηλεκτρικό ρεύμα, το φωταέριο, η θερμότης, το ψύχος και παρόμοια πράγματα.
3. Τα Κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν ως ενσώματα αγαθά:
  - α) ορισμένα δικαιώματα επί ακινήτων·

▼B

- β) τα εμπράγματα δικαιώματα, τα οποία παρέχουν στον δικαιούχο εξουσία χρήσεως επί ακινήτων·
  - γ) τα μερίδια και τις μετοχές, των οποίων η κατοχή εξασφαλίζει νομικά ή πραγματικά, την περιέλευση κατά κυριότητα ή κατ' επικαρπία, ακινήτου ή τμήματος ακινήτου.
4. Επίσης θεωρείται ως παράδοση κατά την έννοια της παραγράφου 1:
- α) η μεταβίβαση, επί καταβολή αποζημιώσεως, της κυριότητας αγαθού, κατ' επιταγήν της δημοσίας αρχής ή επ' ονόματί της ή εις εκτέλεση νόμου·
  - β) η υλική παράδοση αγαθού δυνάμει συμβάσεως, η οποία προβλέπει την εκμίσθωση αγαθού για ορισμένη περίοδο ή την πώληση αγαθού με δόσεις, με την επιφύλαξη της κυριότητας το αργότερο μέχρις αποπληρωμής του τιμήματος·
  - γ) η μεταβίβαση αγαθού, η οποία πραγματοποιείται δυνάμει συμβάσεως εντολής προς αγορά ή πώληση.

▼M10

5. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν ως παράδοση, κατά την έννοια της παραγράφου 1, την παράδοση ορισμένων εργασιών επί ακινήτων.

▼B

6. Εξομοιούνται προς παράδοση εξ επαχθούς αιτίας, η ανάληψη υπό του υποκειμένου στον φόρο αγαθού της επιχειρήσεώς του, το οποίο χρησιμοποιεί για ίδιες ανάγκες ή για ανάγκες του προσωπικού του ή το οποίο μεταβιβάζει δωρεάν ή, γενικότερα, διαθέτει για σκοπούς ξένους προς την επιχείρηση, όταν το αγαθό αυτό ή τα συστατικά του στοιχεία, έχουν δημιουργήσει δικαίωμα για ολική ή μερική έκπτωση από τον φόρο προστιθεμένης αξίας. Δεν περιλαμβάνονται, πάντως, οι αναλήψεις που γίνονται για τις ανάγκες της επιχειρήσεως και αφορούν τη χορήγηση δώρων μικρής αξίας και δειγμάτων.

7. Τα Κράτη μέλη δύνανται να εξομοιώνουν προς παράδοση εξ επαχθούς αιτίας:

- α) την διάθεση υπό υποκειμένου στον φόρο, για τις ανάγκες της επιχειρήσεώς του, αγαθού παραχθέντος, κατασκευασθέντος, εξορυχθέντος, μεταποιηθέντος, αγορασθέντος ή εισαχθέντος στο πλαίσιο της επιχειρήσεώς του, στην περίπτωση που η απόκτηση ενός τέτοιου αγαθού από άλλον υποκείμενο στον φόρο δεν θα του δημιουργούσε δικαίωμα προς ολική έκπτωση του φόρου προστιθεμένης αξίας·
- β) την διάθεση αγαθού από υποκείμενο στον φόρο, σε τομέα δραστηριότητας μη υπαγόμενο στον φόρο, όταν το αγαθό αυτό έχει δημιουργήσει δικαίωμα προς ολική ή μερική έκπτωση του φόρου προστιθεμένης αξίας κατά την κτήση ή την διάθεση αυτού, σύμφωνα με την περίπτωση α)·
- γ) εξαιρέσει των περιπτώσεων των αναφερομένων στην παράγραφο 8, την κατοχή αγαθών υπό υποκειμένου στον φόρο ή διαδόχου του σε περίπτωση παύσεως της υποκειμένης στον φόρο οικονομικής του δραστηριότητας, όταν κατά τον χρόνο κτήσεως ή διαθέσεως των αγαθών αυτών, σύμφωνα με την περίπτωση α) εδημιουργήθη δικαίωμα για ολική ή μερική έκπτωση.

8. Τα Κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν, ότι κατά την μεταβίβαση εξ επαχθούς ή χαριστικής αιτίας ή υπό μορφή εισφοράς σε εταιρεία, συνόλου ή μέρους συνόλου αγαθών, ουδεμία παράδοση αγαθών επραγματοποιήθη και ότι ο δικαιούχος διαδέχεται τον μεταβιβάζοντα. Τα Κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχει περίπτωση, να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο προς αποτροπή στρεβλώσεως των όρων του ανταγωνισμού, στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν υπόκειται πλήρως στον φόρο.

▼ **B***Άρθρο 6***Παροχή υπηρεσιών**

1. Ως «παροχή υπηρεσιών» θεωρείται κάθε πράξη, η οποία δεν αποτελεί παράδοση αγαθών κατά την έννοια του άρθρου 5.

Η πράξη αυτή δύναται να συνίσταται μεταξύ άλλων, σε:

- εκχώρηση αὐλου αγαθού, το οποίο αντιπροσωπεύεται ή όχι από τίτλο,
- υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή πράξεως ή καταστάσεως,
- εκτέλεση υπηρεσίας κατ' επιταγήν της δημοσίας αρχής ή επ' ονόματί της ή εις εκτέλεση νόμου.

2. Εξομοιούνται προς παροχές υπηρεσιών εξ επαχθούς αιτίας:

- α) η χρησιμοποίηση αγαθού, το οποίο κατέχει η επιχείρηση, για τις ίδιες ανάγκες του υποκειμένου στον φόρο ή του προσωπικού του ή, γενικότερα, για σκοπούς ξένους προς την επιχείρηση, εφ' όσον το αγαθό αυτό εδημιούργησε δικαίωμα προς ολική ή μερική έκπτωση του φόρου προστιθεμένης αξίας·
- β) η άνευ ανταλλάγματος παροχή υπηρεσιών υπό του υποκειμένου σε φόρο για ίδιες ανάγκες αυτού ή του προσωπικού του ή, γενικότερα, για σκοπούς ξένους προς την επιχείρησή του.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσης παραγράφου, υπό τον όρο ότι η παρέκκλιση αυτή δεν επιφέρει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

3. Προς αποτροπή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και υπό την επιφύλαξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 29 διαβουλεύσεως, τα Κράτη μέλη δύνανται να εξομοιώνουν προς παροχή υπηρεσιών επαχθούς αιτίας την εκτέλεση υπό του υποκειμένου στον φόρο υπηρεσίας για τις ανάγκες της επιχειρήσεώς του, στην περίπτωση όπου η εκτέλεση μιας τέτοιας υπηρεσίας υπό άλλου υποκειμένου στον φόρο δεν θα του δημιουργούσε δικαίωμα προς ολική έκπτωση του φόρου προστιθεμένης αξίας.

4. Όταν υποκείμενος στον φόρο, ενεργώντας ιδίω ονόματι αλλά για λογαριασμό τρίτου, μεσολαβεί σε παροχή υπηρεσιών, θεωρείται ότι λαμβάνει και παρέχει προσωπικά τις εν λόγω υπηρεσίες.

5. Το άρθρο 5 παράγραφος 8 ισχύει υπό τους αυτούς όρους και επί της παροχής υπηρεσιών.

▼ **M4***Άρθρο 7***Εισαγωγές**

1. Ως «εισαγωγή αγαθού» θεωρείται:

- α) η είσοδος, στο εσωτερικό της Κοινότητας, ενός αγαθού που δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 9 και 10 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, ή, προκειμένου για αγαθό υπαγόμενο στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, που δεν βρίσκεται σε ελεύθερη κυκλοφορία·

▼ **M6**

- β) η είσοδος στο εσωτερικό της Κοινότητας ενός αγαθού προερχομένου από τρίτο έδαφος, εκτός των αγαθών που προβλέπονται στο στοιχείο α).

▼ **M4**

2. Η εισαγωγή ενός αγαθού πραγματοποιείται στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το αγαθό τη στιγμή της εισόδου του στο εσωτερικό της Κοινότητας.

▼ **M4**

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, όταν ένα αγαθό που εμπίπτει στην παράγραφο 1 στοιχείο α), έχει υπαχθεί από τη στιγμή της εισόδου του στο εσωτερικό της Κοινότητας σε ένα από τα καθεστάτα που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 σημείο Β, ► **M6** στοιχεία α), β), γ) και δ) ◀ σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης, τότε η εισαγωγή του αγαθού αυτού πραγματοποιείται στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου το αγαθό εξήλθε από τα καθεστάτα αυτά.

▼ **M6**

Επίσης, οσάκις, ένα από τα αγαθά τα εμπίπτοντα στην παράγραφο 1 στοιχείο β) υπάγεται κατά την είσοδό του στο εσωτερικό της Κοινότητας σ' ένα από τα καθεστάτα του άρθρου 33α παράγραφος 1 στοιχείο β) ή γ), η εισαγωγή του αγαθού αυτού πραγματοποιείται στο κράτος μέλος εντός του οποίου το αγαθό παύει να υπάγεται στο εν λόγω καθεστώς.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Άρθρο 8

Παραδόσεις αγαθών

1. Ως τόπος παραδόσεως αγαθών θεωρείται:
  - α) στην περίπτωση αποστολής ή μεταφοράς αγαθού υπό του προμηθευτού ή του αγοραστή είτε υπό τρίτου προσώπου: ο τόπος όπου ευρίσκεται το αγαθό κατά τον χρόνο ενάρξεως της αποστολής ή της μεταφοράς με προορισμό τον παραλήπτη· επί παραδόσεως του αγαθού κατόπιν εγκαταστάσεως ή συναρμολόγησεως, μετά ή άνευ δοκιμής της λειτουργίας του, από τον προμηθευτή ή για λογαριασμό του, ως τόπος παραδόσεως θεωρείται ο τόπος στον οποίο γίνεται η εγκατάσταση ή η συναρμολόγηση· στην περίπτωση, κατά την οποία η εγκατάσταση ή η συναρμολόγηση δεν πραγματοποιείται στην χώρα του προμηθευτού, αλλά ► **M4** σε άλλο κράτος μέλος, το κράτος μέλος στο εσωτερικό του οποίου γίνεται η εγκατάσταση ή η συναρμολόγηση ◀ λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προς αποφυγή διπλής φορολογίας στο Κράτος αυτό·
  - β) εφ' όσον το αγαθό δεν αποστέλλεται ούτε μεταφέρεται: ο τόπος όπου ευρίσκεται το αγαθό κατά τον χρόνο της παραδόσεώς του.

▼ **M6**

- γ) εφόσον η παράδοση αγαθών πραγματοποιείται επί πλοίου, αεροπλάνου ή τρένου, και κατά τη διάρκεια του τμήματος μεταφοράς επιβατών που διενεργείται εντός της Κοινότητας: ο τόπος της αναχώρησης της μεταφοράς επιβατών.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοούνται ως:

- «τμήμα της μεταφοράς επιβατών που διενεργείται στο εσωτερικό της Κοινότητας», το τμήμα μεταφοράς το οποίο πραγματοποιείται χωρίς σταθμό εκτός της Κοινότητας, μεταξύ του τόπου αναχώρησης και του τόπου άφιξης της μεταφοράς επιβατών,
- «τόπος αναχώρησης μεταφοράς επιβατών», το πρώτο προβλεπόμενο σημείο επιβίβασης των επιβατών στο εσωτερικό της Κοινότητας, ενδεχομένως μετά από σταθμό εκτός της Κοινότητας,
- «τόπος άφιξης μιας μεταφοράς επιβατών», το τελευταίο σημείο αποβίβασης των επιβατών που επιβίβαστηκαν εντός της Κοινότητας, το οποίο προβλέπεται στο εσωτερικό της Κοινότητας, ενδεχομένως πριν από σταθμό εκτός της Κοινότητας.

▼M6

Εάν πρόκειται για μεταφορά μετ' επιστροφής, η διαδρομή της επιστροφής θεωρείται αυτοτελής μεταφορά.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 1993, έκθεση που συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις για τον τόπο φορολόγησης των αγαθών που προορίζονται για κατανάλωση εντός του μεταφορικού μέσου, καθώς και της παροχής υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών εστιατορίου, προς επιβάτες μέσα σε πλοίο, αεροπλάνο ή τρένο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1993, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 1993, τα κράτη μέλη μπορούν να απαλάσσουν, ή να συνεχίσουν να απαλάσσουν, με δικαίωμα προς έκπτωση του φόρου προστιθέμενης αξίας που κατεβλήθη στο προηγούμενο στάδιο, τις παραδόσεις αγαθών που προορίζονται για κατανάλωση εντός του μεταφορικού μέσου, ο τόπος φορολόγησης των οποίων καθορίζεται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις.

▼M4

2. Κατά παρέκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο α), όταν ο τόπος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών βρίσκεται σε τρίτο έδαφος, ως τόπος της παράδοσης της πραγματοποιούμενης από τον εισαγωγέα, κατά την έννοια του ►M18 άρθρου 21 παράγραφος 4 ◄, καθώς και ως τόπος ενδεχόμενων επακόλουθων παραδόσεων, θεωρείται το εσωτερικό του κράτους μέλους εισαγωγής των αγαθών.

▼B*Άρθρο 9***Παροχές υπηρεσιών**

1. Ως τόπος παροχής υπηρεσιών θεωρείται η έδρα της οικονομικής δραστηριότητας του παρέχοντος τις υπηρεσίες ή της μόνιμης εγκαταστάσεώς του από την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες, ελλείψει δε τούτων, ο τόπος της κατοικίας ή συνήθους διαμονής του.

2. Εν τούτοις:

α) τόπος παροχής υπηρεσιών συναφών προς ακίνητα, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών κτηματομεσιτών και εμπειρογνομόνων, καθώς και των υπηρεσιών που αποσκοπούν στην προετοιμασία ή τον συντονισμό εργασιών επί ακινήτων, όπως παραδείγματος χάριν οι υπηρεσίες αρχιτεκτόνων ή γραφείων επιβλέψεως, είναι ο τόπος όπου κείται το ακίνητο·

β) τόπος παροχής υπηρεσιών μεταφοράς είναι τόπος, όπου πραγματοποιείται η μεταφορά ανάλογα με τις διανυθείσες αποστάσεις·

γ) τόπος παροχής υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο:

— πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες δραστηριότητες, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων των οργανωτών τους καθώς και των παρεπομένων, κατά περίπτωση, προς τις δραστηριότητες αυτές παροχών υπηρεσιών,

— παρεπόμενες μεταφορικές δραστηριότητες όπως η φόρτωση, εκφόρτωση, συντήρηση και διευθέτηση των μεταφερομένων ειδών και παρόμοιες δραστηριότητες,

— πραγματογνωμοσύνες επί ενσωμάτων κινητών αγαθών,

— εργασίες επί ενσωμάτων κινητών αγαθών,

είναι ο τόπος, όπου εκτελούνται υλικώς οι παροχές αυτές·

▼ **M2**▼ **B**

ε) τόπος παροχής των κατωτέρω υπηρεσιών, οι οποίες παρέχονται σε λήπτες εγκατεστημένους εκτός της Κοινότητας ή σε υποκειμένους στον φόρο εγκατεστημένους μεν εντός της Κοινότητας αλλ' εκτός της χώρας του παρέχοντος τις υπηρεσίες, είναι ο τόπος της έδρας της οικονομικής δραστηριότητας του λήπτου ή της μονίμου εκείνης εγκαταστάσεώς του για την οποία παρεσχέθησαν οι υπηρεσίες αυτές, ελλείπει δε τούτων ο τόπος της κατοικίας του ή της συνήθους διαμονής του:

- εκχώρηση και παραχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, δικαιωμάτων εκ διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμεταλλεύσεως βιομηχανικών και εμπορικών σημάτων και λοιπών παρομοίων δικαιωμάτων,
- παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών,
- παροχή υπηρεσιών από συμβούλους, μηχανικούς, γραφεία μελετών, δικηγόρους, λογιστές, και λοιπές παρόμοιες παροχές, καθώς και η επεξεργασία στοιχείων και η παροχή πληροφοριών,
- ανάληψη υποχρέωσης μη ασκήσεως μιας επαγγελματικής δραστηριότητας εν όλω ή εν μέρει, ή δικαιώματος αναφερομένου στην παρούσα περίπτωση ε),
- τραπεζικές, χρηματοδοτικές και ασφαλιστικές εργασίες, περιλαμβανομένων των εργασιών αντασφάλισεως, εξαιρέσει της μισθώσεως χρηματοθυρίδων,
- διάθεση προσωπικού,
- παροχές υπηρεσιών πραγματοποιούμενες από διαμεσολαβούντα πρόσωπα, τα οποία ενεργούν επ' ονόματι και για λογαριασμό τρίτου, όταν τα πρόσωπα αυτά μεσολαβούν για παροχές υπηρεσιών που αναφέρονται στην παρούσα περίπτωση ε),

▼ **M2**

- η μίσθωση ενσώματων κινητών αγαθών εξαιρέσει όλων των μεταφορικών μέσων ► **M15** , ◀

▼ **M15**

- τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Ως τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες νοούνται οι υπηρεσίες που αφορούν τη μετάδοση, εκπομπή και λήψη σημάτων, κειμένου, εικόνων και ήχων ή πληροφοριών οιασδήποτε φύσης, με ενσύρματα, ασύρματα, οπτικά ή άλλα ηλεκτρομαγνητικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης ή εκχώρησης του δικαιώματος χρήσεως δυναμικού για τέτοιου είδους μετάδοση, εκπομπή ή λήψη. Στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, περιλαμβάνεται και η παροχή πρόσβασης σε παγκόσμια δίκτυα πληροφοριών.

▼ **B**

3. Προς αποφυγή περιπτώσεων διπλής φορολογίας, μη φορολογήσεως ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, τα Κράτη μέλη δύναται, όσον αφορά τις παροχές υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 περίπτωση ε), ► **M2** καθώς και τις μισθώσεις μεταφορικών μέσων ◀, να θεωρούν:

- α) τον τόπο παροχής υπηρεσιών, ο οποίος δυνάμει του παρόντος άρθρου κείται στο εσωτερικό της χώρας, ως κείμενον εκτός της Κοινότητας, όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση πραγματοποιούνται εκτός της Κοινότητας·
- β) τον τόπο παροχής υπηρεσιών, ο οποίος δυνάμει του παρόντος άρθρου κείται εκτός της Κοινότητας, ως κείμενον στο εσωτερικό της χώρας, όταν η πραγματική χρησιμοποίηση και εκμετάλλευση πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας.

▼ **M15**

4. Στην περίπτωση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που αναφέρει το στοιχείο ε) της παραγράφου 2, τις οποίες πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο, εγκατεστημένο εκτός της Κοινότητας,

▼ **M15**

παρέχει σε μη υποκείμενους στο φόρο εγκατεστημένους εντός της Κοινότητας, τα κράτη μέλη κάνουν χρήση του στοιχείου β) της παραγράφου 3.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΓΕΝΕΣΙΟΥΡΓΟΣ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΤΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 10

1. Θεωρούνται ως:

- α) γενεσιουργός αιτία του φόρου: το γεγονός, με το οποίο δημιουργούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, οι οποίες είναι αναγκαίες για να καταστεί απαιτητός ο φόρος·
- β) απαιτητό του φόρου: το κατά νόμον δικαίωμα του Δημοσίου, από ένα δεδομένο χρονικό σημείο, προς πληρωμή του φόρου εκ μέρους του υποχρέου, έστω και αν η πληρωμή αυτή δύναται να ανασταλεί.

2. Η γενεσιουργός αιτία επέρχεται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός, κατά τον χρόνο πραγματοποίησως της παραδόσεως του αγαθού ή της παροχής των υπηρεσιών. Οι παραδόσεις αγαθών, πέραν των αναφερομένων στο άρθρο 5 παράγραφος 4 περίπτωση β), καθώς και οι παροχές υπηρεσιών, οι οποίες συνεπάγονται τμηματικές καταβολές έναντι λογαριασμού ή διαδοχικές πληρωμές, θεωρείται ότι πραγματοποιούνται κατά την λήξη των χρονικών περιόδων, στις οποίες αναφέρονται οι τμηματικές καταβολές έναντι λογαριασμού ή διαδοχικές πληρωμές. ► **M18** Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να προβλέπουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται συνεχώς επί μια χρονική περίοδο, θεωρούνται ότι ολοκληρώνονται ανά διαστήματα κατ' ελάχιστον ετήσιας διάρκειας. ◀

Εν τούτοις, σε περίπτωση τμηματικών καταβολών έναντι λογαριασμού προ της παραδόσεως αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών, ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά τον χρόνο της εισπράξεως, μέχρι του ορίου του εισπραχθέντος ποσού.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω διατάξεων, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να προβλέπουν, ότι για ορισμένες πράξεις ή ορισμένες κατηγορίες υποκειμένων στον φόρο, ο φόρος καθίσταται απαιτητός:

- είτε, το αργότερο, κατά τον χρόνο εκδόσεως του τιμολογίου ή του εγγράφου το οποίο επέχει θέση τιμολογίου,
- είτε, το αργότερο, κατά τον χρόνο εισπράξεως του τιμήματος,
- είτε, σε περίπτωση μη εκδόσεως ή καθυστερημένης εκδόσεως του τιμολογίου ή του εγγράφου που επέχει θέση τιμολογίου, εντός ορισμένης προθεσμίας από τον χρόνο γενέσεως της φορολογικής υποχρεώσεως.

▼ **M4**

3. Η γενεσιουργός αιτία επέρχεται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός τη στιγμή της πραγματοποίησης της εισαγωγής του αγαθού. Όταν τα αγαθά τίθενται, από τη στιγμή της εισαγωγής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας, σε ένα από τα καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3, η γενεσιουργός αιτία επέρχεται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός μόνο τη στιγμή κατά την οποία τα αγαθά εξέρχονται από τα καθεστώτα αυτά.

Όταν όμως τα εισαγόμενα αγαθά υπόκεινται σε δασμούς, γεωργικές εισφορές ή φόρους ισοδυνάμου αποτελέσματος που έχουν θεσπισθεί στα πλαίσια κοινής πολιτικής, η γενεσιουργός αιτία επέρχεται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός τη στιγμή που επέρχεται η γενεσιουργός αιτία και καθίστανται απαιτητές οι εν λόγω κοινοτικές επιβαρύνσεις.

▼ **M4**

Σε περίπτωση που τα εισαγόμενα αγαθά δεν υπόκεινται σε καμία από τις εν λόγω κοινοτικές επιβαρύνσεις, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν, ως προς τη γενεσιουργό αιτία και το απαιτητό του φόρου, τις ήδη εν ισχύι σχετικές διατάξεις περί των δασμών.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΒΑΣΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 11

Α. Στο εσωτερικό της χώρας

1. Βάση επιβολής του φόρου είναι:

- α) για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών, εκτός των αναφερομένων κατωτέρω στις περιπτώσεις β), γ) και δ) οτιδήποτε αποτελεί την αντιπαροχή, την οποία έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο προμηθευτής ή ο παρέχων τις υπηρεσίες από τον αγοραστή, τον λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων που συνδέονται αμέσως με την τιμή των πράξεων αυτών·
- β) για τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 6 και 7, η τρέχουσα τιμή αγοράς των αγαθών αυτών ή παρομοίων αγαθών ή ελλείψει τιμής αγοράς, το κόστος των αγαθών, κατά τον χρόνο πραγματοποίησης των εν λόγω πράξεων·
- γ) για τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, το ποσό των εξόδων των αναληφθέντων από τον υποκείμενο στο φόρο, για την εκτέλεση της παροχής των υπηρεσιών·
- δ) για τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, η κανονική αξία της εν λόγω πράξεως.

Ως «κανονική αξία» μιας υπηρεσίας θεωρείται οτιδήποτε ένας λήπτης, ευρισκόμενος στο στάδιο της εμπορίας όπου πραγματοποιείται η πράξη, θα έπρεπε να καταβάλει σε παρέχοντα την υπηρεσία κατά τρόπο ανεξάρτητο στο εσωτερικό της χώρας κατά τον χρόνο κατά τον οποίον πραγματοποιείται η πράξη, υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού, για να λάβει την αυτή υπηρεσία.

2. Στην βάση επιβολής του φόρου περιλαμβάνονται:

- α) οι φόροι, δασμοί, δικαιώματα, εισφορές και τέλη, εξαιρέσει του φόρου προστιθεμένης αξίας·
- β) τα παρεπόμενα έξοδα, όπως έξοδα προμηθείας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφαλίσεως, με τα οποία επιβαρύνει ο προμηθευτής τον αγοραστή ή τον λήπτη· τα Κράτη μέλη δύνανται να θεωρούν ως παρεπόμενα τα έξοδα που αποτελούν αντικείμενο χωριστής συμφωνίας.

3. Στην βάση επιβολής του φόρου δεν περιλαμβάνονται:

- α) οι μειώσεις της τιμής υπό μορφή εκπτώσεως για προκαταβολική πληρωμή·
- β) οι εκπτώσεις και επιστροφές τιμήματος, οι χορηγούμενες στον αγοραστή ή τον λήπτη κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της πράξεως·
- γ) τα ποσά τα οποία λαμβάνει ο υποκείμενος στον φόρο από τον αγοραστή ή τον λήπτη, για κάλυψη εξόδων γενομένων επ' ονόματι και για λογαριασμό τους, και τα οποία έχουν καταχωρηθεί σε εκκρεμή λογαριασμό των λογιστικών του βιβλίων. Ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο οφείλει να δικαιολογήσει το πραγματικό ποσό των εξόδων αυτών και δεν δικαιούται να εκπέσει τον φόρο, στον οποίο ενδεχομένως έχουν υποβληθεί.

▼ **M8**

4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1, 2 και 3, τα κράτη μέλη τα οποία, την 1η Ιανουαρίου 1993, δεν έκαναν χρήση της δυνατότητας που προβλέπει το άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο α) τρίτο εδάφιο, μπορούν, όταν κάνουν χρήση της προβλεπόμενης στον τίτλο Β παράγραφος 6 δυνατότητας, να προβλέπουν ότι, για τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο γ) δεύτερο εδάφιο, η φορολογική βάση ισούται προς τμήμα του ποσού του καθοριζόμενου βάσει των παραγράφων 1, 2 και 3.

Το τμήμα αυτό καθορίζεται κατά τρόπον ώστε ο τελικά οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας, να ισούται, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον προς το 5 % του ποσού που καθορίζεται βάσει των παραγράφων 1 έως 3.

▼ **B**

B. Κατά την εισαγωγή αγαθών

▼ **M6**

1. Η φορολογητέα βάση αποτελείται από το ποσό που ορίζεται ως δασμολογητέα αξία σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις· τούτο ισχύει προκειμένου για εισαγωγές αγαθών αναφερομένων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β).

▼ **M4**

3. Στη φορολογητέα βάση περιλαμβάνονται, στο βαθμό που δεν έχουν ήδη περιληφθεί:

- α) οι φόροι, δασμοί, εισφορές και άλλα τέλη που οφείλονται εκτός του κράτους μέλους εισαγωγής, καθώς και όσα οφείλονται λόγω της εισαγωγής, εξαιρέσει του εισπρακτέου φόρου προστιθέμενης αξίας·
- β) τα παρεπόμενα έξοδα, όπως τα έξοδα προμήθειας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφάλισης, τα οποία πραγματοποιούνται μέχρι τον πρώτο τόπο προορισμού των αγαθών στο εσωτερικό του κράτους μέλους εισαγωγής.

Ως «πρώτος τόπος προορισμού», νοείται ο τόπος που αναγράφεται στη φορτωτική ή κάθε άλλο έγγραφο μεταφοράς βάσει του οποίου εισέρχονται τα αγαθά στο κράτος μέλος εισαγωγής. Ελλείψει τέτοιας ενδείξεως, ως πρώτος τόπος προορισμού θεωρείται ο τόπος της πρώτης εκφόρτωσης στο κράτος μέλος εισαγωγής.

▼ **M10**

Περιλαμβάνονται επίσης στη φορολογητέα βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα παρεπόμενα έξοδα, όταν προκύπτουν από τη μεταφορά σε άλλο τόπο προορισμού που ευρίσκεται στο εσωτερικό της Κοινότητας, εφόσον αυτός ο τελευταίος τόπος είναι γνωστός τη στιγμή κατά την οποία επέρχεται η γενεσιουργός αιτία του φόρου.

▼ **B**

4. Δεν περιλαμβάνονται στην βάση επιβολής του φόρου τα στοιχεία που αναφέρονται υπό Α παράγραφος 3 περιπτώσεις α) και β).

5. Για τα προσωρινώς εξαχθέντα αγαθά ► **M4** εκτός της Κοινότητας ◄, τα οποία επανεισάγονται κατόπιν επιδιορθώσεως, μεταποιήσεως, προσαρμογής, διασκευής ή άλλης κατεργασίας που πραγματοποιείται ► **M4** εκτός της Κοινότητας ◄ ► **M4** ◄, τα Κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα, ώστε η φορολογική μεταχείριση του τελικού αγαθού από απόψεως φόρου προστιθέμενης αξίας, να είναι ίση με την μεταχείριση την οποία θα υφίστατο το εν λόγω αγαθό, στην περίπτωση, που οι ανωτέρω πράξεις θα είχαν πραγματοποιηθεί στο εσωτερικό της χώρας.

▼M8

6. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 4, τα κράτη μέλη τα οποία, την 1η Ιανουαρίου 1993, δεν έκαναν χρήση της δυνατότητας που προβλέπει το άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο α) τρίτο εδάφιο, μπορούν να προβλέψουν ότι, κατά την εισαγωγή αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 26α, τίτλος Α στοιχεία α), β) και γ), η φορολογική βάση ισούται προς το τμήμα του ποσού του καθοριζόμενου σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4.

Το τμήμα αυτό καθορίζεται κατά τρόπον ώστε ο τελικά οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας κατά την εισαγωγή να ισούται, οπωσδήποτε, τουλάχιστον προς το 5 % του ποσού του καθοριζόμενου βάσει των παραγράφων 1 έως 4.

▼B

Γ. Διάφορες διατάξεις

1. Σε περίπτωση ακυρώσεως, καταγγελίας, λύσεως, ολικής ή μερικής μη καταβολής ή μειώσεως της τιμής, επερχομένης μετά την πραγματοποίηση της πράξεως, η βάση επιβολής του φόρου μειώνεται ανάλογα, κατά τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τα Κράτη μέλη.

Εν τούτοις, σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής της τιμής, τα Κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από τον κανόνα αυτόν.

▼M4

2. Όταν τα στοιχεία, που χρησιμεύουν για τον καθορισμό της φορολογητέας βάσης κατά την εισαγωγή, εκφράζονται σε νόμισμα άλλο από εκείνο του κράτους μέλους όπου γίνεται η εκτίμηση, η ισοτιμία καθορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις για τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας.

Όταν τα στοιχεία που χρησιμεύουν για τον καθορισμό της φορολογητέας βάσης επί μιας πράξεως η οποία δεν αποτελεί εισαγωγή αγαθών, εκφράζονται σε νόμισμα άλλο από εκείνο του κράτους μέλους όπου γίνεται η εκτίμηση, η εφαρμοζόμενη ισοτιμία είναι η τελευταία τιμή πώλησης που έχει καταγραφεί, τη στιγμή κατά την οποία καθίσταται απαιτητός ο φόρος, στην ή στις αντιπροσωπευτικότερες αγορές συναλλάγματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, ή μια τιμή που καθορίζεται με σημείο αναφοράς αυτή ή αυτές τις αγορές, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζει το εν λόγω κράτος μέλος. Ωστόσο, για ορισμένες από αυτές τις πράξεις ή για ορισμένες κατηγορίες υποκειμένων στο φόρο, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να εφαρμόσουν την ισοτιμία η οποία καθορίζεται με βάση τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις για τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας.

▼B

3. Όσον αφορά την αξία των επιστρεφόμενων ειδών συσκευασίας, τα Κράτη μέλη δύνανται:

- είτε να την εξαιρούν από την βάση επιβολής του φόρου λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για τον διακανονισμό της βάσεως επιβολής του φόρου όταν δεν επιστρέφονται οι συσκευασίες,
- είτε να την περιλαμβάνουν στην βάση επιβολής του φόρου λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για τον διακανονισμό της βάσεως επιβολής του φόρου όταν επιστρέφονται πράγματι οι εν λόγω συσκευασίες.

▼ **B**ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ*Άρθρο 12*

1. Εφαρμοστέος επί των φορολογητέων πράξεων συντελεστής είναι ο ισχύων κατά τον χρόνο, κατά τον οποίο επέρχεται η γενεσιουργός αιτία του φόρου. Εν τούτοις:

α) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εφαρμοστέος συντελεστής είναι ο ισχύων κατά τον χρόνο, κατά τον οποίο καθίσταται απαιτητός ο φόρος·

▼ **M6**

β) στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 10 παράγραφος 3 δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εφαρμοστέος συντελεστής είναι ο ισχύων κατά το χρόνο κατά τον οποίο ο φόρος καθίσταται απαιτητός.

▼ **B**

2. Σε περίπτωση μεταβολής των συντελεστών, τα Κράτη μέλη δύνανται:

- να προβαίνουν σε αναπροσαρμογή στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περίπτωση α), ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής ο εφαρμοστέος κατά τον χρόνο, κατά τον οποίο πραγματοποιείται η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών,
- να λαμβάνουν κάθε κατάλληλο μεταβατικό μέτρο.

▼ **M5**

3. ► **M14** α) Ο κανονικός συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται από τα κράτη μέλη ως ποσοστό της φορολογητέας βάσης να είναι ίδιος για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών. Από την 1η Ιανουαρίου 1999 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 15 %.

Με βάση πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα το ύψος των κανονικών συντελεστών που θα ισχύουν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ένα ή δύο μειωμένους συντελεστές. Οι συντελεστές αυτοί ορίζονται ως ποσοστό της φορολογητέας βάσης το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5 % και εφαρμόζονται μόνο στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών των κατηγοριών που προβλέπονται στο παράρτημα Η. ◀

β) Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως την Επιτροπή. Η Επιτροπή αποφασίζει αν υπάρχει κίνδυνος στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Αν η Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός τριμήνου αφότου ενημερωθεί, θεωρείται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

▼ **M8**

γ) τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να προβλέπουν ότι ο μειωμένος συντελεστής ή ένας από τους μειωμένους συντελεστές που εφαρμόζουν σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου α) τρίτο εδάφιο, εφαρμόζεται και στις εισαγωγές αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας που αναφέρονται στο άρθρο 26α τίτλος Α στοιχεία α), β) και γ).

Όταν προσφεύγουν σε αυτή τη δυνατότητα, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόζουν το μειωμένο συντελεστή

▼ **M8**

στις παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 26α τίτλος Α στοιχείο α):

- τις οποίες πραγματοποιεί ο ίδιος ο δημιουργός τους ή οι διάδοχοί του,
- τις οποίες πραγματοποιεί, ευκαιριακά, άλλος υποκείμενος στο φόρο εκτός του υποκειμένου στο φόρο μεταπωλητή, όταν τα εν λόγω αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας έχουν εισαχθεί από τον ίδιο τον υποκείμενο στο φόρο ή του παρεδόθησαν από το δημιουργό τους ή από τους διαδόχους του ή του παρέχουν πλήρες δικαίωμα έκπτωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας.

▼ **M11**

_____

▼ **M13**

_____

▼ **B**

4. ► **M5** ————— ◀ Κάθε μειωμένος συντελεστής καθορίζεται κατά τρόπο ώστε το ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστού αυτού, να επιτρέπει, υπό κανονικές συνθήκες, να εκπίπτει το σύνολο του φόρου προστιθέμενης αξίας, του οποίου επιτρέπεται η έκπτωση, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 17.

▼ **M5**

Βάσει έκθεσης της Επιτροπής, το Συμβούλιο επανεξετάζει ανα διετία, αρχίζοντας από το 1994, το πεδίο εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών και δύναται να αποφασίσει ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, την τροποποίηση του καταλόγου αγαθών και υπηρεσιών του παραρτήματος Η

▼ **M8**

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 στοιχείο γ), ο συντελεστής που εφαρμόζεται κατά την εισαγωγή αγαθών είναι ο εφαρμοζόμενος εντός της χώρας για την παράδοση ομοίων αγαθών.

▼ **A2**

6. Η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορεί να εφαρμόσει στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται στις αυτόνομες περιοχές των Αζορών και της Μαδέρας, καθώς και στις εισαγωγές που πραγματοποιούνται απ' ευθείας στις περιοχές αυτές, μειωμένους συντελεστές φόρου σε σχέση με τους συντελεστές που εφαρμόζονται στο ηπειρωτικό έδαφος.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ Χ

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 13

Απαλλαγές στο εσωτερικό της χώρας

A. Απαλλαγές ορισμένων δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος

1. Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα Κράτη μέλη απαλλάσσουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπεται κάθε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και κατάχρηση:

- a) τις παροχές υπηρεσιών και τις παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές παραδόσεις αγαθών, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξαιρείσει της μεταφοράς προσώπων και των τηλεπικοινωνιών·

▼B

- β) την νοσοκομειακή και ιατρική περίθαλψη, καθώς και τις στενά συνδεδεμένες με αυτές πράξεις, οι οποίες παρέχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή υπό κοινωνικές συνθήκες παρεμφερείς προς τις ισχύουσες για τους οργανισμούς αυτούς, από νοσηλευτικά ιδρύματα, κέντρα ιατρικής περιθάλψεως και διαγνώσεως, καθώς και από άλλα ιδρύματα της αυτής φύσεως, δεόντως αναγνωρισμένα·
- γ) τις παροχές ιατρικής περιθάλψεως, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ασκήσεως ιατρικών και παραϊατρικών επαγγελμάτων, όπως καθορίζονται από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος·
- δ) τις παραδόσεις ανθρωπίνων οργάνων, αίματος και γάλακτος·
- ε) τις παροχές υπηρεσιών, οι οποίες πραγματοποιούνται από τους οδοντοτεχνίτες στο πλαίσιο του επαγγέλματός τους, καθώς και τις παραδόσεις ειδών οδοντικής προθετικής που πραγματοποιούνται από τους οδοντιάτρους και τους οδοντοτεχνίτες·
- στ) τις παροχές υπηρεσιών, οι οποίες πραγματοποιούνται από ανεξάρτητες ενώσεις προσώπων, που ασκούν δραστηριότητα απαλλασσομένη του φόρου ή για την οποία τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν την ιδιότητα του υποκειμένου στον φόρο, με σκοπό την παροχή στα μέλη τους των αμέσως αναγκαίων υπηρεσιών για την άσκηση της δραστηριότητος αυτής, εφ' όσον οι ενώσεις αυτές απαιτούν από τα μέλη τους μόνο την εξόφληση του επακριβώς αναλογούντος σε αυτά μέρους των από κοινού αναληφθεισών δαπανών, υπό τον όρο ότι η απαλλαγή αυτή δεν δημιουργεί κίνδυνο στρεβλώσεως των όρων του ανταγωνισμού·
- ζ) τις παροχές υπηρεσιών και τις παραδόσεις αγαθών, οι οποίες συνδέονται στενά με την κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση, περιλαμβανομένων και των παρεχομένων από οίκους ευγηρίας, και οι οποίες πραγματοποιούνται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή άλλους οργανισμούς που το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος αναγνωρίζει ως κοινωνικού χαρακτήρος·
- η) τις παροχές υπηρεσιών και τις παραδόσεις αγαθών, οι οποίες συνδέονται στενά με την προστασία των παιδιών και των νέων και πραγματοποιούνται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος αναγνωρίζει ως κοινωνικού χαρακτήρος·
- θ) την αγωγή των παιδιών ή των νέων, την σχολική ή πανεπιστημιακή εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση, επιμόρφωση ή επανακατάρτιση καθώς και τις στενά συνδεδεμένες με αυτές παροχές υπηρεσιών και παραδόσεις αγαθών, που πραγματοποιούνται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου που επιδιώκουν τους ανωτέρω σκοπούς ή από οργανισμούς που το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος αναγνωρίζει ότι έχουν παρεμφερείς σκοπούς·
- ι) τα ιδιαίτερα μαθήματα που παραδίδονται από εκπαιδευτικούς και τα οποία ανάγονται στην σχολική ή πανεπιστημιακή εκπαίδευση·
- ια) την διάθεση προσωπικού από θρησκευτικά ή φιλοσοφικά ιδρύματα για τις προβλεπόμενες στις περιπτώσεις β), ζ), η) και δ) δραστηριότητες και για σκοπούς πνευματικής αρωγής·
- ιβ) τις παροχές υπηρεσιών, καθώς και τις στενά συνδεδεμένες με αυτές παραδόσεις αγαθών προς τα μέλη τους στο πλαίσιο του συλλογικού τους συμφέροντος, έναντι εισφοράς καθοριζόμενης σύμφωνα με το καταστατικό τους, από οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σκοπούς πολιτικούς, συνδικαλιστικούς, θρησκευτικούς, πατριωτικούς, φιλοσοφικούς, φιλανθρωπικούς ή πολιτικής αγωγής υπό τον όρο, ότι η απαλλαγή αυτή δεν δημιουργεί κίνδυνο στρεβλώσεων του ανταγωνισμού·
- ιγ) ορισμένες παροχές υπηρεσιών συνδεδεμένες στενά με τον αθλητισμό ή την σωματική αγωγή και προσφερόμενες από

▼B

οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε πρόσωπα ασχολούμενα με τον αθλητισμό ή την σωματική αγωγή·

- ιδ) ορισμένες παροχές υπηρεσιών πολιτιστικού χαρακτήρα, καθώς και τις στενά συνδεδεμένες με αυτές παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή άλλους οργανισμούς πολιτιστικού χαρακτήρα αναγνωρισμένους από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος·
- ιε) τις παροχές υπηρεσιών και τις παραδόσεις αγαθών, που πραγματοποιούνται από οργανισμούς, των οποίων οι εργασίες απαλλάσσονται του φόρου σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις β), ζ), η), δ), ιβ), ιγ) και ιδ), επ' ευκαιρία εκδηλώσεων, προοριζομένων να προσπορίζουν στους οργανισμούς αυτούς οικονομική ενίσχυση και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, υπό τον όρο ότι η απαλλαγή αυτή δεν δημιουργεί κίνδυνο στρεβλώσεων των όρων του ανταγωνισμού τα Κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν τους αναγκαίους περιορισμούς, ιδίως όσον αφορά τον αριθμό των εκδηλώσεων ή το ύψος των εσόδων που παρέχουν δικαίωμα προς απαλλαγή·
- ιστ) την μεταφορά ασθενών ή τραυματιών, με ειδικώς διαρρυθμισμένα οχήματα, η οποία πραγματοποιείται από αναγνωρισμένους οργανισμούς·
- ιζ) τις δραστηριότητες δημοσίων οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεοράσεως, εξαιρέσει αυτών που έχουν εμπορικό χαρακτήρα.

2. α) Τα Κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν, χωριστά για κάθε περίπτωση, ότι η χορήγηση σε οργανισμούς, εκτός των οργανισμών δημοσίου δικαίου, κάθε μιας από τις απαλλαγές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 περιπτώσεις β), ζ), η), δ), ιβ), ιγ) και ιδ), εξαρτάται από την τήρηση μιας ή περισσότερων από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- οι εν λόγω οργανισμοί δεν πρέπει να έχουν ως σκοπό την συστηματική επιδίωξη του κέρδους, τα ενδεχόμενα δε κέρδη τους δεν πρέπει σε καμμία περίπτωση να διανέμονται, αλλά να διατίθενται για την διατήρηση ή την βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών,
- η διοίκηση και διαχείριση τούτων πρέπει να ασκείται ουσιαστικά χωρίς μισθό, από πρόσωπα που δεν έχουν, είτε αυτά τα ίδια, είτε μέσω τρίτων προσώπων, άμεσο ή έμμεσο συμφέρον από τα αποτελέσματα της εκμεταλλεύσεως των σχετικών δραστηριοτήτων,
- οι τιμές τις οποίες καθορίζουν πρέπει να έχουν εγκριθεί από τις δημόσιες αρχές ή να μην υπερβαίνουν παρόμοιες εγκεκριμένες τιμές ή, προκειμένου περί πράξεων για τις οποίες δεν προβλέπεται έγκριση τιμής, οι τιμές πρέπει να είναι κατώτερες των καθοριζόμενων για ανάλογες πράξεις από εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες υπόκεινται στον φόρο προστιθεμένης αξίας,
- οι απαλλαγές δεν πρέπει να δημιουργούν κίνδυνο στρεβλώσεως του ανταγωνισμού σε βάρος των εμπορικών επιχειρήσεων που υπόκεινται στον φόρο προστιθεμένης αξίας.

β) Οι παροχές υπηρεσιών και οι παραδόσεις αγαθών αποκλείονται από την απαλλαγή την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 περιπτώσεις β), ζ), η), δ), ιβ), ιγ) και ιδ) εάν:

- δεν είναι απαραίτητες για την διενέργεια των πράξεων που απαλλάσσονται του φόρου,
- προορίζονται κυρίως να προσπορίσουν στον οργανισμό συμπληρωματικά έσοδα με την πραγματοποίηση πράξεων αμέσως ανταγωνιζομένων τις πράξεις εμπορικών επιχειρήσεων υποκειμένων στον φόρο προστιθεμένης αξίας.

▼B

B. *Λοιπές απαλλαγές*

Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα Κράτη μέλη απαλλάσσουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπει ενδεχόμενη φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και κατάχρηση:

α) τις ασφαλιστικές και αντιασφαλιστικές εργασίες, περιλαμβανομένων και των συναφών προς τις πράξεις αυτές παροχών υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται από τους ασφαλιστές και ασφαλιστικούς πράκτορες·

β) τις μισθώσεις ακινήτων, εξαιρέσει:

1. των πράξεων παροχής καταλύματος, όπως ορίζονται από την νομοθεσία των Κρατών μελών, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του ξενοδοχειακού τομέως ή άλλων τομέων παρεμφερούς χαρακτήρα, περιλαμβανομένης και της μισθώσεως κατασκηνώσεων διακοπών ή γηπέδων, διαρρυθμισμένων καταλλήλως για κατασκήνωση·
2. των μισθώσεων χώρων για την στάθμευση αυτοκινήτων·
3. των μισθώσεων εργαλείων και μηχανημάτων μονίμως εγκατεστημένων·
4. των μισθώσεων χρηματοθυρίδων.

Τα Κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν περαιτέρω εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω απαλλαγής.

γ) τις παραδόσεις αγαθών, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά σε δραστηριότητα απαλλασσομένη του φόρου, δυνάμει του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 28 παράγραφος 3 περίπτωση β), υπό την προϋπόθεση ότι τα αγαθά αυτά δεν εδημιούργησαν δικαίωμα εκπτώσεως, καθώς και τις παραδόσεις αγαθών, των οποίων η απόκτηση ή η διάθεση, εξαιρείται του δικαιώματος εκπτώσεως, δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 6·

δ) τις ακόλουθες πράξεις:

1. την χορήγηση και την διαπραγμάτευση πιστώσεων, καθώς και την διαχείριση πιστώσεων ενεργουμένη από εκείνον, ο οποίος τις εχορήγησε·
2. την διαπραγμάτευση και την ανάληψη υποχρεώσεων, προσωπικών ή χρηματικών εγγυήσεων και λοιπών ασφαλειών, καθώς και την διαχείριση ενεργών πιστώσεων ενεργουμένη από εκείνον, ο οποίος τις εχορήγησε·
3. τις εργασίες, περιλαμβανομένων και των διαπραγματεύσεων, οι οποίες αφορούν καταθέσεις, τρεχούμενους λογαριασμούς, πληρωμές, μεταφορές και εμβάσματα, απαιτήσεις, επιταγές και λοιπά αξιόγραφα, εξαιρέσει της εισπράξεως απαιτήσεων·
4. τις εργασίες, περιλαμβανομένης και της διαπραγματεύσεως, οι οποίες αφορούν συνάλλαγμα, χαρτονομίσματα και νομίσματα αποτελούντα νόμιμα μέσα πληρωμής, εξαιρέσει των νομισμάτων και χαρτονομισμάτων για συλλογές· θεωρούνται ότι αποτελούν αντικείμενο συλλογής και τα χρυσά, αργυρά ή από άλλο μέταλλο νομίσματα, καθώς και τα χαρτονομίσματα, τα οποία δεν χρησιμοποιούνται κανονικώς υπό την ιδιότητά τους ως νομίμων μέσων πληρωμής ή τα οποία παρουσιάζουν συλλεκτικό ενδιαφέρον·
5. τις εργασίες, περιλαμβανομένης και της διαπραγματεύσεως, αλλ' εξαιρέσει της φυλάξεως και της διαχειρίσεως, οι οποίες αφορούν μετοχές και μερίδια εταιρειών ή ενώσεων, ομολογίες και λοιπούς τίτλους, εξαιρέσει:
  - τίτλων αντιπροσωπευόντων εμπορεύματα,
  - δικαιωμάτων ή τίτλων αναφερομένων στο άρθρο 5 παράγραφος 3·

▼B

6. τη διαχείριση των αμοιβαίων κεφαλαίων, όπως ορίζονται από τα Κράτη μέλη·
- ε) τις παραδόσεις, στην ονομαστική τους αξία, γραμματοσήμων, ισχυόντων στο εσωτερικό της χώρας, χαρτοσήμων και λοιπών παρομοίων αξιών·
- στ) τα στοιχήματα, λαχεία και λοιπά τυχερά παίγνια, με την επιφύλαξη τηρήσεως των καθοριζομένων από κάθε Κράτος μέλος προϋποθέσεων και ορίων·
- ζ) τις παραδόσεις κτιρίων ή μέρους κτιρίων και του συνεχόμενου με αυτά εδάφους, πλην των προβλεπομένων στο άρθρο 4 παράγραφος 3 περίπτωση α)·
- η) τις παραδόσεις μη οικοδομημένων γηπέδων, πλην των προβλεπομένων στο άρθρο 4 παράγραφος 3 περίπτωση β) γηπέδων προς οικοδόμηση.

Γ. Δικαίωμα επιλογής

Τα Κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στους υποκειμένους στον φόρο δικαίωμα επιλογής φορολογήσεως στις περιπτώσεις:

- α) μισθώσεως ακινήτων·
- β) των αναφερομένων πράξεων υπό Β περιπτώσεις δ), ζ) και η).

Τα Κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν την έκταση του δικαιώματος επιλογής, καθορίζουν δε τον τρόπο ασκήσεως αυτού του δικαιώματος.

*Άρθρο 14***Απαλλαγές κατά την εισαγωγή**

1. Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα Κράτη μέλη απαλλάσσουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπεται κάθε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή ή κατάχρηση:

- α) τις οριστικές εισαγωγές αγαθών, των οποίων η παράδοση από υποκειμένους στον φόρο απαλλάσσεται οπωσδήποτε του φόρου στο εσωτερικό της χώρας·

▼M4

_____

▼M6

_____

▼B

- δ) τις οριστικές εισαγωγές αγαθών, τα οποία απολαύουν ατελείας εκτός της προβλεπομένης από το κοινό δασμολόγιο ► **M4** — ◀. Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια μην παρέχουν απαλλαγή, όταν η χορήγησή της δημιουργεί κίνδυνοσοβαρής στρεβλώσεως των όρων του ανταγωνισμού ► **M4** — ◀.

▼M6

Η απαλλαγή αυτή χορηγείται επίσης για τις εισαγωγές αγαθών κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα οποία είναι δυνατόν να υπαχθούν στην προαναφερόμενη ατέλεια, εάν εισαχθούν κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο α).

▼B

- ε) την επανεισαγωγή αγαθών από εκείνον που τα εξήγαγε, στην κατάσταση στην οποία εξήχθησαν, τα οποία απολαύουν ατελείας ► **M4** — ◀.

▼ **M4**▼ **B**

ζ) τις εισαγωγές αγαθών:

- που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων, όταν τα αγαθά αυτά απολαύουν ατελείας ► **M4** ◀,
  - που πραγματοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς που αναγνωρίζονται ως διεθνείς οργανισμοί από τις δημόσιες αρχές της χώρας υποδοχής, καθώς και από τα μέλη των οργανισμών αυτών, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διεθνείς συμβάσεις περί ιδρύσεως των οργανισμών αυτών ή από τις συμφωνίες περί της έδρας των,
  - οι οποίες πραγματοποιούνται στα Κράτη μέλη που μετέχουν στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, από τις ένοπλες δυνάμεις των άλλων μερών της Συμμαχίας, προς χρήση των δυνάμεων αυτών ή των πολιτικών υπηρεσιών που τις συνοδεύουν ή για τον εφοδιασμό των λεσχών και κυλικείων τους, εφ' όσον οι δυνάμεις αυτές υπηρετούν τον κοινό αμυντικό σκοπό.
- η) τις εισαγωγές σε λιμένες προϊόντων αλιείας από επιχειρήσεις θαλασσίας αλιείας στην κατάσταση που αλιεύθησαν ή αφού υπέστησαν εργασίες συντηρήσεως εν όψει της εμπορίας τους και προ πάσης παραδόσεώς τους.
- θ) τις παροχές υπηρεσιών συναφών προς την εισαγωγή αγαθών και των οποίων η αξία περιλαμβάνεται στην βάση επιβολής του φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 11 υπό Β παράγραφος 3 περίπτωση β).

1) τις εισαγωγές χρυσού από τις Κεντρικές Τράπεζες.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, το ταχύτερο δυνατόν, προτάσεις για τον καθορισμό κοινοτικών φορολογικών κανόνων, με τις οποίες θα προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των αναφερομένων στην παράγραφο 1 απαλλαγών, καθώς και οι πρακτικές λεπτομέρειες της εφαρμογής τους.

Μέχρι την έναρξη της ισχύος των κανόνων αυτών, τα Κράτη μέλη δύνανται:

- να διατηρούν τις εν ισχύ εθνικές τους διατάξεις στο πλαίσιο των ανωτέρω διατάξεων,
- να τις προσαρμόζουν, προς τον σκοπό μείωσης των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και, ειδικότερα, των προκαλουμένων από τη μη φορολόγηση ή την διπλή φορολόγηση εξ απόψεως του φόρου προστιθεμένης αξίας στο εσωτερικό της Κοινότητας,
- να χρησιμοποιούν τις διοικητικές διαδικασίες, τις οποίες κρίνουν ως πλέον κατάλληλες για να επιτευχθεί η απαλλαγή.

Τα Κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα ληφθέντα μέτρα καθώς και εκείνα που λαμβάνουν δυνάμει των προηγούμενων διατάξεων· η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα άλλα Κράτη μέλη.

Άρθρο 15

▼ **M4**

Απαλλαγές των πράξεων κατά την εξαγωγή, εκτός της Κοινότητας, των εξομοιούμενων προς αυτές πράξεων και των διεθνών μεταφορών

▼ **B**

Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα Κράτη μέλη απαλλάσσουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων

▼ **B**

κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπεται κάθε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και κατάχρηση:

1. τις παραδόσεις αγαθών, αποστελλομένων ή μεταφερομένων από τον πωλητή ή για λογαριασμό του ► **M4** εκτός της Κοινότητας ◀ ·
2. τις παραδόσεις αγαθών, αποστελλομένων ή μεταφερομένων από μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας αγοραστή ή για λογαριασμό του, ► **M4** εκτός της Κοινότητας ◀, εξαιρέσει των αγαθών που μεταφέρονται από τον ίδιο τον αγοραστή και προορίζονται για εξοπλισμό ή εφοδιασμό σκαφών αναψυχής και τουριστικών αεροσκαφών ή οποιουδήποτε άλλου μεταφορικού μέσου ιδιωτικής χρήσεως·

▼ **M10**

Σε περίπτωση που η παράδοση αφορά αγαθά τα οποία μεταφέρουν οι ταξιδιώτες στις προσωπικές τους αποσκευές, η απαλλαγή αυτή εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι:

- ο ταξιδιώτης δεν είναι εγκατεστημένος εντός της Κοινότητας,
- τα αγαθά μεταφέρονται εκτός Κοινότητας πριν από την παρέλευση του τρίτου μήνα που έπεται του μηνός κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση,
- η συνολική αξία της παράδοσης, συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ισόποσο των 175 Ecu σε εθνικό νόμισμα, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 69/169/ΕΟΚ⁽¹⁾· τα κράτη μέλη δύνανται ωστόσο να απαλλάσσουν μια παράδοση, η συνολική αξία της οποίας είναι κατώτερη από το ποσό αυτό.

Για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου:

- θεωρείται ως ταξιδιώτης μη εγκατεστημένος εντός της Κοινότητας, ο ταξιδιώτης του οποίου η κατοικία ή η συνήθης διαμονή δεν ευρίσκεται εντός της Κοινότητας. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, θεωρείται ως «κατοικία ή συνήθης διαμονή», ο τόπος που αναγράφεται ως κατοικία ή συνήθης διαμονή στο διαβατήριο, στο δελτίο ταυτότητας ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο αναγνωρίζεται ως αποδεικτικό ταυτότητας από το κράτος μέλος εντός του οποίου πραγματοποιείται η παράδοση,
- η εξαγωγή αποδεικνύεται μέσω της προσκόμισης τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου, το οποίο φέρει θεώρηση του τελωνείου εξόδου από την Κοινότητα.

Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή υπόδειγμα των σφραγίδων που χρησιμοποιεί για τη χορήγηση της θεώρησης η οποία αναφέρεται στη δεύτερη περίπτωση του τρίτου εδαφίου. Η Επιτροπή διαβιβάζει την πληροφορία αυτή στις φορολογικές αρχές των λοιπών κρατών μελών.

▼ **M4**

3. τις παροχές υπηρεσιών που συνίστανται σε εργασίες επί κινητών αγαθών κτηθέντων ή εισαχθέντων για να υποστούν τις εργασίες αυτές στο εσωτερικό της Κοινότητας και που αποστέλλονται ή μεταφέρονται εκτός της Κοινότητας από τον παρέχοντα τις υπηρε-

(¹) ΕΕ αριθ. L 133 της 4. 6. 1969, σ. 6. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 94/4/ΕΚ (ΕΕ αριθ. L 60 της 3. 3. 1994, σ. 14).

▼ M4

σίες ή από τον ► M6 μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας ◀ λήπτη ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό των προσώπων αυτών.

▼ B

4. τις παραδόσεις αγαθών, τα οποία προορίζονται για εφοδιασμό:
  - α) πλοίων που χρησιμοποιούνται στην ναυσιπλοΐα ανοικτής θαλάσσης και εκτελούν μεταφορά επιβατών επί κομίστρω ή με τα οποία ασκείται εμπορική, βιομηχανική ή αλιευτική δραστηριότητα·
  - β) ναυαγοσωστικών και άλλων πλοίων παρακτίου αλιείας, εξαιρουμένων των προμηθειών ταξιδιού των εν λόγω πλοίων παρακτίου αλιείας·
  - γ) πλοίων πολεμικών, όπως περιγράφονται στην κλάση 89.01 Α του κοινού δασμολογίου, τα οποία αναχωρούν από την χώρα με προορισμό λιμένα ή όρμο του εξωτερικού.

▼ M6

Η Επιτροπή υποβάλλει το συντομότερο δυνατόν στο Συμβούλιο προτάσεις κοινοτικών φορολογικών κανόνων, ορίζοντας σαφώς το πεδίο εφαρμογής και τις πρακτικές λεπτομέρειες της εφαρμογής της εν λόγω απαλλαγής καθώς και των απαλλαγών που προβλέπονται στα σημεία 5 έως 9. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανόνων αυτών, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν την έκταση της προβλεπόμενης στο νυν σημείο 4 απαλλαγής.

▼ B

5. τις παραδόσεις, μετατροπές, επιδιορθώσεις, εργασίες συντηρήσεως, ναυλώσεις και μισθώσεις πλοίων θαλάσσης, αναφερομένων στην περίπτωση 4 υπό α) και β), καθώς και τις παραδόσεις, μισθώσεις, επισκευές και εργασίες συντηρήσεως αντικειμένων — περιλαμβανομένου και του αλιευτικού εξοπλισμού — τα οποία είναι ενσωματωμένα στα πλοία αυτά ή χρησιμεύουν για την εκμετάλλευσή τους·
6. τις παραδόσεις, μετατροπές, επιδιορθώσεις, εργασίες συντηρήσεως, ναυλώσεις και μισθώσεις αεροσκαφών, χρησιμοποιούμενων υπό αεροπορικών εταιρειών που εκτελούν κυρίως διεθνείς μεταφορές επί κομίστρω, καθώς επίσης και τις παραδόσεις, μισθώσεις, επιδιορθώσεις και εργασίες συντηρήσεως αντικειμένων, τα οποία είναι ενσωματωμένα στα αεροσκάφη αυτά ή χρησιμεύουν για την εκμετάλλευσή τους·
7. τις παραδόσεις αγαθών, προοριζόμενων για εφοδιασμό των αναφερομένων στην περίπτωση 6 αεροσκαφών·
8. τις παροχές υπηρεσιών, εκτός των προβλεπόμενων στην περίπτωση 5, οι οποίες πραγματοποιούνται για τις άμεσες ανάγκες των αναφερομένων στην περίπτωση αυτή πλοίων θαλάσσης και του φορτίου τους·
9. τις παροχές υπηρεσιών, εκτός των προβλεπόμενων στην περίπτωση 6, οι οποίες πραγματοποιούνται για τις άμεσες ανάγκες των αναφερομένων στην περίπτωση αυτή αεροσκαφών και του φορτίου τους·
10. τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών, οι οποίες:
  - πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων,
  - προορίζονται για διεθνείς οργανισμούς, που αναγνωρίζονται ως διεθνείς οργανισμοί από τις

▼ B

δημόσιες αρχές της χώρας υποδοχής, καθώς και για τα μέλη των οργανισμών αυτών, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διεθνείς συμβάσεις περί ιδρύσεως των οργανισμών αυτών ή από τις συμφωνίες περί της έδρας τους,

- πραγματοποιούνται στα Κράτη μέλη που μετέχουν στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού και προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις των άλλων μερών της Συμμαχίας για την χρήση των ενόπλων δυνάμεων αυτών ή των πολιτικών υπηρεσιών που τις συνοδεύουν, ή για τον εφοδιασμό των λεσχών και κυλικείων τους, εφ' όσον οι δυνάμεις αυτές υπηρετούν τον κοινό αμυντικό σκοπό.

▼ M4

- πραγματοποιούνται με προορισμό ένα άλλο κράτος μέλος και προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις οποιουδήποτε από τα κράτη που συμμετέχουν στο Βορειοατλαντικό Σύμφωνο, εκτός από το ίδιο το κράτος μέλος προορισμού, για τη χρήση των ενόπλων δυνάμεων αυτών ή του πολιτικού προσωπικού που τις συνοδεύει, ή για τον εφοδιασμό των λεσχών και κυλικείων τους, εφόσον οι ένοπλες αυτές δυνάμεις υπηρετούν τον κοινό αμυντικό σκοπό.

▼ B

Η παρούσα απαλλαγή εφαρμόζεται ► M4 εντός των ορίων ► M6 που καθορίζει το κράτος μέλος υποδοχής ◀ ◀, έως ότου θεσπισθεί ομοίομορφη φορολογική ρύθμιση.

▼ M6

Σε περίπτωση που τα αγαθά δεν αποστέλλονται ή μεταφέρονται εκτός της χώρας και για τις παροχές υπηρεσιών, το ευεργέτημα της απαλλαγής μπορεί να χορηγείται σύμφωνα με διαδικασία επιστροφής του φόρου.

▼ B

11. τις παραδόσεις χρυσού στις Κεντρικές Τράπεζες·
- (12. SIC!). τις παραδόσεις αγαθών σε αναγνωρισμένους οργανισμούς, οι οποίοι, στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών, φιλανθρωπικών ή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τους, εξάγουν τα αγαθά αυτά ► M4 εκτός της Κοινότητας ◀ · η απαλλαγή δύναται να χορηγείται σύμφωνα με την διαδικασία επιστροφής του φόρου·

▼ M6

13. Οι παροχές υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών και των βοηθητικών πράξεων, εξαιρουμένων όμως των παροχών που απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 13, όταν είναι άμεσα συνδεδεμένες με την εξαγωγή αγαθών ή με τις εισαγωγές αγαθών που υπάγονται στις διατάξεις οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 ή στο άρθρο 16 παράγραφος 1 τίτλος Α.

▼ B

14. τις παροχές υπηρεσιών, οι οποίες πραγματοποιούνται από μεσίτες ή άλλα μεσολαβούντα πρόσωπα που ενεργούν επ' ονόματι και για λογαριασμό τρίτων, σχετικά με τις αναφερόμενες στο παρόν άρθρο πράξεις ή με πράξεις πραγματοποιούμενες ► M4 εκτός της Κοινότητας ◀.

Η απαλλαγή αυτή δεν εφαρμόζεται στα πρακτορεία ταξιδιών, όταν παρέχουν, επ' ονόματι και για λογαριασμό του ταξιδιώτου, υπηρεσίες πραγματοποιούμενες σε άλλα Κράτη μέλη.

▼ **A2**

15. Η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορεί να εξομοιώσει προς διεθνείς μεταφορές τις θαλάσσιες και αέριες μεταφορές μεταξύ των Νήσων που αποτελούν τις αυτόνομες περιοχές των Αζορών και της Μαδέρας καθώς και μεταξύ αυτών και της ηπειρωτικής χώρας.

▼ **B***Άρθρο 16***Ειδικές απαλλαγές αναγόμενες στην διεθνή διακίνηση αγαθών**

1. Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών φορολογικών διατάξεων, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια, με την επιφύλαξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 29 διαβουλεύσεως, να λαμβάνουν ειδικά μέτρα, για να μην υποβάλλουν στον φόρο προστιθεμένης αξίας τις ακόλουθες πράξεις ή ορισμένες από αυτές, υπό τον όρο ότι οι πράξεις αυτές δεν αποσκοπούν σε τελική χρήση ή και κατανάλωση και ότι το ποσό του φόρου προστιθεμένης αξίας, το οποίο εισπράττεται κατά τον χρόνο της θέσεως σε ανάλωση, αναλογεί προς το ποσό του φόρου, το οποίο θα έπρεπε να είχε εισπραχθεί, αν κάθε μία από τις πράξεις αυτές είχε φορολογηθεί κατά την εισαγωγή ή στο εσωτερικό της χώρας:

▼ **M4**

A. Οι εισαγωγές αγαθών που προορίζονται να τεθούν υπό καθεστώς εναποθήκευσης άλλο πλην της τελωνειακής αποταμίευσης,

B. οι παραδόσεις αγαθών που προορίζονται:

- α) να προσκομιστούν στο τελωνείο και να τεθούν, ενδεχομένως, σε τελωνειακή αποθήκευση·
- β) να τεθούν σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη·
- γ) να τεθούν υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης ή ενεργητικής τελειοποίησης·
- δ) να γίνουν δεκτά στα χωρικά θαλάσσια ύδατα:
  - για να ενσωματωθούν σε εξέδρες γεωτρήσεων ή εκμετάλλευσης, με σκοπό την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, μετασκευή τους ή τον εξοπλισμό τους, ή για τη σύνθεση των εξεδρών αυτών με τη ξηρά,
  - για τον ανεφοδιασμό αυτών των εξεδρών γεωτρήσεων ή εκμετάλλευσης·
- ε) να τεθούν υπό καθεστώς εναποθήκευσης άλλο πλην της τελωνειακής αποταμίευσης.

Οι αναφερόμενοι στα στοιχεία α), β), γ) και δ) τόποι νοούνται όπως ορίζονται από τις ισχύουσες κοινοτικές τελωνειακές διατάξεις.

Γ. Οι παροχές υπηρεσιών οι συναφείς με τις παραδόσεις αγαθών που αναφέρονται στο σημείο B,

Δ. Οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στους τόπους που απαριθμούνται στο σημείο B με διατήρηση μιας από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο εν λόγω σημείο,

E. Οι παραδόσεις:

- αγαθών αναφερόμενων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) με διατήρηση των καθεστώτων προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή εξωτερικής διαμετακόμισης,
- αγαθών αναφερόμενων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β), με διατήρηση της διαδικασίας της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης, που προβλέπεται στο άρθρο 33α,

καθώς και οι παροχές υπηρεσιών οι συναφείς με τις παραδόσεις αυτές.

▼B

2. Με την επιφύλαξη της προβλεπομένης στο άρθρο 29 διαβουλεύσεως, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να απαλλάξουν τις εισαγωγές και τις παραδόσεις αγαθών που προορίζονται προς έναν υποκείμενο στον φόρο με σκοπό την εξαγωγή τους στην κατάσταση στην οποία ευρίσκονται ή κατόπιν μεταποίησης, καθώς και τις παροχές υπηρεσιών τις σχετικές προς την εξαγωγική δραστηριότητα αυτού του υποκειμένου στον φόρο, μέχρι ποσού ίσου προς την συνολική αξία των εξαγωγών του κατά τους δώδεκα προηγούμενους μήνες.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, το ταχύτερο δυνατόν, προτάσεις σχετικά με τις κοινές μεθόδους εφαρμογής του φόρου προστιθεμένης αξίας επί των προβλεπομένων στις παραγράφους 1 και 2 πράξεων.

ΤΙΤΛΟΣ XI
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 17

Γένεση και έκταση του δικαιώματος προς έκπτωση

1. Το δικαίωμα προς έκπτωση γεννάται κατά τον χρόνο, κατά τον οποίον ο εκπεστέος φόρος γίνεται απαιτητός.

2. Κατά το μέτρο που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση των φορολογουμένων πράξεών του, ο υποκείμενος στον φόρο δικαιούται να εκπίπτει από τον φόρο, για τον οποίον είναι υπόχρεος:

- α) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας για αγαθά, που του παρεδόθησαν ή πρόκειται να του παραδοθούν, καθώς και για υπηρεσίες που του παρασχέθησαν ή πρόκειται να του παρασχεθούν από άλλον υποκείμενο στον φόρο·
- β) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας για εισαχθέντα αγαθά·
- γ) τον φόρο προστιθεμένης αξίας, ο οποίος οφείλεται κατά το άρθρο 5 παράγραφος 7 περίπτωση α) και το άρθρο 6 παράγραφος 3.

3. Επίσης τα Κράτη μέλη χορηγούν σε κάθε υποκείμενο στον φόρο την αναφερομένη ανωτέρω, στην παράγραφο 2, έκπτωση ή επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας, κατά το μέτρο που τα αγαθά και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση:

- α) πράξεών του στο εξωτερικό, αναγομένων στις οικονομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, οι οποίες θα παρείχαν δικαίωμα προς έκπτωση, εάν είχαν πραγματοποιηθεί στο εσωτερικό της χώρας·
- β) πράξεών του που απαλλάσσονται κατά τα άρθρα 14 παράγραφος 1 περίπτωση θ), 15 και 16 παράγραφος 1 υπό Β, Γ και Δ και παράγραφος 2·
- γ) πράξεών του που απαλλάσσονται κατά το άρθρο 13 υπό Β περιπτώσεις α) και δ) υποπεριπτώσεις 1 έως 5, όταν ο λήπτης είναι εγκατεστημένος εκτός της Κοινότητας ή όταν οι πράξεις αυτές συνδέονται άμεσα με αγαθά προοριζόμενα να εξαχθούν σε χώρα εκτός της Κοινότητας.

4. Το Συμβούλιο θα καταβάλει προσπάθεια να εκδόσει ομοφώνως προ της 31ης Δεκεμβρίου 1977, προτάσει της Επιτροπής, τους κοινοτικούς κανόνες εφαρμογής, βάσει των οποίων θα γίνονται οι επιστροφές σύμφωνα με την παράγραφο 3, σε υποκείμενους στον φόρο μη εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας. Μέχρι να τεθούν σε ισχύ αυτοί οι κοινοτικοί κανόνες εφαρμογής, τα Κράτη μέλη καθορίζουν μόνα τους τον τρόπο με τον οποίο θα γίνεται η επιστροφή. Εάν ο υποκείμενος

▼B

στον φόρο δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Κοινότητας, τα Κράτη μέλη έχουν την δυνατότητα να αρνούνται την επιστροφή ή να την υποβάλλουν σε συμπληρωματικές προϋποθέσεις.

5. Όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται από υποκείμενον στον φόρο για την ταυτόχρονη πραγματοποίηση τόσο πράξεων αναφερομένων στις παραγράφους 2 και 3, οι οποίες παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση όσο και πράξεων, οι οποίες δεν παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση, η έκπτωση γίνεται μόνο για το μέρος του φόρου προστιθεμένης αξίας, το οποίο αναλογεί στο ποσό που αντιστοιχεί στις πράξεις της πρώτης κατηγορίας.

Η αναλογία αυτή καθορίζεται για το σύνολο των πράξεων που πραγματοποιούνται από τον υποκείμενο στον φόρο, σύμφωνα με το άρθρο 19.

Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύνανται:

- α) να επιτρέπουν στον υποκείμενο στον φόρο να καθορίζει μία αναλογία για κάθε τομέα δραστηριότητός του, εφ' όσον τηρούνται χωριστά λογιστικά στοιχεία για κάθε ένα από τους τομείς αυτούς·
- β) να υποχρεώνουν τον υποκείμενο στον φόρο να καθορίζει μία αναλογία για κάθε τομέα δραστηριότητός του και να τηρεί χωριστά λογιστικά στοιχεία για κάθε ένα από τους τομείς αυτούς·
- γ) να επιτρέπουν στον υποκείμενο στον φόρο ή να τον υποχρεώνουν να ενεργεί την έκπτωση ανάλογα με την χρησιμοποίηση του όλου ή μέρους των αγαθών και υπηρεσιών·
- δ) να επιτρέπουν στον υποκείμενο στον φόρο ή να τον υποχρεώνουν να ενεργεί την έκπτωση, σύμφωνα με τον κανόνα που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου, για όλα τα αγαθά και όλες τις υπηρεσίες, που έχουν χρησιμοποιηθεί για όλες τις αναφερόμενες στο εδάφιο αυτό πράξεις·
- ε) να ορίσουν ότι, όταν ο φόρος προστιθεμένης αξίας, ο οποίος δεν δύναται να εκπίπτει από τον υποκείμενο στον φόρο είναι ασήμαντος, τότε ο φόρος αυτός δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

6. Το αργότερο προ της παρόδου τεσσάρων ετών από την έναρξη της ισχύος της παρούσης οδηγίας, το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής καθορίζει ομοφώνως τις δαπάνες, οι οποίες δεν παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση του φόρου προστιθεμένης αξίας. Οποσδήποτε θα αποκλείονται του δικαιώματος προς έκπτωση οι δαπάνες, οι οποίες δεν έχουν χαρακτήρα αυστηρά επαγγελματικό, όπως οι δαπάνες πολυτελείας, ψυχαγωγίας ή κοινωνικής παραστάσεως.

Μέχρι να τεθούν σε ισχύ οι ανωτέρω προβλεπόμενοι κανόνες, τα Κράτη μέλη δύνανται να διατηρήσουν όλες τις εξαιρέσεις, τις οποίες προβλέπει η εθνική τους νομοθεσία κατά τον χρόνο ενάρξεως ισχύος της παρούσης οδηγίας.

7. Με την επιφύλαξη της προβλεπομένης στο άρθρο 29 διαβουλεύσεως, κάθε Κράτος μέλος έχει την ευχέρεια, για λόγους συγκυρίας, να αποκλείσει εν όλω ή εν μέρει από το καθεστώς των εκπτώσεων τα αγαθά επενδύσεως ή ορισμένα εξ αυτών, ή άλλα αγαθά. Προς τον σκοπό της διατηρήσεως ταυτοσήμων όρων ανταγωνισμού, τα Κράτη μέλη δύνανται, αντί να αρνούνται την έκπτωση, να φορολογούν τα αγαθά, τα οποία κατεσκευάσθησαν από τον ίδιο τον υποκείμενο στον φόρο ή τα οποία αυτός αγόρασε στο εσωτερικό της χώρας ή εισήγαγε, κατά τρόπον ώστε η φορολόγηση αυτή να μην υπερβαίνει το ποσό του φόρου προστιθεμένης αξίας, με το οποίο θα επεβαρύνετο η απόκτηση παρομοίων αγαθών.

▼B

Άρθρο 18

Τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος προς έκπτωση

1. Για να έχει την δυνατότητα ασκήσεως του δικαιώματος προς έκπτωση, ο υποκείμενος στον φόρο οφείλει:
  - α) για την αναφερομένη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 περίπτωση α) έκπτωση, να κατέχει τιμολόγιο, το οποίο έχει εκδοθεί κατά το άρθρο 22 παράγραφος 3·
  - β) για την αναφερομένη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 περίπτωση β) έκπτωση, να κατέχει αποδεικτικό έγγραφο, με το οποίο να βεβαιούται η εισαγωγή και να χαρακτηρίζεται ο ίδιος ως παραλήπτης ή εισαγωγέας· το έγγραφο αυτό πρέπει ακόμη να μνημονεύει το ποσό του οφειλομένου φόρου ή να καθιστά δυνατό τον υπολογισμό του·
  - γ) για την αναφερομένη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 περίπτωση γ) έκπτωση, να τηρεί τις καθοριζόμενες από κάθε Κράτος μέλος διατυπώσεις·
  - δ) όταν υποχρεούται να καταβάλει τον φόρο υπό την ιδιότητα του ως λήπτου ή αγοραστή κατ' εφαρμογή του ►M18 άρθρου 21 παράγραφος 1 ◄, να τηρεί τις καθοριζόμενες από κάθε Κράτος μέλος διατυπώσεις.

2. Η έκπτωση ενεργείται συνολικά από τον υποκείμενο στον φόρο δι' αφαιρέσεως από το ποσό του φόρου του οφειλομένου για μία περίοδο δηλώσεως, του ποσού του φόρου, για τον οποίο εγεννήθη και ασκείται, δυνάμει της παραγράφου 1, το δικαίωμα προς έκπτωση, κατά την διάρκεια της ίδιας περιόδου.

Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύνανται να υποχρεώνουν τους υποκείμενους στον φόρο, οι οποίοι πραγματοποιούν πράξεις επ' ευκαιρία, κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 3, να ασκούν το δικαίωμα προς έκπτωση μόνο κατά τον χρόνο της παραδόσεως.

3. Τα Κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους και λεπτομέρειες, βάσει των οποίων παρέχεται το δικαίωμα στον υποκείμενο στον φόρο να ενεργεί έκπτωση, την οποία δεν ενήργησε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

4. Όταν το ποσό της δικαιουμένης εκπτώσεως είναι μεγαλύτερο του οφειλομένου φόρου για μία περίοδο δηλώσεως, τα Κράτη μέλη δύνανται είτε να μεταφέρουν την επί πλέον διαφορά στην επομένη περίοδο είτε να προβούν στην επιστροφή της βάσει διαδικασίας που καθορίζουν.

Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να αρνούνται την μεταφορά ή την επιστροφή, όταν η επί πλέον διαφορά είναι ασήμαντη.

Άρθρο 19

Υπολογισμός της αναλογίας της εκπτώσεως

1. Η αναλογία εκπτώσεως που προβλέπεται από το άρθρο 17 παράγραφος 5 εδάφιο πρώτο, προκύπτει από το κλάσμα που περιλαμβάνει:
  - στον αριθμητή το συνολικό ποσό του ετησίου κύκλου εργασιών, άνευ φόρου προστιθεμένης αξίας, που αναφέρεται στις πράξεις, οι οποίες δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 2 και 3,
  - στον παρονομαστή το συνολικό ποσό του ετησίου κύκλου εργασιών, άνευ φόρου προστιθεμένης αξίας, που αναφέρεται στις πράξεις που περιλαμβάνονται στον αριθμητή, καθώς και στις πράξεις που δεν δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση. Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να συνυπολογίζουν στον παρονομαστή το ποσό των επιδοτήσεων, πλην των προβλεπόμενων από το άρθρο 11 υπό Α παράγραφος 1 περίπτωση α).

▼B

Η αναλογία καθορίζεται επί ετησίας βάσεως, εκφράζεται σε ποσοστό επί τοις εκατό και στρογγυλοποιείται σε αριθμό που δεν υπερβαίνει την ανώτερη μονάδα.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αναλογίας εκπτώσεως, το ποσό του κύκλου εργασιών που αναφέρεται στις παραδόσεις αγαθών επενδύσεως, χρησιμοποιούμενων από τον υποκείμενο στον φόρο στην επιχείρησή του. Δεν υπολογίζεται, επίσης, το ποσό του κύκλου εργασιών, το οποίο αναφέρεται σε παρεπόμενες πράξεις επί ακινήτων ή χρηματοδοτικές, ή στις πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 13 υπό Β περίπτωση δ, όταν πρόκειται για παρεπόμενες πράξεις. Όταν τα Κράτη μέλη κάνουν χρήση της προβλεπόμενης από το άρθρο 20 παράγραφος 5 δυνατότητας να μην απαιτούν διακανονισμό για τα αγαθά επενδύσεως, δύνανται να περιλαμβάνουν το προϊόν της μεταβιβάσεως των αγαθών αυτών στον υπολογισμό της αναλογίας εκπτώσεως.

3. Η εφαρμοστέα προσωρινά, για ένα έτος αναλογία, υπολογίζεται βάσει των πράξεων του προηγούμενου έτους. Όταν τα στοιχεία αυτά ελλείπουν ή είναι άνευ σημασίας, η αναλογία υπολογίζεται προσωρινά, υπό τον έλεγχο της φορολογικής αρχής, από τον υποκείμενο στον φόρο βάσει των προβλέψεών του. Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύνανται να διατηρήσουν την υπάρχουσα ρύθμισή τους.

Οι εκπτώσεις που πραγματοποιούνται βάσει της προσωρινής αυτής αναλογίας διακανονίζονται κατά τον καθορισμό της οριστικής αναλογίας που γίνεται το επόμενο έτος.

*Άρθρο 20***Διακανονισμός των εκπτώσεων**

1. Η αρχικά ενεργηθείσα έκπτωση υπόκειται σε διακανονισμό κατά τρόπο καθοριζόμενο από τα Κράτη μέλη, ιδίως:

- α) όταν η έκπτωση είναι ανωτέρα ή κατωτέρα της εκπτώσεως, την οποίαν edικαιούτο να ενεργήσει ο υποκείμενος στον φόρο·
- β) όταν, μετά την υποβολή της δηλώσεως, έγιναν μεταβολές των στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό του ποσού των εκπτώσεων του φόρου, ιδίως σε περίπτωση ακυρώσεως πωλήσεων ή επιτεύξεως εκπτώσεων επί του τμήματος· εν τούτοις, δεν ενεργείται διακανονισμός στην περίπτωση πράξεων, για τις οποίες δεν έγινε ολική ή μερική πληρωμή, σε περίπτωση καταστροφής, απωλείας ή κλοπής δεόντως αποδεικνυόμενων ή δικαιολογημένων και στην περίπτωση εξόδων γενομένων για την χορήγηση δώρων μικρής αξίας και δειγμάτων αναφερομένων στο άρθρο 5 παράγραφος 6. Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να απαιτούν διακανονισμό για τις πράξεις, για τις οποίες δεν έγινε ολική ή μερική πληρωμή, καθώς και στην περίπτωση κλοπής.

2. Σχετικά με τα αγαθά επενδύσεως, ο διακανονισμός ενεργείται εντός περιόδου πέντε ετών περιλαμβανομένου και του έτους, κατά την διάρκεια του οποίου απεκτήθη ή κατεσκευάσθη το αγαθό. Κατ' έτος ο διακανονισμός αφορά μόνο το ένα πέμπτο του φόρου, με τον οποίον επεβαρύνθησαν τα αγαθά. Ο διακανονισμός αυτός πραγματοποιείται ανάλογα με τις μεταβολές του δικαιώματος προς έκπτωση, οι οποίες επέρχονται κατά την διάρκεια των επομένων ετών εν σχέσει προς το δικαίωμα εκπτώσεως, το ισχύον κατά το έτος αποκτήσεως ή κατασκευής του αγαθού.

Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο τα Κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιούν ως βάση για τον διακανονισμό μία περίοδο πέντε ακέραιων ετών από την έναρξη της χρησιμοποιήσεως του αγαθού.

▼M10

Όσον αφορά τα ακίνητα αγαθά επένδυσης, η διάρκεια της περιόδου που λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού των διακανονισμών μπορεί να επεκτείνεται μέχρι τα 20 έτη.

▼B

3. Σε περίπτωση παραδόσεώς του κατά την διάρκεια της περιόδου του διακανονισμού, το αγαθό επενδύσεως θεωρείται σαν να είχε χρησιμοποιηθεί από τον υποκείμενο στον φόρο, για οικονομική δραστηριότητά του, μέχρι την λήξη της περιόδου διακανονισμού. Η οικονομική δραστηριότης αυτή θεωρείται ως εξ ολοκλήρου μεν φορολογουμένη, στην περίπτωση κατά την οποίαν η παράδοση του εν λόγω είδους φορολογείται, ως εξ ολοκλήρου δε απαλλασσομένη, στην περίπτωση κατά την οποίαν η παράδοση αυτή απαλλάσσεται. Ο διακανονισμός γίνεται μια φορά μόνο για όλον τον εναπομένοντα χρόνο της περιόδου διακανονισμού.

Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύνανται, στην τελευταία αυτή περίπτωση, να μην απαιτούν διακανονισμό όταν ο αποκτών είναι υποκείμενος στον φόρο και χρησιμοποιεί το εν λόγω αγαθό επενδύσεως αποκλειστικά για πράξεις, για τις οποίες δύναται να εκπεσθεί φόρος προστιθεμένης αξίας.

4. Για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3, τα Κράτη μέλη δύνανται:

- να ορίζουν την έννοια των αγαθών επενδύσεως,
- να προσδιορίζουν το ποσό του φόρου, το οποίο θα λαμβάνεται υπόψη για τον διακανονισμό,
- να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο, ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο να προκύπτουν αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα από τους διακανονισμούς,
- να επιτρέπουν απλοποιήσεις διοικητικής φύσεως.

5. Όταν σε ένα Κράτος μέλος η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 έχει ασήμαντα αποτελέσματα, το Κράτος αυτό δύναται, με την επιφύλαξη της προβλεπόμενης από το άρθρο 29 διαβουλεύσεως, να μην εφαρμόζει τις διατάξεις αυτές, λαμβανομένης υπόψη της συνολικής επιπτώσεως του φόρου στο ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος και της ανάγκης απλοποιήσεων διοικητικής φύσεως, υπό τον όρο ότι δεν προκύπτουν στρεβλώσεις των όρων του ανταγωνισμού.

6. Σε περίπτωση μεταβολής της υπαγωγής ενός υποκειμένου στον φόρο από το κανονικό φορολογικό καθεστώς σε ένα ειδικό καθεστώς ή αντιστρόφως, τα Κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα, ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο να τυγχάνει αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος ή να υφίσταται αδικαιολόγητη ζημία.

ΤΙΤΛΟΣ XII

ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

*Άρθρο 21***Υπόχρεοι του φόρου έναντι του Δημοσίου**

Ο φόρος προστιθεμένης αξίας οφείλεται:

1. Στο εσωτερικό καθεστώς:

- α) από τον υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος πραγματοποιεί μία φορολογητέα πράξη, πλην των αναφερομένων στο άρθρο 9 παράγραφος 2 περίπτωση ε) και πραγματοποιουμένων από υποκείμενον στον φόρο, εγκατεστημένο στο εξωτερικό. Όταν η φορολογητέα πράξη πραγματοποιείται από υποκείμενον στον φόρο εγκατεστημένο στο εξωτερικό τα Κράτη μέλη δύνανται να εκδίδουν διατάξεις, οι οποίες να προβλέπουν ότι ο φόρος οφείλεται από άλλο πρόσωπο. Δύναται ιδίως να ορίζεται προς τον σκοπό αυτό ο φορολογικός αντιπρόσωπος ή το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται η φορολογητέα πράξη. Επίσης τα Κράτη μέλη δύνανται να

▼B

ορίζουν άλλο πρόσωπο, εκτός του υποκειμένου στον φόρο, ως αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνο για την καταβολή του φόρου·

▼M15

β) από τον υποκείμενο στο φόρο λήπτη υπηρεσιών υπαγομένων στο στοιχείο ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 9, ή από τον διαθέτοντα αριθμό φορολογικού μητρώου (ΦΠΑ) στο εσωτερικό της χώρας, λήπτη υπηρεσιών υπαγομένων στους τίτλους Γ, Δ, Ε και ΣΤ του άρθρου 28β, εφόσον οι υπηρεσίες παρέχονται στο υποκείμενο στο φόρο εγκατεστημένο στο εξωτερικό· εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν, ο παρέχων την υπηρεσία να είναι αλληλεγγύως υπόχρεος για την καταβολή του φόρου·

▼B

- γ) κάθε πρόσωπο που αναγράφει τον φόρο προστιθεμένης αξίας σε τιμολόγιο ή άλλο έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου.
2. Κατά την εισαγωγή: από το πρόσωπο ή από τα πρόσωπα, τα οποία ορίζονται ή αναγνωρίζονται από το Κράτος μέλος εισαγωγής.

ΤΙΤΛΟΣ XIII

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

*Άρθρο 22***Υποχρεώσεις στο εσωτερικό καθεστώς**

1. Κάθε υποκείμενος στον φόρο οφείλει να δηλώνει την έναρξη, την μεταβολή και την παύση της δραστηριότητός του ως υποκειμένου στον φόρο.
2. Κάθε υποκείμενος στον φόρο οφείλει να τηρεί επαρκώς λεπτομερή λογιστικήν, ώστε να καθίσταται δυνατή η εφαρμογή του φόρου προστιθεμένης αξίας και ο έλεγχος της εφαρμογής αυτής από την φορολογική αρχή.
3. α) Κάθε υποκείμενος στον φόρο οφείλει να εκδίδει τιμολόγιο ή έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου, για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιεί προς άλλον υποκείμενο στον φόρο, να τηρεί δε αντίγραφο κάθε εκδοθέντος εγγράφου.
Επίσης κάθε υποκείμενος στον φόρο οφείλει να εκδίδει τιμολόγιο για τις προκαταβολές που καταβάλλονται σε αυτόν από άλλον υποκείμενο στον φόρο προ της πραγματοποιήσεως της παραδόσεως ή προ της περατώσεως της παροχής υπηρεσιών.
- β) Στο τιμολόγιο πρέπει να αναγράφεται χωριστά η τιμή άνευ φόρου και ο αντιστοιχών φόρος για κάθε διαφορετικό συντελεστή καθώς και, κατά περίπτωση, η φορολογική απαλλαγή.
- γ) Τα Κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία ένα έγγραφο δύναται να θεωρηθεί ότι επέχει θέση τιμολογίου.
4. Κάθε υποκείμενος στον φόρο οφείλει να καταθέτει δήλωση εντός προθεσμίας καθοριζόμενης από τα Κράτη μέλη. Η προθεσμία αυτή δεν δύναται να υπερβαίνει τους δύο μήνες από την λήξη κάθε περιόδου δηλώσεως. Η περίοδος αυτή καθορίζεται από τα Κράτη μέλη ως μηνιαία, δίμηνη ή τρίμηνη. Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύναται να ορίζουν διαφορετικές περιόδους που δεν δύναται πάντως, να υπερβαίνουν το έτος.

Η δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εξακρίβωση του ποσού του απαιτητού φόρου και του ποσού των εκπτώσεων, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, και κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για την βεβαίωση της βάσεως επιβολής του φόρου, του συνολικού ποσού των πράξεων των

▼B

σχετικών με τον φόρο αυτό και τις εκπτώσεις αυτές, καθώς και του ποσού των απαλλασσομένων πράξεων.

5. Κάθε υποκείμενος στον φόρο υποχρεούται να καταβάλει το καθαρό ποσό του φόρου προστιθεμένης αξίας κατά την υποβολή της περιοδικής του δηλώσεως. Εν τούτοις, τα Κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν άλλο χρόνο καταβολής του ποσού ή να εισπράττουν προσωρινές προκαταβολές.

6. Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να ζητούν από τον υποκείμενο στον φόρο την υποβολή δηλώσεως, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που προβλέπονται ανωτέρω στην παράγραφο 4 και να αφορά το σύνολο των πράξεων που έχουν πραγματοποιηθεί κατά το προηγούμενο έτος. Η δήλωση αυτή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία, για τους ενδεχομένους διακανονισμούς.

7. Τα Κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι θεωρούμενοι σύμφωνα με το ►M18 άρθρο 21 παράγραφος 1 ◄ υποπεριπτώσεις α) και β), ως υπόχρεοι του φόρου αντί του υποκειμένου στον φόρο, εγκατεστημένου στο εξωτερικό ή οι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνοι για την καταβολή του φόρου, να εκπληρώσουν τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις δηλώσεως και καταβολής.

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων, οι οποίες θα θεσπιστούν δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4, τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να ορίζουν και άλλες υποχρεώσεις, που κρίνουν αναγκαίες για την εξασφάλιση επακριβούς εισπράξεως του φόρου και για την αποτροπή καταστρατηγήσεων.

9. Τα Κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο:

- από ορισμένες υποχρεώσεις,
- από κάθε υποχρέωση, όταν πραγματοποιούν μόνον απαλλασσόμενες πράξεις,
- από την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, όταν το ποσό αυτό είναι ασήμαντο.

*Άρθρο 23***Υποχρεώσεις κατά την εισαγωγή**

Όσον αφορά τις εισαγωγές αγαθών, τα Κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες της δηλώσεως και της συνακολούθου καταβολής.

Τα Κράτη μέλη δύνανται ιδίως να ορίζουν, ότι για τις εισαγωγές αγαθών, που πραγματοποιούνται από τους υποκειμένους στον φόρο ή τους υπόχρεους ή ορισμένες κατηγορίες εξ αυτών, ο οφειλόμενος λόγω της εισαγωγής φόρος προστιθεμένης αξίας δεν καταβάλλεται κατά τον χρόνο της εισαγωγής, υπό τον όρο ότι ο φόρος αυτός αναγράφεται σε δήλωση που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 4.

ΤΙΤΛΟΣ XIV

ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ*Άρθρο 24***Ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων**

1. Τα Κράτη μέλη, τα οποία συναντούν δυσχέρειες ως προς την υπαγωγή των μικρών επιχειρήσεων, λόγω της δραστηριότητος ή και της δομής τους, στο κανονικό φορολογικό καθεστώς, έχουν την ευχέρεια, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζουν αλλά και με την επιφύλαξη της προβλεπόμενης από το άρθρο 29 διαβουλεύσεως, να εφαρμόζουν απλοποιημένες μεθόδους επιβολής και εισπράξεως του φόρου και ιδίως καθεστώτα κατ' αποκοπήν, χωρίς όμως να δύναται να προκύπτει μείωση του φόρου.

▼B

2. Μέχρι ένα χρονικό σημείο, το οποίο θα αποφασισθεί ομοφώνως από το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, το οποίο όμως δεν δύναται να είναι μεταγενέστερο του χρόνου της καταργήσεως των φορολογιών κατά την εισαγωγή και της μη φορολογίας ή επιστροφής των φόρων κατά την εξαγωγή, στις μεταξύ των Κρατών μελών συναλλαγές:

α) Τα Κράτη μέλη, τα οποία έκαμαν χρήση της δυνατότητας της προβλεπόμενης στο άρθρο 14 της δευτέρας οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 και καθιέρωσαν απαλλαγές ή προοδευτικές μειώσεις του φόρου, δύναται να τις διατηρήσουν, καθώς είναι σύμφωνες με το σύστημα του φόρου προστιθεμένης αξίας.

Τα Κράτη μέλη, τα οποία απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι κατώτερος του ποσού σε εθνικό νόμισμα, το οποίον αντιστοιχεί σε 5 000 Ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες βάσει του συντελεστού μετατροπής κατά την ημερομηνία εκδόσεως της παρούσης οδηγίας, δύναται να αυξήσουν το απαλλασσόμενο όριο μέχρι του ποσού των 5 000 Ευρωπαϊκών λογιστικών μονάδων.

Τα Κράτη μέλη που εφαρμόζουν προοδευτική μείωση του φόρου δεν δύναται να αυξήσουν το ανώτατο όριο της μείωσης αυτής ούτε να καταστήσουν πιο ευνοϊκούς τους όρους χορηγήσεώς της.

β) Τα Κράτη μέλη, τα οποία δεν έκαμαν χρήση της ευχερείας αυτής, δύναται να απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ισούται κατ' ανώτατο όριο με το ποσό σε εθνικό νόμισμα, το οποίο αντιστοιχεί σε 5 000 Ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες βάσει του συντελεστού μετατροπής κατά την ημέρα εκδόσεως της παρούσης οδηγίας. Δύνανται δε να εφαρμόζουν, εάν συντρέχει λόγος, προοδευτική μείωση του φόρου για υποκειμένους στον φόρο, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει το ανώτατο όριο που όρισαν τα Κράτη αυτά για την εφαρμογή της απαλλαγής.

γ) Τα Κράτη μέλη, τα οποία απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι ίσος ή ανώτερος από το ποσό σε εθνικό νόμισμα, το οποίο αντιστοιχεί σε 5 000 Ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες βάσει του συντελεστού μετατροπής κατά την ημέρα εκδόσεως της παρούσης οδηγίας, δύναται να αυξήσουν το ποσό αυτό για να διατηρηθεί η πραγματική του αξία.

3. Οι έννοιες της απαλλαγής και της προοδευτικής μείωσης εφαρμόζονται επί παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από τις μικρές επιχειρήσεις.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να εξαιρούν ορισμένες πράξεις από το προβλεπόμενο ανωτέρω από την παράγραφο 2 καθεστώ. Εν πάση περιπτώσει η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3.

4. Ο κύκλος εργασιών που λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της παραγράφου 2 αποτελείται από το ποσό, εκτός φόρου προστιθεμένης αξίας, των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών, των οριζομένων στα άρθρα 5 και 6, κατά το μέτρο που υπόκεινται στον φόρο, περιλαμβανομένων και των πράξεων που απαλλάσσονται με επιστροφή των φόρων που κατεβλήθησαν κατά το προηγούμενο στάδιο σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2, καθώς και από το ποσό των απαλλασσομένων πράξεων δυνάμει του άρθρου 15 και επίσης από το ποσό των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 υπό Β περίπτωση δ), και των παροχών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, εκτός εάν οι πράξεις αυτές είναι παρεπομένου χαρακτήρας.

Εν τούτοις, οι μεταβιβάσεις ενσωμάτων ή αϋλων αγαθών επενδύσεως της επιχειρήσεως, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών.

▼B

5. Οι υποκείμενοι στον φόρο που απολαύουν της ανωτέρω απαλλαγής, δεν έχουν το δικαίωμα εκπτώσεως του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 17 ούτε το δικαίωμα αναγραφής του στα τιμολόγια τους ή σε κάθε άλλο έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου.

6. Οι υποκείμενοι στον φόρο που δικαιούνται την ανωτέρω απαλλαγή, δύνανται να προτιμήσουν είτε το κανονικό καθεστώς εφαρμογής του φόρου προστιθεμένης αξίας είτε την εφαρμογή των απλοποιημένων μεθόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή απολαύουν των προοδευτικών μειώσεων του φόρου, οι οποίες προβλέπονται ενδεχομένως από την εθνική τους νομοθεσία.

7. Οι υποκείμενοι στον φόρο, οι οποίοι απολαύουν της προοδευτικής μειώσεως, θεωρούνται ως υπαγόμενοι στο κανονικό καθεστώς του φόρου προστιθεμένης αξίας, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 1.

8. Ανά τετραετία και για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 1982, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα Κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο περί της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, εφ' όσον συντρέχει λόγος και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης της προοδευτικής συγκλίσεως των εθνικών ρυθμίσεων, από προτάσεις οι οποίες αναφέρονται:

- α) στην βελτίωση του ειδικού καθεστώτος των μικρών επιχειρήσεων·
- β) στην προσαρμογή των εθνικών καθεστώτων σχετικά με τις ανωτέρω απαλλαγές και τις προοδευτικές μειώσεις του φόρου προστιθεμένης αξίας·
- γ) στην προσαρμογή του αναφερομένου στην παράγραφο 2 ορίου των 5 000 Ευρωπαϊκών λογιστικών μονάδων.

9. Το Συμβούλιο θα αποφασίσει σε εύθετο χρόνο, εάν, για την πραγματοποίηση του σκοπού του προβλεπομένου στο άρθρο της από 11ης Απριλίου 1967 πρώτης οδηγίας, απαιτείται η καθιέρωση ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις και, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση, θα αποφασίσει επί των ορίων και των κοινών προϋποθέσεων εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος. Μέχρι την καθιέρωση του καθεστώτος αυτού, τα Κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν τα ειδικά καθεστάτα τους και να τα εφαρμόζουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τις μεταγενέστερες πράξεις του Συμβουλίου.

*Άρθρο 25***Κοινό κατ' αποκοπή καθεστώς γεωργών**

1. Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να εφαρμόζουν για τους γεωργούς, η υπαγωγή των οποίων στο κανονικό καθεστώς του φόρου προστιθεμένης αξίας ή, ενδεχομένως, στο προβλεπόμενο από το άρθρο 24 απλοποιημένο καθεστώς θα προσέκρουε σε δυσχέρειες, ένα κατ' αποκοπήν καθεστώς, το οποίο αποσκοπεί στον συμψηφισμό της επιβαρύνσεως με τον φόρο προστιθεμένης αξίας, ο οποίος καταβάλλεται για τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών των κατ' αποκοπήν γεωργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου θεωρούνται ως:

- «γεωργός»: ο υποκείμενος στον φόρο, ο οποίος ασκεί την δραστηριότητά του στο πλαίσιο μιας από τις κατωτέρω οριζόμενες εκμεταλλεύσεις,
- «γεωργική, δασοκομική ή αλιευτική εκμετάλλευση»: οι εκμεταλλεύσεις, οι οποίες θεωρούνται ως εκμεταλλεύσεις αυτού του είδους από κάθε Κράτος μέλος στο πλαίσιο των απαριθμωμένων στο παράρτημα Α παραγωγικών δραστηριοτήτων,

▼B

- «γεωργός κατ' αποκοπήν»: ο γεωργός, επί του οποίου εφαρμόζεται το προβλεπόμενο κατωτέρω από τις παραγράφους 3 και επόμενες, κατ' αποκοπήν καθεστώς,
- «γεωργικά προϊόντα»: τα αγαθά που προκύπτουν από τις απαριθμούμενες στο παράρτημα Α δραστηριότητες και που παράγονται από τις γεωργικές, δασοκομικές ή αλιευτικές εκμεταλλεύσεις κάθε Κράτους μέλους,
- «γεωργικές υπηρεσίες»: οι απαριθμούμενες στο παράρτημα Β υπηρεσίες που παρέχονται από γεωργό με την χρησιμοποίηση των μέσων που διαθέτει σε εργατικό δυναμικό ή/και του συνήθους εξοπλισμού της αγροτικής, δασοκομικής ή αλιευτικής εκμεταλλεύσεώς του,
- «επιβάρυνση με τον προηγούμενος καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας»: η συνολική επιβάρυνση με φόρο προστιθεμένης αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που αγοράστηκαν από το σύνολο των υπαγομένων στο κατ' αποκοπήν καθεστώς γεωργικών, δασοκομικών και αλιευτικών εκμεταλλεύσεων, εφ' όσον ο φόρος αυτός θα ήταν δυνατό να εκπεσθεί σύμφωνα με το άρθρο 17 στην περίπτωση γεωργού υπαγομένου στο κανονικό καθεστώς εφαρμογής του φόρου προστιθεμένης αξίας,
- «κατ' αποκοπήν ποσοστά συμψηφισμού»: τα ποσοστά τα καθοριζόμενα από τα Κράτη μέλη, σύμφωνα με την παράγραφο 3, τα οποία εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5, για να δύνανται οι κατ' αποκοπήν γεωργοί να τυγχάνουν του κατ' αποκοπήν συμψηφισμού της επιβαρύνσεως με τον προηγούμενος καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας,
- «κατ' αποκοπήν συμψηφισμός»: το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του αναφερομένου στην παράγραφο 3 κατ' αποκοπήν ποσοστού συμψηφισμού στον κύκλο εργασιών του κατ' αποκοπήν γεωργού, στις προβλεπόμενες από την παράγραφο 5 περιπτώσεις.

3. Τα Κράτη μέλη καθορίζουν, εφ' όσον παρίσταται ανάγκη, κατ' αποκοπήν ποσοστά συμψηφισμού, τα οποία κοινοποιούν στην Επιτροπή πριν αυτά τεθούν σε εφαρμογή. Τα ποσοστά αυτά καθορίζονται βάσει μακροοικονομικών δεδομένων των τριών τελευταίων ετών, αναφερομένων μόνο στους κατ' αποκοπήν γεωργούς. Δεν επιτρέπεται τα ποσοστά αυτά να έχουν ως αποτέλεσμα την επιστροφή στο σύνολο των κατ' αποκοπήν γεωργών ποσών, που υπερβαίνουν τις επιβαρύνσεις με τον προηγούμενος καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας. Τα Κράτη μέλη δύνανται να μειώνουν τα ποσοστά αυτά μέχρι μηδενισμού τους. Τα ποσοστά δύνανται να στρογγυλοποιούνται στο προς τα κάτω ή προς τα άνω ήμισυ μονάδος.

Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίζουν κατ' αποκοπήν ποσοστά συμψηφισμού διαφορετικά για την δασοκομία, τους διάφορους κλάδους της γεωργίας και την αλιεία.

4. Τα Κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν τους κατ' αποκοπήν γεωργούς από τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους υποκειμένους στον φόρο δυνάμει του άρθρου 22.

5. Τα προβλεπόμενα ανωτέρω από την παράγραφο 3 κατ' αποκοπήν ποσοστά εφαρμόζονται στην τιμή άνευ φόρου των γεωργικών προϊόντων που παρεδόθησαν από τους κατ' αποκοπήν γεωργούς σε άλλους υποκειμένους στον φόρο, πλην των κατ' αποκοπήν γεωργών και των γεωργικών υπηρεσιών που παρεσχέθησαν από τους κατ' αποκοπήν γεωργούς σε άλλους υποκειμένους στον φόρο, πλην των κατ' αποκοπήν γεωργών. Με τον συμψηφισμό αυτό αποκλείεται κάθε άλλη μορφή εκπτώσεως.

6. Τα Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να ορίζουν ότι η καταβολή των ποσών του κατ' αποκοπήν συμψηφισμού πραγματοποιείται:

- α) είτε από τον υποκείμενο στον φόρο αγοραστή ή λήπτη· στην περίπτωση αυτή ο υποκείμενος στον φόρο αγοραστής ή

▼B

- λήπτης έχει το δικαίωμα, σύμφωνα με τους καθοριζόμενους από τα Κράτη μέλη τρόπους, να εκπίπτει από τον οφειλόμενο φόρο προστιθεμένης αξίας το ποσό του κατ' αποκοπήν συμψηφισμού, το οποίο κατέβαλε στους κατ' αποκοπήν γεωργούς·
- β) είτε από την δημόσια αρχή.
7. Τα Κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για τον αποτελεσματικό έλεγχο της καταβολής των κατ' αποκοπήν συμψηφισμού στους κατ' αποκοπήν γεωργούς.
8. Για τις παραδόσεις γεωργικών προϊόντων και παροχές γεωργικών υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων ανωτέρω στην παράγραφο 5, η καταβολή των κατ' αποκοπήν συμψηφισμών θεωρείται ότι γίνεται από τον αγοραστή ή τον λήπτη.
9. Κάθε Κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να εξαιρεί από το κατ' αποκοπήν καθεστώς ορισμένες κατηγορίες γεωργών, καθώς και τους γεωργούς, για τους οποίους η εφαρμογή του κανονικού καθεστώτος του φόρου προστιθεμένης αξίας ή, ενδεχομένως, του προβλεπόμενου στο άρθρο 24 παράγραφος 1 απλοποιημένου καθεστώτος, δεν παρουσιάζει δυσχέρειες διοικητικής φύσεως.
10. Κάθε κατ' αποκοπήν γεωργός έχει το δικαίωμα να επιλέγει την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς του φόρου προστιθεμένης αξίας ή, ενδεχομένως, στο προβλεπόμενο στο άρθρο 24 παράγραφος 1, απλοποιημένο καθεστώς, σύμφωνα με τους καθοριζόμενους από κάθε Κράτος μέλος όρους και λεπτομέρειες.
11. Πριν από το τέλος του πέμπτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσης οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο νέες προτάσεις ως προς την εφαρμογή του φόρου προστιθεμένης αξίας στις πράξεις που αναφέρονται στα γεωργικά προϊόντα και στις γεωργικές υπηρεσίες.
12. Όταν τα Κράτη μέλη κάνουν χρήση της προβλεπόμενης από παρόν άρθρο ευχερείας, καθορίζουν, εν όψει της εφαρμογής του καθεστώτος των ιδίων πόρων, την ομοιόμορφη βάση του φόρου προστιθεμένης αξίας, εφαρμόζοντας την κοινή μέθοδο υπολογισμού του παραρτήματος Γ.

*Άρθρο 26***Ειδικό καθεστώς των πρακτορείων ταξιδίων**

1. Τα Κράτη μέλη επιβάλλουν φόρο προστιθεμένης αξίας στις πράξεις των πρακτορείων ταξιδίων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, κατά το μέτρο που τα πρακτορεία αυτά ενεργούν ιδίω ονόματι έναντι των ταξιδιωτών και εφ' όσον χρησιμοποιούν, για την πραγματοποίηση του ταξιδιού, παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών άλλων υποκειμένων στον φόρο. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στα πρακτορεία ταξιδίων, τα οποία ενεργούν αποκλειστικά ως μεσολαβητές και για τα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 11 υπό Α παράγραφος 3 περίπτωση γ). Θεωρούνται, επίσης, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, ως πρακτορεία ταξιδίων οι οργανωτές περιηγήσεων.
2. Οι πράξεις που πραγματοποιούνται από το πρακτορείο για την εκτέλεση του ταξιδιού, θεωρούνται ως μία ενιαία παροχή υπηρεσίας από το πρακτορείο ταξιδίων προς τον ταξιδιώτη. Η παροχή αυτή φορολογείται στο Κράτος μέλος, στο οποίο το πρακτορείο ταξιδίων έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας ή μόνιμη εγκατάσταση, από την οποία ενήργησε την παροχή υπηρεσιών. Για την εν λόγω παροχή υπηρεσιών θεωρείται ως βάση επιβολής του φόρου και τιμή άνευ φόρου, κατά την έννοια του άρθρου 22 παράγραφος 3 περίπτωση β) το περιθώριο κέρδους του πρακτορείου ταξιδίων, δηλαδή η διαφορά μεταξύ του συνολικού καταβλητέου από τον ταξιδιώτη ποσού άνευ φόρου προστιθεμένης αξίας και του πραγματικού κόστους με το οποίο επιβαρύνεται το πρακτορείο ταξιδίων για παραδόσεις και παροχές υπηρεσιών από άλλους υποκειμένους στον φόρο, κατά το μέτρο που ο ταξιδιώτης έχει άμεσο όφελος από τις πράξεις αυτές.

▼B

3. Αν οι πράξεις, τις οποίες το πρακτορείο ταξιδιών αναθέτει σε άλλους υποκειμένους στον φόρο, πραγματοποιούνται από τους τελευταίους εκτός της Κοινότητας, η παροχή υπηρεσιών του πρακτορείου εξομοιούται προς δραστηριότητα μεσολαβούντος προσώπου, απαλλασσομένη σύμφωνα με το άρθρο 15 περίπτωση 14. Αν οι πράξεις αυτές πραγματοποιούνται τόσο εντός, όσο και εκτός της Κοινότητας, πρέπει να θεωρείται ως απαλλασσόμενο μόνο το μέρος της παροχής υπηρεσιών του πρακτορείου ταξιδιών, το οποίο αφορά τις πραγματοποιηθείσες εκτός της Κοινότητας πράξεις.

4. Τα ποσά του φόρου προστιθεμένης αξίας, με τα οποία επιβαρύνεται το πρακτορείο ταξιδιών από άλλους υποκειμένους στον φόρο για τις προβλεπόμενες ανωτέρω από την παράγραφο 2 πράξεις που παρέχουν άμεσο όφελος στον ταξιδιώτη, δεν εκπίπτονται ούτε επιστρέφονται σε οποιοδήποτε Κράτος μέλος.

▼M8

Άρθρο 26α

Ειδικό καθεστώς που εφαρμόζεται στα μεταχειρισμένα αντικείμενα και στα αντικείμενα καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας

A. Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, και με την επιφύλαξη τυχόν άλλων κοινοτικών διατάξεων, θεωρούνται ως:

α) «αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας», τα αγαθά που αναφέρονται στο στοιχείο α) του παραρτήματος Θ.

Πάντως, τα κράτη μέλη μπορούν να μην θεωρούν «αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας» τα αντικείμενα που αναφέρονται στις τρεις τελευταίες περιπτώσεις του στοιχείου α) του παραρτήματος Θ.

β) «αντικείμενα συλλεκτικής αξίας», τα αγαθά που αναφέρονται στο στοιχείο β) του παραρτήματος Θ.

γ) «αντικείμενα αρχαιολογικής αξίας», τα αγαθά που αναφέρονται στο στοιχείο γ) του παραρτήματος Θ.

δ) «μεταχειρισμένα αντικείμενα» είναι τα κινητά πράγματα τα οποία είναι δυνατό να επαναχρησιμοποιηθούν, ως έχουν ή μετά από επισκευή, εκτός των αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας και εκτός των ευγενών μετάλλων ή πολυτίμων λίθων, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη.

ε) «υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής», είναι ο υποκείμενος στο φόρο ο οποίος, στα πλαίσια της οικονομικής του δραστηριότητας, αγοράζει ή διαθέτει για τις ανάγκες της επιχείρησής του ή εισάγει, με σκοπό την μεταπώλησή τους, μεταχειρισμένα αντικείμενα ή/και έργα καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, είτε ενεργεί για ίδιο λογαριασμό είτε για λογαριασμό τρίτου βάσει σύμβασης παραγγελίας για αγορά ή για πώληση.

στ) «διοργανωτής δημοπρασίας», ο υποκείμενος στο φόρο ο οποίος, στα πλαίσια της οικονομικής του δραστηριότητας, θέτει ένα αντικείμενο προς πώληση σε δημοπρασία με σκοπό την παράδοσή του στον πλειοδότη.

ζ) «εντολέας διοργανωτή δημοπρασίας», το πρόσωπο που μεταβιβάζει ένα αντικείμενο σε διοργανωτή δημοπρασίας, βάσει σύμβασης παραγγελίας για την πώλησή του, στην οποία προβλέπονται τα εξής:

— ο διοργανωτής της δημοπρασίας προτείνει το αντικείμενο προς πώληση στη δημοπρασία ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό του εντολέα,

▼ M8

- ο διοργανωτής της δημοπρασίας παραδίδει το αγαθό, ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό του εντολέα, στον πλειοδότη στον οποίο κατακυρώθηκε το αντικείμενο.

B. *Ειδικό καθεστώς των υποκειμένων στο φόρο μεταπωλητών*

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις παραδόσεις μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τις οποίες πραγματοποιούν υποκείμενοι στο φόρο μεταπωλητές, ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους που πραγματοποιεί ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, σύμφωνα προς τις ακόλουθες διατάξεις.

2. Οι παραδόσεις των αγαθών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι οι εκ μέρους ενός υποκείμενου στο φόρο μεταπωλητή παραδόσεις μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τα οποία του παρέδωσε στο εσωτερικό της Κοινότητας:

- πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο,
ή
- άλλος υποκείμενος στο φόρο, εφόσον η εκ μέρους του παράδοση έχει απαλλαγεί από το φόρο βάσει του άρθρου 13 τίτλος Β στοιχείο γ),
ή
- άλλος υποκείμενος στο φόρο, εφόσον η εκ μέρους του παράδοση τυγχάνει της απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 24 και αφορά αγαθό επενδύσεως,
ή
- άλλος υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, εφόσον η εκ μέρους του παράδοση του αγαθού από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή έχει υποβληθεί στον φόρο προστιθέμενης αξίας σύμφωνα με το παρόν ειδικό καθεστώς.

3. Η φορολογική βάση για τις παραδόσεις των αγαθών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 συνίσταται στο περιθώριο κέρδους που πραγματοποιεί ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, μειωμένο κατά το ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που αφορά το περιθώριο αυτό. Αυτό το περιθώριο κέρδους είναι η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης του αντικειμένου από τον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή και της τιμής αγοράς.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, νοούνται ως:

- «τιμή πώλησεως», το σύνολο του αντιτίμου που εισέπραξε ή θα εισπράξει ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής από τον αγοραστή ή από τρίτο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων που συνδέονται άμεσα με τη συγκεκριμένη πράξη, τους φόρους, εισφορές, τέλη και δικαιώματα, τα παρεπόμενα έξοδα, όπως έξοδα προμήθειας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφάλισης, με τα οποία επιβαρύνει ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής τον αγοραστή, εξαιρουμένων όμως των ποσών που αναφέρονται στο άρθρο 11 τίτλος Α παράγραφος 3,
- «τιμή αγοράς», το σύνολο του αντιτίμου, όπως ορίζεται στην πρώτη περίπτωση, το οποίο κατέβαλε ή θα καταβάλει ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής στον προμηθευτή του.

4. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους υποκείμενους στο φόρο μεταπωλητές το δικαίωμα να επιλέξουν την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος για τις παραδόσεις:

- α) αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας τα οποία εισήγαγαν οι ίδιοι·
- β) αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας που τους παραδόθηκαν από τον ίδιο το δημιουργό ή τους διαδόχους του·
- γ) αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας που τους παραδόθηκαν από πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο, πλην του υποκείμενου στο φόρο μεταπωλητού, εφόσον η παράδοση από το εν λόγω

▼ M8

άλλο πρόσωπο έγινε με τον μειωμένο συντελεστή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες άσκησης αυτής της επιλογής, η οποία, σε κάθε περίπτωση, καλύπτει περίοδο τουλάχιστον δύο ημερολογιακών ετών.

Σε περίπτωση άσκησης αυτής της επιλογής, η φορολογική βάση καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Όσον αφορά τις παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τα οποία εισήγαγε ο ίδιος ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, η τιμή αγοράς που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του περιθωρίου κέρδους ισούται προς τη φορολογική βάση κατά την εισαγωγή, η οποία καθορίζεται βάσει του άρθρου 11 τίτλος Β, επαυξημένη κατά τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα κατά την εισαγωγή φόρο προστιθέμενης αξίας.

5. Οι παραδόσεις μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, οι οποίες υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους, απαλλάσσονται από το φόρο, εφόσον πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 15 προϋποθέσεις.

6. Δεν επιτρέπεται στους υποκείμενους στο φόρο να εκπίπτουν, από το φόρο τον οποίο οφείλουν, τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αντικείμενα που τους παρέδωσε ή πρόκειται να τους παραδώσει υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, εφόσον η παράδοση των εν λόγω αγαθών από τον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή υπάγεται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους.

7. Εφόσον τα αντικείμενα χρησιμοποιούνται για ανάγκες παραδόσεων που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου, δεν επιτρέπεται στον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή να εκπίπτει από τον φόρο τον οποίο οφείλει:

- α) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αντικείμενα καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τα οποία εισήγαγε ο ίδιος·
- β) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας που του παραδόθηκαν ή πρόκειται να του παραδοθούν από το δημιουργό ή τους διαδόχους του·
- γ) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας που του παραδόθηκαν ή πρόκειται να του παραδοθούν από υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο πλην υποκείμενου στο φόρο μεταπωλητού.

8. Όταν ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής εφαρμόζει το κανονικό καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας παράλληλα με το ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους, ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής οφείλει να καταγράφει χωριστά στα λογιστικά του βιβλία, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που καθορίζονται από τα κράτη μέλη, τις πράξεις που υπάγονται σε καθένα από τα εν λόγω φορολογικά καθεστάτα.

9. Ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής δεν μπορεί να εμφανίζει χωριστά στο τιμολόγιο που εκδίδει, ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου, το φόρο που αφορά παραδόσεις αγαθών οι οποίες υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους.

10. Προκειμένου να απλουστεύσουν την είσπραξη του φόρου και με την επιφύλαξη των διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 29, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν, για ορισμένες πράξεις ή για ορισμένες κατηγορίες υποκείμενων στο φόρο μεταπωλητών, ότι, για τις παραδόσεις αντικειμένων, οι οποίες υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου, η φορολογική βάση καθορίζεται για κάθε φορολογική περίοδο για την οποία ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής πρέπει να υποβάλει τη δήλωση του άρθρου 22 παράγραφος 4.

▼ M8

Σ' αυτή την περίπτωση, η φορολογική βάση για τις παραδόσεις αγαθών που υπάγονται στον ίδιο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας, είναι το συνολικό περιθώριο κέρδους που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, μείον το ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που αφορά το ίδιο το περιθώριο κέρδους.

Το συνολικό περιθώριο κέρδους ισούται με τη διαφορά μεταξύ:

— του συνολικού ποσού των παραδόσεων αγαθών, οι οποίες υπήχθησαν στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου, και τις οποίες διενήργησε ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής κατά τη διάρκεια της περιόδου· το ποσό αυτό ισούται προς το σύνολο των τιμών πωλήσεως, όπως αυτές ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3,

και

— του συνολικού ποσού των αγορών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 τις οποίες διενήργησε, κατά τη διάρκεια της περιόδου, ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής· το ποσό αυτό ισούται προς το σύνολο των τιμών αγοράς, όπως αυτές ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι υποκείμενοι στο φόρο να μην τυγχάνουν αδικαιολογήτων πλεονεκτημάτων, ούτε να υφίστανται αδικαιολογήτες ζημίες.

11. Για κάθε παράδοση που διέπεται από το ειδικό καθεστώς φορολόγησης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 ή 4, ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής μπορεί να εφαρμόζει το κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας.

Όταν ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής εφαρμόζει το κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας στην παράδοση:

- α) αντικειμένου καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, το οποίο εισήγαγε ο ίδιος, μπορεί να εκπίπτει από το φόρο που οφείλει, τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα κατά την εισαγωγή του εν λόγω αντικειμένου φόρο προστιθέμενης αξίας·
- β) αντικειμένου καλλιτεχνικής αξίας, το οποίο του παρέδωσε ο δημιουργός ή οι διάδοχοί του, μπορεί να εκπίπτει από το φόρο που οφείλει, τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για το παραδοθέν αντικείμενο καλλιτεχνικής αξίας·
- γ) αντικειμένου καλλιτεχνικής αξίας που του παρέδωσε υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο πλην υποκείμενου στο φόρο μεταπωλητή, μπορεί να εκπίπτει από το φόρο που οφείλει, τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για το παραδοθέν αντικείμενο καλλιτεχνικής αξίας.

Το ως άνω δικαίωμα έκπτωσης γεννάται τη στιγμή που καθίσταται απαιτητός ο οφειλόμενος για την παράδοση φόρος, για την οποία ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής επέλεξε το κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας.

Γ. Ειδικό καθεστώς για τις πωλήσεις σε δημοπρασία

1. Κατά παρέκκλιση από τον τίτλο Β, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν σύμφωνα με τις παρακάτω διατάξεις τη φορολογική βάση των παραδόσεων μεταχειρισμένων αντικειμένων και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τις οποίες διενεργεί ένας διοργανωτής δημοπρασίας ιδίου ονόματι, βάσει σύμβασης παραγγελίας για την πώληση των αντικειμένων αυτών σε δημοπρασία, για λογαριασμό:

— προσώπου μη υποκείμενου στο φόρο,

ή

— άλλου υποκείμενου στο φόρο, εφόσον η παράδοση του αντικειμένου, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 4 στοιχείο γ), από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο, απαλλάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 13 τίτλος Β στοιχείο γ),

▼ M8

- ή
- άλλου υποκειμένου στον φόρο, στο μέτρο που η παράδοση του αγαθού, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 4 στοιχείο γ), από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο τυγχάνει της απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 24 και αφορά αγαθό επενδύσεως,
  - ή
  - άλλου υποκειμένου στο φόρο μεταπωλητή, εφόσον η παράδοση του αντικειμένου, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 4 στοιχείο γ), από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή, υπόκειται στο φόρο σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου, που προβλέπεται στον τίτλο Β.
2. Η φορολογική βάση κάθε παράδοσης αγαθών, που αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι το συνολικό ποσό με το οποίο, βάσει της παραγράφου 4, ο διοργανωτής της δημοπρασίας, χρεώνει τον αγοραστή, μείον:
- το καθαρό ποσό που κατέβαλε ή θα καταβάλει ο διοργανωτής της δημοπρασίας στον εντολέα του, που καθορίζεται βάσει της παραγράφου 3,
  - και
  - το ποσό του φόρου που οφείλει ο διοργανωτής της δημοπρασίας για την παράδοση αυτή.
3. Το καθαρό ποσό που κατέβαλε ή θα καταβάλει ο διοργανωτής της δημοπρασίας στον εντολέα του, ισούται προς τη διαφορά μεταξύ:
- της τιμής κατακύρωσης του αγαθού στη δημοπρασία,
  - και
  - του ποσού της προμήθειας που εισέπραξε ή θα εισπράξει ο διοργανωτής της δημοπρασίας από τον εντολέα, βάσει της σύμβασης προμήθειας για πώληση.
4. Ο διοργανωτής της δημοπρασίας πρέπει να χορηγήσει στον αγοραστή τιμολόγιο ή άλλο έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου, στο οποίο αναφέρονται χωριστά:
- η τιμή κατακύρωσης του αγαθού,
  - οι φόροι, δικαιώματα, εισφορές και τέλη,
  - τα παρεπόμενα έξοδα, όπως τα έξοδα προμήθειας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφάλισης, με τα οποία ο διοργανωτής επιβαρύνει τον αγοραστή του αγαθού.
- Στο τιμολόγιο αυτό δεν πρέπει να αναγράφεται χωριστά κανένα ποσό φόρου προστιθέμενης αξίας.
5. Ο διοργανωτής της δημοπρασίας, στον οποίο εγχειρίστηκε το αγαθό βάσει σύμβασης παραγγελίας για πώληση σε δημοπρασία, παραδίδει στον εντολέα του έγγραφο απόδοσης λογαριασμού.
- Στο εν λόγω έγγραφο πρέπει να αναφέρεται χωριστά το ποσό της πράξης, δηλαδή η τιμή κατακύρωσης του αγαθού μείον το ποσόν της προμήθειας που εισεπράχθη ή πρόκειται να εισπραχθεί εκ μέρους του εντολέα.
- Το έγγραφο αποδόσεως λογαριασμού που συντάσσεται υπό τους παραπάνω όρους επέχει θέση τιμολογίου το οποίο ο εντολέας, εφόσον είναι υποκείμενος στο φόρο, πρέπει να εκδώσει στον διοργανωτή της δημοπρασίας, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3.
6. Οι διοργανωτές δημοπρασιών, οι οποίοι παραδίδουν αγαθά με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, οφείλουν να καταχωρίζουν στα λογιστικά τους βιβλία, σε προσωρινούς λογαριασμούς:
- τα ποσά που εισέπραξαν ή θα εισπράξουν από τον αγοραστή των αγαθών,

▼ **M8**

— τα ποσά που απεδόθησαν ή θα αποδοθούν στον πωλητή των αγαθών.

Τα ποσά αυτά πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως.

7. Η παράδοση αγαθών στον υποκείμενο στο φόρο διοργανωτή δημοπρασίας θεωρείται ότι πραγματοποιείται κατά το χρόνο της πώλησης των αγαθών αυτών στη δημοπρασία.

Δ. *Μεταβατικό καθεστώς φορολόγησης των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών*

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 28ιβ, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις ακόλουθες διατάξεις:

- α) οι παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων, κατά την έννοια του άρθρου 28α παράγραφος 2, που διενεργούνται υπό τους όρους του άρθρου 28γ τίτλος Α, εξαιρούνται των ειδικών καθεστώτων που προβλέπονται στους τίτλους Β και Γ·
- β) κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 28α παράγραφος 1 στοιχείο α), οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας δεν υπόκεινται στον φόρο προστιθέμενης αξίας, εφόσον ο πωλητής είναι υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής που ενεργεί υπό αυτή του την ιδιότητα και το αποκτηθέν αγαθό φορολογήθηκε στο κράτος μέλος εκκίνησης της αποστολής ή της μεταφοράς, σύμφωνα με το προβλεπόμενο στον τίτλο Β καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους, ή εφόσον ο πωλητής είναι διοργανωτής πλειστηριασμών που ενεργεί υπό την ιδιότητά του αυτή και το αποκτηθέν αγαθό έχει φορολογηθεί στο κράτος μέλος εκκίνησης της αποστολής ή της μεταφοράς, σύμφωνα με το προβλεπόμενο στον τίτλο Γ ειδικό καθεστώς·
- γ) το άρθρο 28β τίτλος Β και το άρθρο 28γ τίτλος Α στοιχεία α), γ) και δ) δεν εφαρμόζονται στις παραδόσεις αγαθών που υπόκεινται στο φόρο προστιθέμενης αξίας, σύμφωνα με ένα από τα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στους τίτλους Β και Γ.

▼ **M13***Άρθρο 26β***Ειδικό καθεστώς για τον επενδυτικό χρυσό****Α. Ορισμός**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων:

Ως «επενδυτικός χρυσός» νοούνται:

- i) ο χρυσός υπό μορφή ράβδου ή πλάκας, βάρους αποδεκτού από τις αγορές πολύτιμων μετάλλων, καθαρότητας τουλάχιστον 995 χιλιοστών, αντιπροσωπευόμενος ή μη από τίτλους. Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να εξαιρούν από το καθεστώς τις πολύ μικρές ράβδους πλάκες βάρους 1 γραμμαρίου ή λιγότερο·
- ii) τα χρυσά νομίσματα τα οποία:
  - είναι καθαρότητας τουλάχιστον 900 χιλιοστών,
  - έχουν κοπεί μετά το 1800,
  - αποτελούν ή έχουν αποτελέσει νόμιμο χρήμα στη χώρα προέλευσής τους και
  - πωλούνται, κανονικώς εχόντων των πραγμάτων, σε τιμή η οποία δεν υπερβαίνει κατά ποσοστό άνω των 80 % την αξία της ανοικτής αγοράς του χρυσού ο οποίος περιέχεται στα νομίσματα.

Τα νομίσματα αυτά δεν θεωρούνται, για το σκοπό της παρούσας οδηγίας, ότι πωλούνται για συλλεκτικούς σκοπούς.

▼ **M13**

Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή πριν από την 1η Ιουλίου κάθε έτους, αρχίζοντας από το 1999, για τα νομίσματα τα οποία πληρούν τα κριτήρια αυτά και αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών σε αυτό το κράτος μέλος· η Επιτροπή δημοσιεύει πλήρη κατάλογο αυτών των νομισμάτων στο τεύχος C της *Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* πριν από την 1η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Τα νομίσματα που περιλαμβάνονται στο δημοσιευμένο κατάλογο θεωρούνται ότι πληρούν τα κριτήρια αυτά καθ' όλο το έτος για το οποίο δημοσιεύεται ο κατάλογος.

B. Ειδικές ρυθμίσεις για τις συναλλαγές επενδυτικού χρυσού

Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από τον ΦΠΑ την παράδοση, ενδοκοινοτική απόκτηση και εισαγωγή επενδυτικού χρυσού, συμπεριλαμβανομένου του επενδυτικού χρυσού για τον οποίο υπάρχουν πιστοποιητικά κατ' είδος ή κατά γένος ή ο οποίος αποτελεί αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ λογαριασμών σε χρυσό, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, δανείων χρυσού και συμβάσεων αναταλλαγών (swaps), με δικαίωμα κυριότητας ή απαίτησης επενδυτικού χρυσού, καθώς και για τις συναλλαγές επενδυτικού χρυσού με προθεσμιακές συμβάσεις (futures) και απλές προθεσμιακές συμβάσεις (forward contracts) οι οποίες προκαλούν αλλαγή κυριότητας ή απαίτησης όσον αφορά επενδυτικό χρυσό.

Τα κράτη μέλη, εξάλλου, απαλλάσσουν από τη φορολογία τις υπηρεσίες μεσιτών οι οποίοι ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό άλλου όταν παρεμβαίνουν στην παράδοση επενδυτικού χρυσού για τον εντολέα τους.

Γ. Δικαίωμα επιλογής φορολόγησης

Τα κράτη μέλη παρέχουν στα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα τα οποία παράγουν επενδυτικό χρυσό ή μεταποιούν κάθε είδους χρυσό σε επενδυτικό χρυσό, όπως ορίζεται στο σημείο Α, δικαίωμα επιλογής για φορολόγηση της παράδοσης, σε άλλο υποκείμενο σε φόρο πρόσωπο, επενδυτικού χρυσού το οποίο αλλιώς θα ετύγχανε απαλλαγής κατά το σημείο Β.

Τα κράτη μέλη μπορεί να παρέχουν στα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα τα οποία, στις συναλλαγές τους, κανονικώς εχόντων των πραγμάτων παραδίδουν χρυσό για βιομηχανική χρήση, δικαίωμα επιλογής για φορολόγηση των παραδόσεων επενδυτικού χρυσού, όπως ορίζεται στο σημείο Α στοιχείο i), σε άλλο υποκείμενο σε φόρο πρόσωπο, το οποίο αλλιώς θα ετύγχανε απαλλαγής κατά το σημείο Β. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν την έκταση αυτής της επιλογής.

Στις περιπτώσεις που ο προμηθευτής άσκησε το δικαίωμα επιλογής του καθεστώτος φορολόγησης σύμφωνα με την πρώτη ή τη δεύτερη παράγραφο, τα κράτη μέλη θα παρέχουν το δικαίωμα της επιλογής στον μεσίτη όσον αφορά τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο του σημείου Β.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των εν λόγω επιλογών και ενημερώνουν την Επιτροπή για τους κανόνες εφαρμογής των εν λόγω επιλογών στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

Δ. Δικαίωμα έκπτωσης

1. Τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα έχουν δικαίωμα να εκπίπτουν:

- α) οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο λόγω παράδοσης επενδυτικού χρυσού από πρόσωπο που άσκησε το δικαίωμα επιλογής δυνάμει του σημείου Γ ανωτέρω, ή πραγματοποίησε παράδοση προς αυτά βάσει της διαδικασίας του σημείου Ζ·

▼ **M13**

- β) οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο λόγω παράδοσης προς αυτά ή ενδοκοινοτικής απόκτησης ή εισαγωγής από αυτά μη επενδυτικού χρυσού μετατραπέντος εν συνεχεία από αυτά ή για λογαριασμό τους σε επενδυτικό χρυσό·
- γ) οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο λόγω παροχής προς αυτά υπηρεσιών οπυ συνίστανται στη μεταβολή του σχήματος, του βάρους ή της καθαρότητας του χρυσού, συμπεριλαμβανομένου και του επενδυτικού χρυσού,

εάν η μεταγενέστερη εκ μέρους τους παράδοση του χρυσού αυτού τυγχάνει απαλλαγής βάσει του παρόντος άρθρου.

2. Τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα που παράγουν επενδυτικό χρυσό ή μετατρέπουν κάθε είδους χρυσό σε επενδυτικό χρυσό, έχουν δικαίωμα να εκπίπτουν τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα από αυτά φόρο λόγω παράδοσης ή ενδοκοινοτικής απόκτησης ή εισαγωγής αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που συνδέονται με την παραγωγή ή μετατροπή του εν λόγω χρυσού ως εάν φορολογείτο πλήρως η μεταγενέστερη παράδοση εκ μέρους τους του χρυσού που τυγχάνει απαλλαγής δυνάμει του παρόντος άρθρου.

E. Ειδικές υποχρεώσεις των εμπόρων επενδυτικού χρυσού

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, τουλάχιστον, ότι οι έμποροι επενδυτικού χρυσού καταχωρούν όλες τις σημαντικές συναλλαγές σε επενδυτικό χρυσό και τηρούν γι' αυτές τις συναλλαγές, τα σχετικά παραστατικά έγγραφα που επιτρέπουν την αναγνώριση της ταυτότητας των πελατών τους.

Οι έμποροι διατηρούν τα στοιχεία αυτά για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

Τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν ισοδύναμες υποχρεώσεις βάσει μέτρων που εγκρίθηκαν δυνάμει άλλης κοινοτικής νομοθεσίας, όπως είναι η οδηγία 91/308/ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση από παράνομες δραστηριότητες⁽¹⁾, για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του πρώτου εδαφίου.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν αυστηρότερες υποχρεώσεις που να επιβάλλουν ιδίως την τήρηση ειδικών καταστάσεων ή την εφαρμογή ειδικών λογιστικών απαιτήσεων.

ΣΤ. Διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 28ζ, στην περίπτωση παράδοσης χρυσού υπό μορφή πρώτης ύλης ή ημικατεργασμένου προϊόντος καθαρότητας 325 χιλιοστών και άνω, ή παράδοσης επενδυτικού χρυσού για τον οποίο ασκήθηκε δικαίωμα επιλογής αναφερόμενο στο σημείο Γ του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τον αγοραστή ως το πρόσωπο που υποχρεούται να καταβάλει τον φόρο σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που αυτά τα ίδια καθορίζουν. Όταν κάνουν χρήση αυτής της ευχέρειας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε το πρόσωπο που ορίζεται ως υπόχρεος του οφειλόμενου φόρου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την υποβολή δήλωσης και την καταβολή του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 22.

Z. Διαδικασία για συναλλαγές σε αγορά πολυτίμων μετάλλων διεπόμενη από ρυθμιστικούς κανόνες

1. Κράτος μέλος μπορεί, ύστερα από τη διαβούλευση που προβλέπεται στο άρθρο 29, να μην εφαρμόζει την απαλλαγή

⁽¹⁾ ΕΕ L 166 της 28. 6. 1991, σ. 77.

▼ **M13**

για τον επενδυτικό χρυσό η οποία προβλέπεται στο παρόν ειδικό καθεστώς, όταν πρόκειται για συγκεκριμένες συναλλαγές, πλην των ενδοκοινοτικών παραδόσεων ή εξαγωγών, που αφορούν τον επενδυτικό χρυσό οι οποίες πραγματοποιούνται στην επικράτειά του:

- α) μεταξύ προσώπων υποκειμένων σε φόρο τα οποία είναι μέλη αγοράς πολυτίμων μετάλλων υποκειμένης στο ρυθμιστικό καθεστώς του οικείου κράτους μέλους και
- β) όταν η συναλλαγή πραγματοποιείται μεταξύ ενός μέλους αγοράς πολυτίμων μετάλλων διεπόμενης από ρυθμιστικούς κανόνες του οικείου κράτους μέλους και ενός άλλου υποκειμένου σε φόρο προσώπου το οποίο δεν είναι μέλος της αγοράς αυτής.

Υπό τις συνθήκες αυτές, οι συναλλαγές αυτές υπόκεινται σε φόρο και εφαρμόζονται τα εξής:

- 2. α) Για συναλλαγές κατά την ανωτέρω παράγραφο 1 στοιχείο α), για λόγους απλοποίησης, το κράτος-μέλος επιτρέπει αναστολή του οφειλόμενου δασμού καθώς και απαλλαγή από τις απαιτήσεις καταχώρησης του φόρου προστιθέμενης αξίας.
- β) Για συναλλαγές κατά την ανωτέρω παράγραφο 1 στοιχείο β), εφαρμόζεται η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης κατά το σημείο ΣΤ. Στην περίπτωση που μη μέλος της αγοράς πολυτίμων μετάλλων δεν είναι υπόχρεο, εκτός από τις συγκεκριμένες αυτές συναλλαγές, εγγραφής στα μητρώα ΦΠΑ στο εν λόγω κράτος μέλος, τότε το μέλος εκπληροί τις φορολογικές υποχρεώσεις για λογαριασμό του μη μέλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κράτους μέλους.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ XV

ΜΕΤΡΑ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

Άρθρο 27

1. Το Συμβούλιο δύναται προτάσει της Επιτροπής, να επιτρέπει ομοφώνως, σε κάθε Κράτος μέλος την λήψη ειδικών μέτρων, κατά παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία, με σκοπό την απλοποίηση της εισπράξεως του φόρου ή την αποτροπή ορισμένων περιπτώσεων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Τα προοριζόμενα για απλοποίηση της εισπράξεως του φόρου μέτρα δεν επιτρέπεται να επηρεάζουν, παρά μόνο κατά τρόπο αμελητέο, το ποσό του οφειλόμενου φόρου στο στάδιο της τελικής καταναλώσεως.
2. Το Κράτος μέλος που επιθυμεί να λάβει τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 μέτρα, φέρει το ζήτημα στην Επιτροπή και παρέχει σε αυτήν κάθε στοιχείο χρήσιμο για την εκτίμηση του θέματος.
3. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα λοιπά Κράτη μέλη εντός προθεσμίας ενός μηνός.
4. Η απόφαση του Συμβουλίου θεωρείται ότι έχει ληφθεί, εφ' όσον εντός διμήνου από της αναφερομένης στην παράγραφο 3 ενημερώσεως, ούτε η Επιτροπή, ούτε Κράτος μέλος, ζητήσει να επιληφθεί της υποθέσεως το Συμβούλιο.
5. Τα Κράτη μέλη, τα οποία εφαρμόζουν κατά την 1ην Ιανουαρίου 1977 ειδικά μέτρα, όπως τα αναφερόμενα ανωτέρω στην παράγραφο 1, δύναται να τα διατηρήσουν, υπό τον όρο ότι θα τα κοινοποιήσουν στην Επιτροπή προ της 1ης Ιανουαρίου 1978 και με την επιφύλαξη ότι, προκειμένου περί μέτρων προοριζόμενων για την απλοποίηση της εισπράξεως του φόρου, τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα προς το κριτήριο το τιθέμενο στην παράγραφο 1.

▼ **B**ΤΙΤΛΟΣ XVI
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

1. Οι διατάξεις, οι οποίες έχουν ενδεχομένως τεθεί σε ισχύ από τα Κράτη μέλη στο πλαίσιο της ευχερείας που προβλέπεται στις τέσσερις πρώτες περιπτώσεις του άρθρου 17 της δευτέρας οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967, παύουν να εφαρμόζονται σε καθένα από τα ενδιαφερόμενα Κράτη μέλη από την αντίστοιχη ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος των διατάξεων του άρθρου 1 παράγραφος δευτέρα της παρούσης οδηγίας.

▼ **M8**

1α. Έως τις 30 Ιουνίου 1999, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Βόρεια Ιρλανδία μπορούν, κατά τις εισαγωγές αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, οι οποίες απαλλάσσονταν βάσει του καθεστώτος που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 1993, να εφαρμόζουν το άρθρο 11 τίτλος Β παράγραφος 6 κατά τρόπο ώστε ο οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας κατά την εισαγωγή να ισούται, σε κάθε περίπτωση, με το 2,5 % του ποσού που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 τίτλος Β παράγραφος 1 έως 4.

▼ **M5**

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 12 παράγραφος 3, κατά τη διαλαμβανόμενη στο άρθρο 281 στοιχείο ιβ) μεταβατική περίοδο εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

- α) Δύνανται να διατηρηθούν οι απαλλαγές με επιστροφή του καταβληθέντος στο προηγούμενο στάδιο καθώς και οι μειωμένοι συντελεστές που είναι κατώτεροι από το ελάχιστο όριο μειωμένων συντελεστών που ορίζεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 που ίσχυαν την 1η Ιανουαρίου 1991, εφόσον δεν αντίκειται στην κοινοτική νομοθεσία και πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζουν στην τελευταία περίπτωση του άρθρου 17 της δευτέρας οδηγίας της 11ης Απριλίου 1967.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η βεβαίωση των ιδίων πόρων που σχετίζονται με τις πράξεις αυτές.

Εφόσον οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου προκαλούν στην Ιρλανδία στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην προμήθεια ενεργειακών προϊόντων θέρμανσης και φωτισμού, η Ιρλανδία δύναται, με ειδική αίτησή της, να λάβει από την Επιτροπή την άδεια να εφαρμόσει μειωμένο συντελεστή στις προμήθειες αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3. Στην περίπτωση αυτή η Ιρλανδία υποβάλλει στην Επιτροπή την αίτησή της συνοδευόμενη από όλα τα αναγκαία στοιχεία. Αν η Επιτροπή δεν αποφασίσει εντός τριών μηνών από την παραλαβή της αίτησης, η Ιρλανδία θεωρείται ότι έχει εξουσιοδοτηθεί να εφαρμόσει τους προτεινόμενους μειωμένους συντελεστές.

- β) Τα κράτη μέλη που την 1η Ιανουαρίου 1991, εφάρμοζαν σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, απαλλαγές με επιστροφή του καταβληθέντος στο προηγούμενο στάδιο φόρου ή μειωμένων συντελεστές κατώτερους από το ελάχιστο όριο μειωμένων συντελεστών που ορίζεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, σε άλλα αγαθά και υπηρεσίες πλην αυτών που αναφέρονται στο παράρτημα Η, μπορούν να εφαρμόζουν σ' αυτά το μειωμένο συντελεστή ή έναν από τους δύο μειωμένους συντελεστές που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3.
- γ) Τα κράτη μέλη εκείνα που βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 3 θα υποχρεωθούν να αυξήσουν το κανονικό συντελεστή που εφάρμοζαν την 1η Ιανουαρίου 1991 κατά περισσότερο από δύο στα εκατό (2 %), δύνανται να εφαρμόσουν μειωμένο συντελεστή κατώτερο από το ελάχιστο όριο που προβλέπει το άρθρο 12 παράγραφος 3 στις παραδόσεις αγαθών και

▼ M5

στην παροχή υπηρεσιών των κατηγοριών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Η. Επιπλέον, τα κράτη μέλη αυτά δύνανται να εφαρμόσουν αυτόν τον συντελεστή στις υπηρεσίες εστιατορίου, στα παιδικά ενδύματα και υποδήματα και στη στέγαση. Τα κράτη μέλη δεν δύνανται να εισάγουν απαλλαγές με επιστροφή του καταβληθέντος κατά το προηγούμενο στάδιο φόρου, βασιζόμενα στην παρούσα παράγραφο.

- δ) Τα κράτη μέλη που την 1η Ιανουαρίου 1991 εφάρμοζαν μειωμένο συντελεστή στις υπηρεσίες εστιατορίου, στα παιδικά ενδύματα και υποδήματα και στη στέγαση μπορούν να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν το συντελεστή αυτό.
- ε) Τα κράτη μέλη που την 1η Ιανουαρίου 1991 εφάρμοζαν μειωμένο συντελεστή στην παράδοση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών πλην αυτών που προβλέπονται στο παράρτημα Η, δύνανται να εφαρμόσουν σ' αυτές τις περιπτώσεις το μειωμένο συντελεστή ή έναν από τους δύο μειωμένους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, υπό τον όρο ότι ο συντελεστής αυτός δεν θα είναι μικρότερος του δώδεκα στα εκατό (12 %).

▼ M8

Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στις παραδόσεις μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας που υπάγονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας σύμφωνα με ένα από τα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 26α τίτλοι Β και Γ.

▼ M5

- στ) Η Ελληνική Δημοκρατία μπορεί να επιβάλλει συντελεστές ΦΠΑ κατώτερους μέχρι τριάντα στα εκατό (30 %) από τους αντίστοιχους συντελεστές που επιβάλλονται στην ηπειρωτική Ελλάδα στους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και στα ακόλουθα νησιά του Αιγαίου: Θάσος, Βόρειες Σποράδες Σαμοθράκη και Σκύρος.
- ζ) Με βάση έκθεση της Επιτροπής, το Συμβούλιο επανεξετάζει πριν τις 31 Δεκεμβρίου 1994 τις διατάξεις των ανωτέρω στοιχείων α) έως στ) με γνώμονα ιδίως την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Αν ανακύψουν σημαντικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, το Συμβούλιο αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα.

▼ M10

- η) τα κράτη μέλη τα οποία την 1η Ιανουαρίου 1993 έκαναν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 στοιχείο α) όπως ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή, μπορούν να εφαρμόζουν στις παραδόσεις εργασίας φασόν το συντελεστή που εφαρμόζεται στο αγαθό που προέρχεται από την εκτέλεση της εργασίας φασόν.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας διάταξης, θεωρείται ως παράδοση εργασίας φασόν η παράδοση, από εργολάβο στον πελάτη του ενός κινητού αγαθού που κατασκεύασε ή συναρμολόγησε από υλικά ή αντικείμενα τα οποία του είχε παραδώσει προς το σκοπό αυτό ο πελάτης, ανεξάρτητα από το αν ο εργολάβος έχει χρησιμοποιήσει ή όχι και ίδια υλικά.

▼ M11

- θ) τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόσουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια ζωντανών φυτών και άλλων προϊόντων ανθοκομίας (μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι βολβοί, οι ρίζες και τα παρεμφερή προϊόντα, τα κομμένα άνθη και τα διακοσμητικά φυλλώματα) και καυσόξυλων.

▼ M17

- ι) Η Δημοκρατία της Αυστρίας δύναται να εφαρμόσει στην εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας ως κατοικίας έναν από τους δύο μειωμένους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 12

▼ **M17**

παράγραφος 3 στοιχείο α) τρίτο εδάφιο, υπό την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής αυτός δεν θα είναι κατώτερος του 10 %.

- ια) Η Πορτογαλική Δημοκρατία δύναται να εφαρμόσει στις υπηρεσίες εστιατορίου έναν από τους δύο μειωμένους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο α) τρίτο εδάφιο, υπό την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής αυτός δεν είναι κατώτερος του 12 %.

▼ **B**

3. Κατά την διάρκεια της προβλεπομένης στην παράγραφο 4 μεταβατικής περιόδου τα Κράτη μέλη δύνανται:

- α) να συνεχίσουν να επιβάλλουν φόρο επί πράξεων απαλλασσομένων δυνάμει των άρθρων 13 ή 15 και των οποίων ο πίνακας παρατίθεται στο παράρτημα Ε·
- β) να συνεχίσουν να απαλλάσσουν από τον φόρο τις απεριθωμένες στο παράρτημα ΣΤ πράξεις υπό τις υφιστάμενες στο Κράτος μέλος προϋποθέσεις·
- γ) να παρέχουν τους υποκειμένους στον φόρο την ευχέρεια επιλογής της φορολογήσεως των απαλλασσομένων πράξεων υπό τις οριζόμενες στο παράρτημα Ζ προϋποθέσεις·
- δ) να συνεχίσουν να εφαρμόζουν διατάξεις κατά παρέκκλιση από την προβλεπομένη στο άρθρο 18 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο, αρχή της αμέσου εκπτώσεως·
- ε) να συνεχίσουν να εφαρμόζουν διατάξεις κατά παρέκκλιση από ► **M8** ————— ◀ το άρθρο 6 παράγραφος 4 και το άρθρο 11 υπό Α παράγραφος 3 περίπτωση γ)·
- στ) να ορίσουν ότι για τις παραδόσεις κτιρίων και γηπέδων προς οικοδόμηση, αγοραζομένων προς τον σκοπό μεταπωλήσεώς τους από υποκείμενο στον φόρο που δεν είχε δικαίωμα προς έκπτωση κατά την αγορά, βάση επιβολής του φόρου είναι η διαφορά μεταξύ της τιμής πωλήσεως και της τιμής αγοράς·
- ζ) κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 3 και του άρθρου 26 παράγραφος 3, να συνεχίσουν να απαλλάσσουν, χωρίς δικαίωμα εκπτώσεως των προηγούμενων καταβληθέντων φόρων, τις προβλεπόμενες από το άρθρο 26 παράγραφος 3 παροχές υπηρεσιών των πρακτορείων ταξιδίων. Η παρέκκλιση αυτή εφαρμόζεται επίσης στα πρακτορεία ταξιδίων, τα οποία ενεργούν επ' ονόματι και για λογαριασμό του ταξιδιώτου.

▼ **M4**

3α. Μέχρις ότου ληφθεί η απόφαση του Συμβουλίου, το οποίο, δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας 89/465/ΕΟΚ/ΕΟΚ⁽¹⁾ οφείλει να αποφασίσει σχετικά με την κατάργηση των μεταβατικών παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, η Ισπανία εξουσιοδοτείται να απαλλάσσει τις πράξεις που αναφέρονται στο παράρτημα ΣΤ σημείο 2, καθόσον αφορούν την παροχή υπηρεσιών των συγγραφέων καθώς και τις πράξεις που αναφέρονται στο παράρτημα ΣΤ σημεία 23 και 25.

▼ **B**

4. Η μεταβατική περίοδος ορίζεται αρχικά για μία πενταετία που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1978. Το αργότερο έξι μήνες προ της λήξεως της περιόδου αυτής, μεταγενέστερα δε μόνο όταν είναι ανάγκη, το Συμβούλιο, βάσει εκθέσεως της Επιτροπής, θα επανεξετάσει την κατάσταση όσον αφορά τις απεριθωμένες στην παράγραφο 2 παρεκκλίσεις και θα αποφασίσει ομοφώνως, προτάσει της Επιτροπής, για την ενδεχόμενη κατάργηση ορισμένων από τις παρεκκλίσεις αυτές ή του συνόλου αυτών.

5. Μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου οι μεταφορές προσώπων θα φορολογούνται στην χώρα αναχωρήσεως για την πραγματοποιούμενη στο εσωτερικό της Κοινότητας διαδρομή,

(¹) ΕΕ αριθ. L 226 της 3. 8. 1989, σ. 21.

▼ **B**

κατά τρόπο που θα καθοριστεί ομοφώνως από το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής.

▼ **M16**

6. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να εφαρμόσει, για μέγιστη χρονική περίοδο τριών ετών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2000 και της 31ης Δεκεμβρίου 2002, τους μειωμένους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, στοιχείο α), τρίτο εδάφιο, για τις υπηρεσίες που απαριθμούνται το μέγιστο σε δύο από τις κατηγορίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Κ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί σε ένα κράτος μέλος να εφαρμόσει το μειωμένο συντελεστή για υπηρεσίες σε τρεις από τις προαναφερόμενες κατηγορίες.

Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) να είναι εντάσεως εργασίας·
- β) να παρέχονται ως επί το πλείστον απευθείας στους τελικούς καταναλωτές·
- γ) να παρέχονται κυρίως σε τοπικό επίπεδο και να μην είναι πιθανόν να δημιουργήσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
- δ) να υπάρχει στενός δεσμός μεταξύ των χαμηλότερων τιμών που προκύπτουν από τη μείωση του συντελεστή και της προβλεπόμενης αύξησης της ζήτησης και της απασχόλησης.

Η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Το κράτος μέλος που επιθυμεί να θεσπίσει το μέτρο που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, πρέπει να ενημερώσει την Επιτροπή πριν από την 1η Νοεμβρίου 1999 και να της παρέχει πριν από την ίδια ημερομηνία, όλα τα σχετικά στοιχεία, και ιδίως τα ακόλουθα:

- α) πεδίο εφαρμογής του μέτρου και λεπτομερή περιγραφή των συγκεκριμένων υπηρεσιών·
- β) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο·
- γ) στοιχεία από τα οποία να εμφανίζεται το δημοσιονομικό κόστος του σχεδιαζόμενου μέτρου.

Τα κράτη μέλη στα οποία επιτρέπεται να εφαρμόσουν το μειωμένο συντελεστή που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, καταρτίζουν, πριν από την 1η Οκτωβρίου 2002, αναλυτική έκθεση που περιέχει συνολική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του μέτρου, κυρίως όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αποδοτικότητα.

Πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή διαβιβάζει, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνολική έκθεση αξιολόγησης συνοδευόμενη, εφόσον απαιτείται, από πρόταση κατάλληλων μέτρων για τη λήψη τελικής απόφασης όσον αφορά τον συντελεστή ΦΠΑ που εφαρμόζεται στις υπηρεσίες έντασης εργασίας.

▼ **M4**

ΤΙΤΛΟΣ XVIa

**ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

*Άρθρο 28a***Πεδίο εφαρμογής**

1. Υπόκεινται επίσης στον ΦΠΑ:

- α) Οι εξ επαχθούς αιτίας ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, που πραγματοποιούνται εντός της χώρας από ένα υποκείμενο στο φόρο ενεργούντα υπό την ιδιότητά του αυτή, ή από ένα

▼ M4

μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, όταν ο πωλητής είναι ένα υποκείμενο στο φόρο, ενεργεί υπό την ιδιότητά του αυτή και δεν δικαιούται της ατέλειας που προβλέπεται στο άρθρο 24, ούτε υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερη φράση ή στις διατάξεις του άρθρου 28β σημείο Β παράγραφος 1.

▼ M6

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, δεν υπόκεινται στο φόρο προστιθέμενης αξίας οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο ή από νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1. α).

▼ M4

Τα κράτη μέλη παρέχουν στους υποκείμενους στο φόρο και στα μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου, το δικαίωμα να επιλέγουν το γενικό καθεστώς που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις λεπτομέρειες άσκησης αυτού του δικαιώματος επιλογής, το οποίο καλύπτει, εν πάσει περιπτώσει, περίοδο δύο ημερολογιακών ετών·

- β) οι εξ επαχθούς αιτίας ενδοκοινοτικές αποκτήσεις καινούργων μεταφορικών μέσων στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο που εμπίπτει στην παρέκκλιση του στοιχείου α) δεύτερο εδάφιο, ή από οιοδήποτε άλλο πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο.

▼ M6

- γ) οι εξ επαχθούς αιτίας ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι οποίες πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο ή από νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, υπέρ του οποίου ισχύει η παρέκκλιση του στοιχείου α) δεύτερο εδάφιο, και για τις οποίες οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης καθίστανται απαιτητοί στο εσωτερικό της χώρας κατ' εφαρμογή της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ⁽¹⁾.

1α. Εμπίπτουν στην παρέκκλιση της παραγράφου 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο:

- α) οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών των οποίων η παράδοση ενδεχομένως τυγχάνει απαλλαγής στο εσωτερικό της χώρας κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 σημεία 4 έως 10·
- β) οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, εκτός των αναφερόμενων στο στοιχείο α) που πραγματοποιούνται:
- από υποκείμενο στο φόρο και για τις ανάγκες της γεωργικής, δασικής ή αλιευτικής εκμεταλλεύσεώς του, εφόσον δικαιούται του κατ' αποκοπήν καθεστώτος του άρθρου 25, από υποκείμενο στο φόρο που πραγματοποιεί μόνον παράδοσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών που δεν παρέχουν κανένα δικαίωμα έκπτωσης, ή από νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο,
  - μέχρι συνολικού ποσού που δεν υπερβαίνει, κατά τη διάρκεια του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, ένα όριο που καθορίζεται από τα κράτη μέλη και δεν είναι κατώτερο από το ισόποσο των 10 000 Ecu σε εθνικό νόμισμα και
  - υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών δεν έχει υπερβεί, κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, το όριο που αναφέρει η δεύτερη περίπτωση.
- Το όριο που αποτελεί σημείο αναφοράς για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων αποτελείται από το συνολικό ποσό των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών, εκτός των

(¹) ΕΕ αριθ. L 76 της 23. 3. 1992, σ. 1.

▼ **M6**

καινούργων μεταφορικών μέσων και των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας που οφείλεται ή έχει καταβληθεί στο κράτος μέλος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών.

▼ **M4**

2. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου:

α) θεωρούνται ως «μεταφορικά μέσα»: τα σκάφη μήκους άνω των 7,5 μέτρων, τα αεροσκάφη των οποίων το συνολικό βάρος κατά την απογείωση υπερβαίνει τα 1550 χιλιόγραμμα και τα χερσαία οχήματα με κινητήρα κυβισμού άνω των 48 κυβικών εκατοστών ή ισχύος άνω των 7,2 kW, τα οποία προορίζονται για τη μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων, με την εξαίρεση των σκαφών και αεροσκαφών που αναφέρονται στο άρθρο 15 σημεία 5 και 6·

▼ **M8**

β) δεν θεωρούνται «καινούργια μεταφορικά μέσα»: τα αναφερόμενα στο στοιχείο α) μεταφορικά μέσα, όταν πληρούνται ταυτόχρονα οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η παράδοση πραγματοποιείται τρεις τουλάχιστον μήνες μετά την ημερομηνία της πρώτης θέσης σε κυκλοφορία. Ωστόσο, η διάρκεια αυτή αυξάνεται σε έξι μήνες για τα οχήματα χερσαίας μεταφοράς με κινητήρα όπως αυτά ορίζονται στο στοιχείο α),
- το μεταφορικό μέσο έχει διανύσει περισσότερα από 6 000 χιλιόμετρα, αν πρόκειται για όχημα χερσαίας μεταφοράς, έχει πλεύσει περισσότερες από 100 ώρες, αν πρόκειται για πλοίο, ή έχει πραγματοποιήσει πτήσεις χρονικής διάρκειας μεγαλύτερης των 40 ωρών, εφόσον πρόκειται για αεροσκάφος.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα ανωτέρω στοιχεία μπορούν να θεωρηθούν αποδεδειγμένα.

▼ **M4**

3. Θεωρείται ως «ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθού», η απόκτηση της εξουσίας να διαθέτει κανείς ως κύριος ενσώματο κινητό αγαθό που αποστέλλεται ή μεταφέρεται στον αποκτώντα ή από τον πωλητή ή τον αποκτώντα ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τους, σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος από το οποίο ανεχώρησε η αποστολή ή η μεταφορά του αγαθού.

Όταν αγαθά που έχουν αποκτηθεί από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο αποστέλλονται ή μεταφέρονται από τρίτο έδαφος και εισάγονται, από το εν λόγω μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο της άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς, τα αγαθά θεωρούνται ότι έχουν αποσταλεί ή μεταφερθεί από το κράτος μέλος εισαγωγής των αγαθών. Το κράτος μέλος αυτό επιστρέφει στον εισαγωγέα κατά την έννοια του ► **M18** άρθρου 21 παράγραφος 4 ◀ το φόρο προστιθέμενης αξίας που εισέπραξε στα πλαίσια της εισαγωγής των αγαθών, στο βαθμό που ο εισαγωγέας αποδεικνύει ότι για την απόκτηση είχε καταβληθεί φόρος προστιθέμενης αξίας στο κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών.

4. Λογίζεται επίσης ως υποκείμενο στο φόρο κάθε πρόσωπο το οποίο διενεργεί περιστασιακά παράδοση ενός καινούργιου μεταφορικού μέσου υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 28γ σημείο Α.

Το κράτος μέλος εντός του οποίου γίνεται η παράδοση παρέχει στον υποκείμενο στο φόρο δικαίωμα έκπτωσης που καθορίζεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

- το δικαίωμα έκπτωσης γεννάται και μπορεί να ασκηθεί μόνο κατά τη στιγμή της παράδοσης,
- επιτρέπεται στον υποκείμενο στο φόρο να εκπίπτει του φόρου προστιθέμενης αξίας που περιλαμβάνεται στην τιμή

▼ M4

αγοράς ή που καταβλήθηκε στα πλαίσια της εισαγωγής ή της ενδοκοινοτικής απόκτησης αυτού του μεταφορικού μέσου, εφόσον δεν υπερβαίνει ή κατά το μέρος που δεν υπερβαίνει το ποσό του φόρου που θα όφειλε εάν δεν απηλλάσσετο η παράδοση.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτών.

5. ► M10 Εξομοιώνεται προς παράδοση αγαθών εξ επαχθούς αιτίας: ◀

▼ M10▼ M4

β) η μεταφορά από ένα υποκείμενο στο φόρο ενός αγαθού της επιχειρήσεώς του προς ένα άλλο κράτος μέλος.

Θεωρείται ως μεταφερόμενο προς ένα άλλο κράτος μέλος, κάθε ενσώματο αγαθό που αποστέλλεται ή μεταφέρεται, από τον υποκείμενο στο φόρο ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό του, εκτός του εδάφους που αναφέρεται στο άρθρο 3, αλλά εντός της Κοινότητας, για τις ανάγκες της επιχειρήσεώς του, εκτός από τις ανάγκες μιας από τις ακόλουθες πράξεις:

- παράδοση του αγαθού πραγματοποιούμενη από τον υποκείμενο στο φόρο εντός του κράτους μέλους άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερη φράση και στο άρθρο 28β σημείο Β παράγραφος 1,
- παράδοση του αγαθού πραγματοποιούμενη από τον υποκείμενο στο φόρο υπό τους όρους του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ),
- παράδοση του αγαθού πραγματοποιούμενη από τον υποκείμενο στο φόρο εντός της χώρας υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 15 ή στο άρθρο 28γ σημείο Α,

▼ M10

- παροχή υπηρεσίας που πραγματοποιείται προς υποκείμενο στο φόρο, με αντικείμενο εργασίας επί του αγαθού αυτού, η υλική εκτέλεση των οποίων πραγματοποιείται στο κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς του αγαθού, εφόσον, μετά την εκτέλεση των εργασιών τα αγαθά αποστέλλονται εκ νέου με προορισμό τον ίδιο υποκείμενο στο φόρο, στο κράτος μέλος από το οποίο είχαν αρχικά αποσταλεί ή μεταφερθεί.

▼ M4

- προσωρινή χρησιμοποίηση του αγαθού, στο έδαφος του κράτους μέλους άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών, για τις ανάγκες παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από τον υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκατεστημένος στο κράτος μέλος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς του αγαθού,
- προσωρινή χρησιμοποίηση του αγαθού, για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβεί τους 24 μήνες, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους εντός του οποίου η εισαγωγή του ίδιου αυτού αγαθού από τρίτη χώρα με σκοπό την προσωρινή χρησιμοποίησή του θα υπαγόταν στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς.

▼ M6

Πάντως, όταν εκλείπει μία από τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο ευεργέτημα των παραπάνω διατάξεων, θεωρείται ότι το οικείο αγαθό μεταφέρεται προς άλλο κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, η μεταφορά πραγματοποιείται μόλις πάψει να πληρούται η προϋπόθεση.

▼ M4

6. Εξομοιούται προς ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών εξ επαχθούς αιτίας, η χρησιμοποίηση από υποκείμενο στο φόρο,

▼ **M4**

για τις ανάγκες της επιχείρησής του, αγαθού το οποίο αποστέλλεται ή μεταφέρεται, από τον υποκείμενο στο φόρο ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό του, από ένα άλλο κράτος μέλος εντός του οποίου έχει παραχθεί, εξορυχθεί, μεταποιηθεί, αγοραστεί, αποκτηθεί κατά την έννοια της παραγράφου 1, ή έχει εισαχθεί από τον υποκείμενο στο φόρο, στα πλαίσια της επιχείρησής του, στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος.

▼ **M6**

Εξομοιώνεται επίσης προς την εξ επαχθούς αιτίας ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών η χρησιμοποίηση από τις δυνάμεις κράτους μέλους του Βορειοατλαντικού Συμφώνου ή από το μη στρατιωτικό προσωπικό που τις συνοδεύει, αγαθών τα οποία οι εν λόγω δυνάμεις δεν απέκτησαν υπό τους γενικούς όρους φορολόγησης τους ισχύοντες στην εσωτερική αγορά ενός κράτους μέλους, εφόσον η εισαγωγή των αγαθών αυτών δεν είναι δεκτική υπαγωγής στην απαλλαγή του άρθρου 14 παράγραφος 1 στοιχείο α).

▼ **M4**

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι χαρακτηρίζονται ως ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών οι πράξεις εκείνες οι οποίες, εάν είχαν πραγματοποιηθεί εντός της χώρας από υποκείμενο στο φόρο ενεργούντα υπ'αυτή του την ιδιότητα, θα είχαν χαρακτηριστεί ως παραδόσεις αγαθών κατά την έννοια της παραγράφου 5 και του άρθρου 5.

*Άρθρο 28β***Τόπος των πράξεων***A. Τόπος της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών*

1. Ως τόπος ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών θεωρείται το μέρος όπου βρίσκονται τα αγαθά κατά τη στιγμή της άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς προς τον αποκτώντα.

2. Πάντως, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ο τόπος ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών που αναφέρεται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) θεωρείται ότι βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ βάσει του οποίου ο αποκτών διενήργησε την απόκτηση αυτή, εφόσον ο αποκτών δεν αποδεικνύει ότι η απόκτηση φορολογήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Αν όμως η απόκτηση υπόκειται, κατ'εφαρμογή της παραγράφου 1, στο φόρο, στο κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών, αφού προηγουμένως είχε φορολογηθεί κατ'εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, η φορολογητέα βάση μειούται αναλόγως στο κράτος μέλος που χορήγησε τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ υπό τον οποίο ο αποκτών διενήργησε την απόκτηση αυτή.

▼ **M6**

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών θεωρείται ότι υπόκειται στο φόρο σύμφωνα με την παράγραφο 1 όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- ο αποκτών αποδεικνύει ότι πραγματοποίησε τη συγκεκριμένη ενδοκοινοτική απόκτηση με σκοπό να προβεί εν συνεχεία σε παράδοση αγαθού εντός του κράτους μέλους του αναφερόμενου στην παράγραφο 1, για την οποία παράδοση ο παραλήπτης υπέχει υποχρέωση καταβολής του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 28γ τίτλος E παράγραφος 3,
- ο αποκτών έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις δήλωσης περί των οποίων το άρθρο 22 παράγραφος 6 στοιχείο β) τελευταίο εδάφιο.

▼ **M4****B. Τόπος παράδοσης αγαθών**

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 2, ως τόπος παράδοσης αγαθών που αποστέλλονται ή μεταφέρονται, από τον προμηθευτή ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό του, από κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς λογίζεται ο τόπος όπου βρίσκονται τα αγαθά τη στιγμή της άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς προς τον αγοραστή, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η παράδοση των αγαθών γίνεται είτε προς πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο είτε προς νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, καλυπτόμενα από την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο, είτε προς οποιοδήποτε άλλο μη υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο,
- τα αγαθά δεν είναι καινούργια μεταφορικά μέσα ούτε αγαθά που παραδίδονται αφού συναρμολογηθούν ή εγκατασταθούν, με ή χωρίς δοκιμή λειτουργίας, από τον προμηθευτή ή για λογαριασμό του.

Όταν τα αγαθά που παραδίδονται κατ'αυτόν τον τρόπο αποστέλλονται ή μεταφέρονται από τρίτο έδαφος και εισάγονται από τον προμηθευτή σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς προς τον αγοραστή, θεωρείται ότι απεστάλησαν ή μεταφέρθηκαν από το κράτος μέλος εισαγωγής.

2. Σε περίπτωση όμως που τα παραδιδόμενα αγαθά δεν είναι προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, η παράγραφος 1 δεν έχει εφαρμογή στις παραδόσεις αγαθών που αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς το αυτό κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς:

- εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν, ή για όσο μέρος δεν υπερβαίνουν ένα συνολικό ποσό, εκτός ΦΠΑ, το οποίο δεν υπερβαίνει, κατά τη διάρκεια ενός και του αυτού ημερολογιακού έτους, το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα των 100 000 Ecu και
- εφόσον το εκτός ΦΠΑ συνολικό ποσό των παραδόσεων αγαθών, εκτός από προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης που πραγματοποιήθηκαν, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1, κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, δεν υπερβαίνει το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα των 100 000 Ecu.

Το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκονται τα αγαθά τη στιγμή της άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς προς τον αγοραστή, μπορεί να περιορίσει τα προαναφερόμενα όρια στο ισόποσο σε εθνικό νόμισμα των 35 000 Ecu στην περίπτωση κατά την οποία το κράτος μέλος αυτό φοβάται ότι το προαναφερόμενο όριο των 100 000 Ecu θα οδηγήσει σε σοβαρές στρεβλώσεις των όρων ανταγωνισμού. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της ευχέρειας αυτής λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προς ενημέρωση των αρμοδίων δημοσίων αρχών του κράτους μέλους από το οποίο αποστέλλονται ή μεταφέρονται τα αγαθά.

Η Επιτροπή υποβάλει στο Συμβούλιο, πριν τις 31 Δεκεμβρίου 1994, έκθεση για τη λειτουργία των ειδικών ορίων των 35 000 Ecu, που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο. Η Επιτροπή μπορεί με την έκθεση αυτή να πληροφορήσει το Συμβούλιο ότι η κατάργηση των ειδικών ορίων δεν θα οδηγήσει σε σοβαρές στρεβλώσεις των όρων ανταγωνισμού. Ενώσω το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ομόφωνα κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

3. Το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκονται τα αγαθά τη στιγμή της αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς, δίνει στους υποκείμενους στο φόρο που πραγματοποιούν παραδόσεις αγαθών καλυπτόμενες από τις διατάξεις της

▼ **M4**

παραγράφου 2 το δικαίωμα να επιλέγουν τον καθορισμό του τύπου των παραδόσεων αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους άσκησης αυτού του δικαιώματος επιλογής, το οποίο καλύπτει, εν πάση περιπτώσει, δύο ημερολογιακά έτη.

Γ. Τόπος της παροχής υπηρεσιών ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β), ο τόπος παροχής υπηρεσιών ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4. Κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, νοούνται ως:

— «ενδοκοινοτική μεταφορά αγαθών»: κάθε μεταφορά αγαθών της οποίας ο τόπος αναχώρησης και ο τόπος άφιξης βρίσκονται στα εδάφη δύο διαφορετικών κρατών μελών,

▼ **M10**

Εξομοιώνεται προς ενδοκοινοτική μεταφορά αγαθών, η μεταφορά αγαθών της οποίας ο τόπος αναχώρησης και ο τόπος άφιξης ευρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον η μεταφορά αυτή συνδέεται άμεσα με μεταφορά αγαθών της οποίας ο τόπος αναχώρησης και ο τόπος άφιξης ευρίσκονται στο έδαφος δύο διαφορετικών κρατών μελών,

▼ **M4**

— «τόπος αναχώρησης»: ο τόπος όπου αρχίζει πραγματικά η μεταφορά των αγαθών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματοποιούμενες διαδρομές προς τον τόπο όπου βρίσκονται τα αγαθά,

— «τόπος άφιξης»: ο τόπος όπου περατώνεται πραγματικά η μεταφορά των αγαθών.

2. Ο τόπος παροχής υπηρεσιών ενδοκοινοτικής μεταφοράς εμπορευμάτων είναι ο τόπος αναχώρησης.

3. Κατά παρέκκλιση όμως από την παράγραφο 2, ο τόπος παροχής υπηρεσιών ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών σε λήπτες που εξατομικεύονται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος αναχώρησης της μεταφοράς, θεωρείται ότι βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε στο λήπτη τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, υπό τον οποίο και του παρασχέθη η υπηρεσία.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να μην επιβάλουν φόρο στο τμήμα της μεταφοράς που αντιστοιχεί στις διαδρομές που έγιναν πάνω από ύδατα που δεν ανήκουν στο έδαφος της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 3.

Δ. Τόπος παροχής υπηρεσιών με παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με υπηρεσίες ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο γ), ο τόπος παροχής υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητες παρεπόμενες προς υπηρεσίες ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών, παρέχονται δε σε λήπτες που εξατομικεύονται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο εντός του οποίου εκτελείται υλικά η παροχή αυτή, θεωρείται ότι βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε στο λήπτη τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ υπό τον οποίο του παρασχέθηκε η υπηρεσία.

Ε. Τόπος παροχής υπηρεσιών από μεσάζοντες

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1, τόπος παροχής υπηρεσιών από μεσάζοντες που ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό άλλων προσώπων, όταν μεσολαβούν στην παροχή υπηρεσιών ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών, είναι ο τόπος αναχώρησης της μεταφοράς.

▼ **M4**

Εντούτοις, όταν ο λήπτης της υπηρεσίας που παρέχεται από το μεσάζοντα εξαιτείται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος της αναχώρησης της μεταφοράς, ο τόπος παροχής της υπηρεσίας από το μεσάζοντα θεωρείται ότι ευρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε στο λήπτη τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ υπό τον οποίο του παρασχέθηκε η υπηρεσία.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1, ο τόπος παροχής υπηρεσιών από μεσάζοντες που ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό άλλων προσώπων, όταν μεσολαβούν στην παροχή υπηρεσιών με αντικείμενο δραστηριότητες παρεπόμενες προς υπηρεσίες ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών, είναι ο τόπος στον οποίο εκτελείται υλικά η παρεπόμενη υπηρεσία.

Εντούτοις, όταν ο λήπτης της υπηρεσίας που παρέχεται από το μεσάζοντα εξαιτείται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο εσωτερικό του οποίου εκτελείται υλικά η παρεπόμενη παροχή, ο τόπος παροχής της υπηρεσίας από το μεσάζοντα θεωρείται ότι ευρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε στο λήπτη τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, υπό τον οποίο του παρασχέθηκε η υπηρεσία από το μεσάζοντα.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1, ο τόπος παροχής υπηρεσιών από μεσάζοντες που ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό άλλων προσώπων, όταν μεσολαβούν σε πράξεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο ε), είναι ο τόπος όπου εκτελούνται οι πράξεις αυτές.

Εντούτοις, όταν ο λήπτης της υπηρεσίας εξαιτείται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο εντός του οποίου εκτελούνται οι πράξεις αυτές, ο τόπος παροχής της υπηρεσίας από το μεσάζοντα θεωρείται ότι ευρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε στο λήπτη τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ υπό τον οποίο του παρασχέθηκε η υπηρεσία από το μεσάζοντα.

▼ **M10**

ΣΤ. *Τόπος της παρεχόμενης υπηρεσίας για πραγματογνωμοσύνες ή εργασίες επί ενσώματων κινητών αγαθών*

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο γ), ο τόπος παροχής υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο πραγματογνωμοσύνες ή εργασίες επί ενσώματων κινητών αγαθών, οι οποίες παρέχονται σε λήπτη ο οποίος διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο εκτελούνται υλικά οι υπηρεσίες αυτές, λογίζεται ότι ευρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο έχει χορηγήσει στο λήπτη της υπηρεσίας τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ βάσει του οποίου του παρασχέθηκε η συγκεκριμένη υπηρεσία.

Η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται όταν τα αγαθά δεν αποτελούν αντικείμενο αποστολής ή μεταφοράς εκτός του κράτους μέλους στο οποίο εκτελέστηκαν υλικά οι υπηρεσίες.

▼ **M4**

Άρθρο 28γ

Απαλλαγές

A. Απαλλαγή των παραδόσεων αγαθών

Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων και υπό τις προϋποθέσεις που τα κράτη μέλη καθορίζουν ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και απλή εφαρμογή των προβλεπομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτρέπει κάθε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή,

▼ **M4**

φοροαποφυγή ή κατάχρηση, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από το φόρο:

- α) τις παραδόσεις αγαθών, κατά την έννοια του άρθρου 5 ► **M10** ————— ◀, τα οποία αποστέλλονται ή μεταφέρονται, από τον πωλητή ή τον αποκτώντα ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό τους, εκτός του εδάφους που αναφέρεται στο άρθρο 3 αλλά εντός της Κοινότητας, τις πραγματοποιούμενες προς άλλον υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο νομικό πρόσωπο, που ενεργεί υπ' αυτή την ιδιότητά του, σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών.

Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για τις παραδόσεις αγαθών τις πραγματοποιούμενες από υποκείμενους στο φόρο οι οποίοι απολαύουν της κατά το άρθρο 24 φορολογικής ατελείας, ούτε για τις παραδόσεις αγαθών προς υποκείμενους στο φόρο ή προς μη υποκείμενα νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην παρέκκλιση την προβλεπόμενη στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο·

- β) τις παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων τα οποία αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς τον αγοραστή, από τον αγοραστή ή τον πωλητή ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό τους, εκτός του εδάφους που αναφέρεται στο άρθρο 3 αλλά εντός της Κοινότητας, οι οποίες πραγματοποιούνται προς υποκείμενο στο φόρο ή μη υποκείμενο νομικό πρόσωπο που εμπίπτει στην παρέκκλιση την προβλεπόμενη στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο ή προς οιοδήποτε άλλο πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο·

▼ **M6**

- γ) τις παραδόσεις προϊόντων υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, αποστελλομένων ή μεταφερομένων προς τον αγοραστή, από τον πωλητή, από τον αγοραστή ή από άλλον που ενεργεί για λογαριασμό τους, εκτός του εδάφους που αναφέρει το άρθρο 3 αλλά εντός της Κοινότητας, οι οποίες πραγματοποιούνται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, που εμπίπτει στην παρέκκλιση την προβλεπόμενη από το άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο, όταν η αποστολή ή η μεταφορά των αγαθών πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 4 και 5, ή με το άρθρο 16 της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ.

Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για τις παραδόσεις προϊόντων υποκειμένων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι οποίες πραγματοποιούνται από υποκείμενους στο φόρο που απολαύουν της κατ' άρθρο 24 απαλλαγής.

- δ) τις παραδόσεις αγαθών κατά την έννοια του άρθρου 28α παράγραφος 5 στοιχείο β), οι οποίες θα καλύπτονταν από τις προβλεπόμενες ανωτέρω απαλλαγές, αν είχαν πραγματοποιηθεί για λογαριασμό άλλου πρόσωπου υποκειμένου στο φόρο.

▼ **M4**

B. Απαλλαγή των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών

Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από το φόρο, υπό όρους που τα ίδια επιβάλλουν προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθή και απλή εφαρμογή των αναφερομένων κατωτέρω απαλλαγών και να αποτραπεί τυχόν φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή ή κατάχρηση:

- α) τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, η παράδοση των οποίων από υποκείμενους στο φόρο απαλλάσσεται σε κάθε περίπτωση εντός της χώρας·
- β) τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών η εισαγωγή των οποίων απαλλάσσεται σε κάθε περίπτωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 1·
- γ) τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, για τα οποία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφοι 3 και 4, ο αποκτών τα

▼ **M4**

αγαθά δικαιούται σε κάθε περίπτωση ολικής επιστροφής του ΦΠΑ τον οποίο οφείλει κατ' εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 28α παράγραφος 1.

Γ. *Απαλλαγή των υπηρεσιών μεταφοράς*

Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τις υπηρεσίες ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών από ή προς τα νησιά που απαρτίζουν τις αυτόνομες περιοχές των Αζορών και της Μαδέρας, καθώς και τις υπηρεσίες μεταφοράς αγαθών μεταξύ των νησιών αυτών.

Δ. *Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών*

Όταν αγαθά που αποστέλλονται ή μεταφέρονται από τρίτο έδαφος εισάγονται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν την εισαγωγή αυτή στην περίπτωση όπου η παράδοση των αγαθών αυτών, εάν διενεργηθεί από τον εισαγωγέα κατά την έννοια του ► **M18** άρθρου 21 παράγραφος 4 ◀, απαλλάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου Α.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους αυτής της απαλλαγής, προκειμένου να εξασφαλίσουν την απλή και ορθή εφαρμογή της και να αποτρέψουν κάθε ενδεχόμενη φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και κατάχρηση.

▼ **M6**Ε. *Άλλες απαλλαγές*▼ **M10**

1. Στο άρθρο 16:

— η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών φορολογικών διατάξεων, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια, με την επιφύλαξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 29 διαβουλεύσεως, να λαμβάνουν ειδικά μέτρα για να ανταλλάσσουν τις ακόλουθες πράξεις ή ορισμένες από αυτές, υπό τον όρο ότι οι πράξεις αυτές δεν αποσκοπούν σε τελική χρήση ή/και κατανάλωση και ότι το ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που οφείλεται κατά την έξοδο από τα καθεστάτα ή τις καταστάσεις που αναφέρονται στους τίτλους Α έως Ε, αντιστοιχεί στο ποσό του φόρου που θα οφειλόταν αν καθεμία από τις πράξεις αυτές είχε φορολογηθεί στο εσωτερικό της χώρας:

Α. Οι εισαγωγές αγαθών που προορίζονται να τεθούν υπό καθεστώς αποθήκευσης άλλο πλην της τελωνειακής αποταμίευσης·

Β. Οι παραδόσεις αγαθών που προορίζονται:

- α) να προσκομιστούν στο τελωνείο και να τεθούν, ενδεχομένως, σε προσωρινή εναπόθεση·
- β) να τεθούν σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη·
- γ) να τεθούν υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης ή ενεργητικής τελειοποίησης·
- δ) να γίνουν δεκτά στα χωρικά θαλάσσια ύδατα:

— για να ενσωματωθούν σε εξέδρες γεωτρήσεων ή εκμετάλλευσης, με σκοπό την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, μετασκευή τους ή τον εξοπλισμό τους, ή για τη σύνδεση αυτών των εξεδρών γεωτρήσεων ή εκμετάλλευσης με τη ξηρά,

— για τον ανεφοδιασμό αυτών των εξεδρών γεωτρήσεων ή εκμετάλλευσης·

▼ **M10**

ε) να τεθούν, στο εσωτερικό της χώρας, υπό καθεστώς αποθήκευσης άλλο πλην της τελωνειακής αποταμίευσης.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, θεωρούνται ως αποθήκες εκτός της τελωνειακής αποταμίευσης:

- για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι τόποι που ορίζονται ως φορολογικές αποθήκες κατά την έννοια του άρθρου 4 στοιχείο β) της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ,
- για τα αγαθά πλην των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι τόποι που ορίζονται ως τέτοιοι από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν ωστόσο να προβλέψουν καθεστώς αποθήκευσης άλλο πλην της τελωνειακής αποταμίευσης, εφόσον τα αγαθά αυτά προορίζονται να παραδοθούν στο στάδιο του λιανικού εμπορίου.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν τέτοιο καθεστώς για τα αγαθά που προορίζονται προς:

- υποκειμένους στο φόρο για τις ανάγκες παραδόσεων που πραγματοποιούν υπό τους όρους του άρθρου 28 ια),
- ειδικά πρατήρια, κατά την έννοια του άρθρου 28 ια), για τις ανάγκες των παραδόσεων που πραγματοποιούν για ταξιδιώτες που μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα, με αεροπορική πτήση ή θαλάσσια διαδρομή, και οι οποίες απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 15,
- υποκειμένους στο φόρο για τις ανάγκες παραδόσεων που πραγματοποιούν, για ταξιδιώτες επί αεροσκάφους ή πλοίου, κατά τη διάρκεια πτήσης ή θαλάσσιας διαδρομής των οποίων ο τόπος άφιξης ευρίσκεται εκτός της Κοινότητας,
- υποκειμένους στο φόρο για τις ανάγκες παραδόσεων που πραγματοποιούν με απαλλαγή από το φόρο σύμφωνα με το άρθρο 15 σημείο 10.

Οι αναφερόμενοι στα στοιχεία α), β), γ) και δ) τόποι νοούνται όπως ορίζονται από τις ισχύουσες κοινοτικές τελωνειακές διατάξεις.

Γ. Οι παροχές υπηρεσιών οι συναφείς με τις παραδόσεις αγαθών που αναφέρονται στον τίτλο Β·

Δ. Οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται:

- α) στους τόπους που απαριθμούνται στον τίτλο Β στοιχεία α) έως δ), με διατήρηση μιας των καταστάσεων που αναφέρονται στα ίδια στοιχεία,
- β) στους τόπους που απαριθμούνται στον τίτλο Β στοιχείο ε), με διατήρηση, στο εσωτερικό της χώρας, της κατάστασης που αναφέρεται στο ίδιο στοιχείο.

Όταν κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο στοιχείο α) για τις πράξεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια τελωνειακής αποταμίευσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν τον καθορισμό καθεστώτων αποθήκευσης άλλων πλην της τελωνειακής αποταμίευσης τα οποία επιτρέπουν την εφαρμογή του στοιχείου β) στις ίδιες πράξεις οι οποίες αφορούν αγαθά απαριθμούμενα στο παράρτημα Ι και οι οποίες πραγματοποιούνται στα πλαίσια των εν λόγω αποθηκείσεων πλην της τελωνειακής αποταμίευσης·

▼ **M10**

E. Οι παραδόσεις:

- αγαθών αναφερόμενων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), με διατήρηση των καθεστώτων προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή εξωτερικής διαμετακόμισης,
- αγαθών αναφερόμενων στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β), με διατήρηση της διαδικασίας της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης που προβλέπεται στο άρθρο 33α,

καθώς και οι παροχές υπηρεσιών οι συναφείς με τις παραδόσεις αυτές.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο, υπόχρεος στο φόρο, που οφείλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, είναι το πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί την έξοδο των αγαθών από τα καθεστάτα ή τις καταστάσεις που απαριθμούνται στην παρούσα παράγραφο.

Όταν η έξοδος των αγαθών από τα καθεστάτα ή τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο καταλήγει σε εισαγωγή κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 3, το κράτος μέλος εισαγωγής λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης στο εσωτερικό της χώρας.»

- προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Όταν κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που προορίζονται να τεθούν σε ένα από τα καθεστάτα ή σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τίτλος Β, διέπονται από τις ίδιες διατάξεις όπως οι παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας υπό τους ίδιους όρους.»

▼ **M6**

2. Στο άρθρο 16 παράγραφος 2:

- οι λέξεις «τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο,» προστίθενται μετά τις λέξεις «έχουν την ευχέρεια να απαλλάσσουν» και οι λέξεις «εκτός της Κοινότητας», προστίθενται μετά τις λέξεις «με σκοπό να εξαχθούν»,
- προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Τα κράτη μέλη, όταν κάνουν χρήση της ευχέρειας αυτής, και με την επιφύλαξη των διαβουλεύσεων που προβλέπονται από το άρθρο 29, παρέχουν επίσης το ευεργέτημα αυτής της απαλλαγής στις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από έναν υποκείμενο σε φόρο, στις εισαγωγές και τις παραδόσεις αγαθών που προορίζονται για έναν υποκείμενο στο φόρο με σκοπό να παραδοθούν, αυτούσια ή μεταποιημένα, και οι οποίες πραγματοποιούνται υπό τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 28γ τίτλος Α, κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν κοινό όριο για το ποσό των απαλλαγών που παρέχουν σύμφωνα με το πρώτο και σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο.»

3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει ειδικά μέτρα για να μην υπαχθούν στο φόρο προστιθέμενης αξίας οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών οι πραγματοποιούμενες, κατά την έννοια του άρθρου 28β τίτλος 1, στο εσωτερικό του εδάφους τους, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό

▼ **M6**

της χώρας, αλλά εξατομικευόμενο με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ άλλου κράτους μέλους,

- η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών πραγματοποιείται με σκοπό την εν συνεχεία παράδοση των αγαθών αυτών στο εσωτερικό της χώρας από αυτόν τον υποκείμενο στο φόρο,
- τα κατ' αυτόν τον τρόπο αποκτώμενα από αυτόν τον υποκείμενο στο φόρο αποστέλλονται ή μεταφέρονται απ'ευθείας από κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, με προορισμό τον παραλήπτη για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η μετέπειτα παράδοση,
- ο παραλήπτης της μετέπειτα αυτής παράδοσης είναι άλλο πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, εξατομικευόμενο με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας,
- ο παραλήπτης αυτός ορίστηκε, σύμφωνα με το ► **M18** άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ◄, ως ο υπόχρεος καταβολής του φόρου οφειλόμενου για την παράδοση την οποία πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο ο μη εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας.

▼ **M4***Άρθρο 28δ***Γενεσιουργός αιτία και απαιτητόν του φόρου**

1. Η γενεσιουργός αιτία του φόρου επέρχεται κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών. Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών θεωρείται ότι συντελείται κατά το χρόνο που θεωρείται πραγματοποιούμενη η παράδοση, στο εσωτερικό της χώρας, παρομοίων αγαθών.
2. Για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, ο φόρος καθίσταται απαιτητός στις 15 του μηνός που ακολουθεί εκείνον κατά τον οποίον επήλθε η γενεσιουργός αιτία.

▼ **M6**

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά την παράδοση του τιμολογίου που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο, ή του επέχοντος θέση τιμολογίου εγγράφου, όταν το τιμολόγιο ή το έγγραφο αυτό παραδίδεται στον αποκτώντα μετά την 15η του μηνός που ακολουθεί το μήνα κατά τον οποίο ανέκυψε η γενεσιουργός αιτία.

▼ **M4**

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 2, ο φόρος καθίσταται απαιτητός, για παραδόσεις αγαθών διενεργούμενες με τους όρους του άρθρου 28γ σημείο Α, στις 15 του μηνός που ακολουθεί το μήνα κατά τον οποίο επήλθε η γενεσιουργός αιτία.

▼ **M6**

Εξάλλου, ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά την παράδοση του τιμολογίου που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο ή του επέχοντος θέση τιμολογίου εγγράφου, όταν το τιμολόγιο ή το έγγραφο αυτό παραδόθηκαν πριν τις 15 του μηνός που ακολουθεί το μήνα κατά τον οποίο ανέκυψε η γενεσιουργός αιτία.

▼ **M4***Άρθρο 28ε***Φορολογητέα βάση**

1. Προκειμένου για την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, η φορολογητέα βάση αποτελείται από τα ίδια στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της φορολογητέας βάσης στην παράδοση στο εσωτερικό της χώρας των ιδίων αγαθών, σύμφωνα με το άρθρο 11 σημείο Α. ► **M6** Ειδικά για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που αναφέρει το άρθρο 28α παράγραφος 6, η

▼ **M4**

φορολογητέα βάση προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 τίτλος Α παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφοι 2 και 3. ◀

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που οφείλονται ή καταβάλλονται από πρόσωπο που πραγματοποιεί ενδοκοινοτική απόκτηση προϊόντος που υπόκειται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση, σύμφωνα με το άρθρο 11 σημείο Α, παράγραφος 2 στοιχείο α). ► **M6** Όταν κατά την πραγματοποίηση της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, ο αποκτών εισπράττει το επιστρεπτέο ποσό των ειδικών φόρων κατανάλωσης που καταβλήθηκαν στο κράτος μέλος της αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών, η φορολογητέα βάση μειώνεται αναλόγως στο κράτος μέλος στο εσωτερικό του οποίου πραγματοποιήθηκε η ενδοκοινοτική απόκτηση. ◀

▼ **M6**

2. Για τις παραδόσεις αγαθών που αναφέρει το άρθρο 28γ τίτλος Α στοιχείο δ), η φορολογητέα βάση προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 τίτλος Α παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφοι 2 και 3.

▼ **M4**

► **M6** 3. ◀ Ο εφαρμοστέος στις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών συντελεστής φόρου είναι εκείνος που ισχύει κατά το χρόνο που ο φόρος κατέστη απαιτητός.

► **M6** 4. ◀ Ο εφαρμοστέος συντελεστής φόρου για την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθού είναι ο ισχύων στο εσωτερικό της χώρας για την παράδοση του ίδιου αγαθού.

*Άρθρο 28στ***Δικαίωμα έκπτωσης**

1. Στο άρθρο 17, οι παράγραφοι 2, 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Στο βαθμό που τα αγαθά και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των φορολογητέων πράξεών του, ο υποκείμενος στο φόρο δικαιούται να εκπίπτει από τον οφειλόμενο φόρο:

▼ **M10**

α) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα στο εσωτερικό της χώρας φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αγαθά που του παραδόθηκαν ή πρόκειται να του παραδοθούν και για τις υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν ή πρόκειται να του παρασχεθούν από άλλον υποκείμενο στο φόρο·

▼ **M4**

β) τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα εισαχθέντα στο εσωτερικό της χώρας αγαθά·

γ) το φόρο προστιθέμενης αξίας που οφείλεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α), το άρθρο 6 παράγραφος 3 και το άρθρο 28α παράγραφος 6·

δ) το φόρο προστιθέμενης αξίας που οφείλεται, σύμφωνα με το άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α).

3. Τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης σε κάθε υποκείμενο στο φόρο την προαναφερόμενη στην παράγραφο 2 έκπτωση ή επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας, στο βαθμό που τα αγαθά και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες:

α) πράξεών του που εκτελούνται στο εξωτερικό και που ανάγονται στις οικονομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, οι οποίες θα παρείχαν δικαίωμα έκπτωσης αν είχαν πραγματοποιηθεί στο εσωτερικό της χώρας·

β) πράξεών του που απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 σημείο ι), το άρθρο 15, το άρθρο 16

▼ **M4**

παράγραφος 1 σημεία Β, Γ, Δ και Ε και παράγραφος 2 ► **M6** ή το άρθρο 28γ τίτλοι Α και Γ ◄.

γ) πράξεών του που απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 13 σημείο Β στοιχεία α) και δ) περιπτώσεις 1 έως 5, όταν ο λήπτης είναι εγκατεστημένος εκτός Κοινότητας ή όταν οι πράξεις αυτές συνδέονται άμεσα με αγαθά προοριζόμενα να εξαχθούν εκτός της Κοινότητας.

4. Η επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 γίνεται:

— υπέρ των υποκειμένων στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας, αλλά σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που να ορίζονται από την οδηγία 79/1072/ΕΟΚ ⁽¹⁾,

— υπέρ των υποκειμένων στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος της Κοινότητας, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που καθορίζονται από την οδηγία 86/560/ΕΟΚ ⁽²⁾

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 331 της 27. 12. 1979, σ. 11.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 326 της 21. 11. 1986, σ. 40.».

▼ **M6**

Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων:

α) οι υποκείμενοι στο φόρο τους οποίους αναφέρει το άρθρο 1 της οδηγίας 79/1072/ΕΟΚ και οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει στο εσωτερικό της χώρας μόνο παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών για τις οποίες το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνονται οι εν λόγω πράξεις έχει οριστεί ως υπόχρεος του φόρου σύμφωνα με το ► **M18** άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) ◄, θεωρούνται επίσης, για την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, ως υποκείμενοι στο φόρο μη εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας·

β) οι υποκείμενοι στο φόρο τους οποίους αναφέρει το άρθρο 1 της οδηγίας 86/560/ΕΟΚ και οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει στο εσωτερικό της χώρας μόνον παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών για τις οποίες το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνονται οι εν λόγω πράξεις έχει οριστεί ως υπόχρεος του φόρου σύμφωνα με το ► **M18** άρθρο 21 παράγραφος 1 ◄ στοιχείο α), θεωρούνται επίσης, για την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, ως υποκείμενοι στο φόρο μη εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Κοινότητας·

γ) οι οδηγίες 79/1072/ΕΟΚ και 86/560/ΕΟΚ δεν ισχύουν για τις παραδόσεις αγαθών που απαλλάσσονται του φόρου, ή που είναι δεκτικές απαλλαγής, δυνάμει του άρθρου 28γ τίτλος Α, όταν τα παραδιδόμενα αγαθά αποστέλλονται ή μεταφέρονται από τον αποκτώντα ή για λογαριασμό του.

▼ **M4**

2. Στο άρθρο 18, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Για να έχει τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος προς έκπτωση, ο υποκείμενος στο φόρο οφείλει:

α) για την αναφερόμενη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) έκπτωση, να κατέχει τιμολόγιο, το οποίο έχει εκδοθεί κατά το άρθρο 22 παράγραφος 3·

β) για την αναφερόμενη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο β), έκπτωση, να κατέχει έγγραφο, με το οποίο να βεβαιούται η εισαγωγή και να χαρακτηρίζεται ο ίδιος ως παραλήπτης ή εισαγωγεύς· το έγγραφο αυτό πρέπει ακόμη να μνημονεύει το ποσό του οφειλόμενου φόρου ή να καθιστά δυνατό τον υπολογισμό του·

γ) για την αναφερόμενη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ) έκπτωση, να τηρεί τις καθοριζόμενες από κάθε κράτος μέλος διατυπώσεις·

▼ **M4**

- δ) όταν υποχρεούνται να καταβάλει το φόρο υπό την ιδιότητά του ως λήπτου ή αγοραστού κατ'εφαρμογή του ► **M18** άρθρου 21 παράγραφος 1 ◀, να τηρεί τις καθοριζόμενες από κάθε κράτος μέλος διατυπώσεις·
- ε) για την προβλεπόμενη στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο δ) έκπτωση, να έχει περιλάβει στη δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 4, όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό του ποσού του φόρου που οφείλεται βάση των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και να κατέχει τιμολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3.»
3. Στο άρθρο 18, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν σε υποκείμενο στο φόρο που δεν διαθέτει τιμολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3, να προβεί σε έκπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο δ), και καθορίζουν τους όρους και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.»

*Άρθρο 28ζ***Υπόχρεοι στο φόρο**

Το άρθρο 21 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

▼ **B**

«► **M18** Άρθρο 21

Υπόχρεοι του φόρου έναντι του Δημοσίου

1. Στο εσωτερικό καθεστώς, ο φόρος προστιθέμενης αξίας οφείλεται:

- α) από τον υποκείμενο στο φόρο ο οποίος πραγματοποιεί φορολογητέα παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται στα στοιχεία β) και γ).

Όταν η φορολογητέα παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας, τα κράτη μέλη μπορούν, υπό τις προϋποθέσεις που θεσπίζουν, να προβλέπουν ότι ο υπόχρεος του φόρου είναι ο αποδέκτης της φορολογητέας παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών.

- β) από τον υποκείμενο στο φόρο λήπτη προς τον οποίο παρέχονται υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο ε) ή από τον λήπτη που εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας, προς τον οποίο παρέχονται υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 28 β, τίτλοι Γ, Δ, Ε και ΣΤ, εάν οι υπηρεσίες παρέχονται από υποκείμενο στο φόρο μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας·

- γ) από τον παραλήπτη της παράδοσης αγαθών, όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η φορολογητέα πράξη είναι παράδοση αγαθών πραγματοποιούμενη υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 28γ τίτλος Ε παράγραφος 3,
- ο παραλήπτης αυτής της παράδοσης αγαθών είναι ένας άλλος υποκείμενος στο φόρο ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο εξατομικευόμενο με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας,
- το τιμολόγιο που εκδίδει ο μη εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενος στο φόρο είναι σύμφωνο με το άρθρο 22, παράγραφος 3.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν παρέκκλιση από αυτή την υποχρέωση, στην περίπτωση που ο υποκείμενος στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας έχει ορίσει φορολογικό αντιπρόσωπο στη χώρα αυτή·

▼B

δ) από οποιοδήποτε πρόσωπο που αναγράφει το φόρο προστιθέμενης αξίας σε τιμολόγιο ή σε κάθε έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου·

ε) από το πρόσωπο που πραγματοποιεί φορολογητέα ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1:

α) εάν ο υπόχρεος του φόρου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1, είναι υποκείμενος στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας, τα κράτη μέλη μπορούν να του επιτρέψουν να ορίσει φορολογικό αντιπρόσωπο ως υπόχρεο. Η δυνατότητα αυτή υπόκειται σε προϋποθέσεις και διαδικασίες που θεσπίζει κάθε κράτος μέλος·

β) όταν η φορολογητέα πράξη πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας και δεν υπάρχει, με τη χώρα της έδρας ή της εγκατάστασης αυτού του υποκείμενου στο φόρο, καμία νομική ρύθμιση περί αμοιβαίας συνδρομής εμβέλειας ανάλογης με εκείνη που προβλέπεται από τις οδηγίες 76/308/ΕΟΚ (*) και 77/799/ΕΟΚ (**), και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 218/92 του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1992, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των εμμέσων φόρων (ΦΠΑ) (***), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν διατάξεις που να προβλέπουν ότι ο υπόχρεος του φόρου είναι ένας φορολογικός αντιπρόσωπος τον οποίο ορίζει ο μη εγκατεστημένος υποκείμενος στο φόρο.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι πρόσωπο άλλο από τον υπόχρεο του φόρου είναι αλληλεγγύως υπεύθυνο για την καταβολή του φόρου.

4. Κατά την εισαγωγή, ο φόρος προστιθέμενης αξίας οφείλεται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα τα οποία ορίζονται ή αναγνωρίζονται ως υπόχρεα του φόρου από το κράτος μέλος εισαγωγής.

(*) ΕΕ L 73 της 19.3.1976, σ. 18· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

(**) ΕΕ L 336 της 27.12.1977, σ. 15· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

(***) ΕΕ L 24 της 1.2.1992, σ. 1. ◀»

▼M4

*Άρθρο 28η***Υποχρεώσεις των υπόχρεων στο φόρο**

Το άρθρο 22 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«*Άρθρο 22*

Υποχρεώσεις στα πλαίσια του εσωτερικού καθεστώτος

1. α) Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να δηλώνει την έναρξη, τη μεταβολή και την παύση της δραστηριότητάς του ως υποκείμενου στο φόρο.

β) Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του στοιχείου α), οι υποκείμενοι στο φόρο που αναφέρονται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο οφείλουν να δηλώνουν ότι διενεργούν ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της προβλεπόμενης στο άρθρο αυτό παρέκκλισης.

▼ **M4**

- γ) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξατομικεύεται, με ατομικό αριθμό φορολογικού μητρώου:

▼ **M18**

- κάθε υποκείμενος στο φόρο, εκτός εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 28α παράγραφος 4, ο οποίος διενεργεί στο εσωτερικό της χώρας παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που του παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση, πλην των παραδόσεων αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών ο φόρος των οποίων οφείλεται μόνο από το λήπτη ή τον παραλήπτη σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) ή γ). Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να μην εξατομικεύουν με αριθμό φορολογικού μητρώου ορισμένους υποκειμένους στο φόρο που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3,

▼ **M4**

- κάθε υποκείμενος στο φόρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) καθώς και κάθε υποκείμενος στο φόρο που έκανε χρήση της ευχέρειας που προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) τρίτο εδάφιο.

▼ **M6**

- κάθε υποκείμενος στο φόρο που διενεργεί στο εσωτερικό της χώρας ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών για της ανάγκες των πράξεων που συνδέονται με τις αναφερόμενες στο άρθρο 4 παράγραφος 2 οικονομικές δραστηριότητες και τις οποίες πραγματοποιεί στο εξωτερικό.

▼ **M4**

- δ) Ο ατομικός αριθμός φορολογικού μητρώου περιλαμβάνει ένδειξη σύμφωνη με τον πρότυπο διεθνή κωδικό ISO-3166 alpha 2, η οποία επιτρέπει τον εντοπισμό του κράτους μέλους που τον χορήγησε.
- ε) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε το σύστημα εξατομίκευσης που εφαρμόζουν να επιτρέπει τη διάκριση των αναφερόμενων στο στοιχείο γ) υποκειμένων στο φόρο και να διασφαλίζει, κατ' αυτόν τον τρόπο, την ορθή εφαρμογή του μεταβατικού καθεστώτος φορολόγησης των ενδοκοινοτικών πράξεων που προβλέπεται στον παρόντα τίτλο.
2. α) Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να τηρεί λογιστικά βιβλία επαρκώς λεπτομερή ώστε να καθίσταται δυνατή η εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και ο έλεγχος του εκ μέρους των φορολογικών αρχών.

▼ **M10**

- β) Κάθε υποκείμενος στο φόρο πρέπει να τηρεί ειδικό βιβλίο όπου θα καταγράφει τα αγαθά που απέστειλε ή μετέφερε ή τα οποία απεστάλησαν ή μεταφέρθηκαν για λογαριασμό του, εκτός του εδάφους που ορίζεται στο άρθρο 3 αλλά εντός της Κοινότητας, για τις ανάγκες πράξεων που αναφέρονται το άρθρο 28 α παράγραφος 5 στοιχείο β) πέμπτη, έκτη και έβδομη περίπτωση.

Κάθε υποκείμενος στο φόρο πρέπει να τηρεί αρκετά λεπτομερή λογιστική που να επιτρέπει την εξακρίβωση των αγαθών που του έχουν αποσταλεί από άλλο κράτος μέλος, από ή για λογαριασμό υποκειμένου στο φόρο που διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ σε αυτό το άλλο κράτος μέλος, και τα οποία αποτελούν αντικείμενο παροχής υπηρεσίας που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο γ) τρίτη ή τέταρτη περίπτωση,

▼ **M4**

3. α) Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να εκδίδει τιμολόγιο ή έγγραφο που να επέχει θέση τιμολογίου, για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που

▼ **M4**

εκτελεί προς άλλον υποκείμενο στο φόρο ή προς νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο. Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει επίσης να εκδίδει τιμολόγιο ή έγγραφο που επέχει θέση τιμολογίου, για τις παραδόσεις αγαθών που προβλέπονται στο άρθρο 28β σημείο Β παράγραφος 1 και για τις παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιεί με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 28γ σημείο Α. Ο υποκείμενος στο φόρο οφείλει να διατηρεί αντίγραφο όλων των εκδοθέντων εγγράφων.

Επίσης, κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να εκδίδει τιμολόγιο για τα ποσά έναντι του καταβάλλονται πριν από την πραγματοποίηση μιας από τις παραδόσεις αγαθών που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο, καθώς και για τα ποσά έναντι του καταβάλλονται από άλλον υποκείμενο στο φόρο ή από νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο στο φόρο, πριν από την ολοκλήρωση της παροχής των υπηρεσιών.

- β) Στο τιμολόγιο πρέπει να αναγράφεται χωριστά, η τιμή άνευ φόρου και ο φόρος που αναλογεί για κάθε διαφορετικό συντελεστή, καθώς και, κατά περίπτωση, η φορολογική απαλλαγή.

Το τιμολόγιο πρέπει επίσης να περιλαμβάνει:

▼ **M10**

— όσον αφορά τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 28 β τίτλοι Γ, Δ, Ε και ΣΤ, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του υποκειμένου στο φόρο στο εσωτερικό της χώρας καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του λήπτη, βάσει του οποίου του παρεσχέθη η υπηρεσία,

▼ **M4**

— για τις πράξεις που αναφέρει το άρθρο 28γ σημείο Α στοιχείο α), τον αριθμό με τον οποίο ο υποκείμενος στο φόρο εξατομικεύεται στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και τον αριθμό με τον οποίο εξατομικεύεται ο αποκτών σε ένα άλλο κράτος μέλος,

— για τις παραδόσεις καινούργιων μεταφορικών μέσων, τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 28α παράγραφος 2.

▼ **M6**

— σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπονται από το άρθρο 28γ σημείο Ε παράγραφος 3, ρητή αναφορά στις διατάξεις αυτές, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ με τον οποίο εξατομικεύεται ο υποκείμενος στο φόρο που πραγματοποίησε την ενδοκοινοτική απόκτηση και τη μετέπειτα παράδοση των αγαθών και τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ με τον οποίο εξατομικεύεται ο παραλήπτης αυτής της παράδοσης αγαθών.

▼ **M4**

- γ) τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία ένα έγγραφο δύναται να θεωρηθεί ότι επέχει θέση τιμολογίου.
4. α) Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να καταθέτει δήλωση εντός προθεσμίας καθοριζόμενης από τα κράτη μέλη. Η προθεσμία αυτή δεν δύναται να υπερβαίνει τους δύο μήνες από τη λήξη κάθε φορολογικής περιόδου. Η περίοδος αυτή καθορίζεται από τα κράτη μέλη ως μηνιαία, δίμηνη ή τρίμηνη. Εντούτοις, τα κράτη μέλη δύναται να ορίζουν διαφορετικές περιόδους που δεν δύναται, πάντως, να υπερβαίνουν το έτος.
- β) Η δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εξακρίβωση του ποσού του απαιτητού φόρου και του ποσού των εκπτώσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν, συμπεριλαμβανομένου κατά περίπτωση, και κατά το βαθμό που είναι αναγκαίος για

▼ **M4**

τον προσδιορισμό της φορολογητέας βάσης, του συνολικού ποσού των πράξεων των σχετικών με το φόρο αυτό και με τις εν λόγω εκπτώσεις καθώς και του ποσού των απαλλασσομένων πράξεων.

γ) Στη δήλωση πρέπει επίσης να περιλαμβάνονται:

— αφενός μεν, το συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεων αγαθών που αναφέρει το άρθρο 28γ σημείο Α, δυνάμει των οποίων ο φόρος κατέστη απαιτητός κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου.

Πρέπει επίσης να προστίθεται το συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεων αγαθών που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερη φράση και στο άρθρο 28β σημείο Β παράγραφος 1 και διενεργούνται στο εσωτερικό ενός άλλου κράτους μέλους, για τις οποίες ο φόρος κατέστη απαιτητός κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου, όταν ο τόπος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών ευρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας,

▼ **M6**

— αφετέρου, το συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών που αναφέρει το άρθρο 28β τίτλος Α παράγραφοι 1 έως 6 και πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό της χώρας για τις οποίες ο φόρος κατέστη απαιτητός.

Πρέπει επίσης να προστίθεται το συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεων αγαθών των αναφερομένων στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερη φράση και στο άρθρο 28β τίτλος Β παράγραφος 1, και πραγματοποιούμενων στο εσωτερικό της χώρας, για τις οποίες ο φόρος κατέστη απαιτητός κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου, όταν ο τόπος αναχώρησης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, καθώς και το συνολικό ποσό, εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας, των παραδόσεων αγαθών που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας για τις οποίες ο υποκείμενος στη φορολογία έχει οριστεί ως υπόχρεος του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 28γ σημείο Ε, παράγραφος 3 και δυνάμει των οποίων ο φόρος κατέστη απαιτητός κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου.

▼ **M4**

5. Κάθε υποκείμενος στο φόρο υποχρεούται να καταβάλει το καθαρό ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά την υποβολή της περιοδικής του δήλωσης. Εν τούτοις, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν διαφορετική ημερομηνία καταβολής του ποσού ή να ζητούν την καταβολή ποσών έναντι.

6. α) Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να ζητούν από τον υποκείμενο στο φόρο την υποβολή δήλωσης, η οποία να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 4 και να αφορά το σύνολο των πράξεων που έχουν πραγματοποιηθεί κατά το προηγούμενο έτος. Η δήλωση αυτή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία, για τους ενδεχόμενους διακανονισμούς.

▼ **M10**

β) Κάθε υποκείμενος στο φόρο που διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ πρέπει να υποβάλλει επίσης ανακεφαλαιωτικό πίνακα των αγοραστών με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στους οποίους παρέδωσε αγαθά υπό τις συνθήκες που προβλέπονται στο άρθρο 28 γ τίτλος Α στοιχεία α) και δ) καθώς και των αποδεκτών των πράξεων οι οποίες αναφέρονται στο πέμπτο

▼ M10

εδάφιο, οι οποίοι διαθέτουν αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ.

▼ M4

Ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας συντάσσεται ανά ημερολογιακό τρίμηνο εντός προθεσμίας και σύμφωνα με όρους που καθορίζονται από τα κράτη μέλη, τα οποία λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να τηρούνται οπωσδήποτε οι διατάξεις που αφορούν τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των έμμεσων φόρων.

Στον ανακεφαλαιωτικό πίνακα, πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

- ο αριθμός φορολογικού μητρώου με τον οποίο εξατομικεύεται ο υποκείμενος στο φόρο προστιθέμενης αξίας στο εσωτερικό της χώρας και με τον οποίο έχει πραγματοποιήσει παραδόσεις αγαθών σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται ► M6 στο άρθρο 28γ τίτλος Α στοιχείο α) ◀,

▼ M10

- τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ τον οποίο διαθέτει κάθε αγοραστής σε άλλο κράτος μέλος και βάσει του οποίου του παραδόθηκαν τα αγαθά,

▼ M4

- και για κάθε αποκτώντα, το συνολικό ποσό των παραδόσεων αγαθών που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο. Τα ποσά αυτά δηλώνονται για το ημερολογιακό τρίμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου κατέστη απαιτητός ο φόρος.

Πέραν αυτών, στον ανακεφαλαιωτικό πίνακα πρέπει να περιέχονται τα εξής:

- για τις παραδόσεις αγαθών που αναφέρονται ► M6 στο άρθρο 28γ τίτλος Α στοιχείο δ) ◀, ο αριθμός φορολογικού μητρώου με τον οποίο εξατομικεύεται ο υποκείμενος στο φόρο προστιθέμενης αξίας στο εσωτερικό της χώρας, ο αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ με τον οποίο εξατομικεύεται στο κράτος μέλος άφιξης της μεταφοράς ► M6 καθώς και το συνολικό ποσό των παραδόσεων αυτών που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 28ε παράγραφος 2 ◀,
- το ποσό των διακανονισμών που διενεργήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 σημείο Γ παράγραφος 1. Τα ποσά αυτά δηλώνονται για το ημερολογιακό τρίμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου ο διακανονισμός κοινοποιήθηκε στον αποκτώντα.

▼ M10▼ M6

Στις περιπτώσεις που αναφέρει το άρθρο 28β τίτλος Α παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο, ο υποκείμενος στο φόρο προστιθέμενης αξίας που εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου στο εσωτερικό της χώρας πρέπει να αναφέρει με σαφή τρόπο στον ανακεφαλαιωτικό πίνακα:

- τον αριθμό με τον οποίο εξατομικεύεται στο φορολογικό μητρώο ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας και υπό τον οποίο διενεργεί την ενδοκοινοτική απόκτηση και τη μετέπειτα παράδοση των αγαθών,
- τον αριθμό με τον οποίο εξατομικεύεται στο φορολογικό μητρώο ΦΠΑ, στο εσωτερικό του κράτους μέλους άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των εμπορευμάτων, ο παραλήπτης της συνακόλουθης παράδοσης που διενεργεί ο υποκείμενος στη φορολογία,

▼ M6

- και, για κάθε έναν από τους παραλήπτες αυτούς, το συνολικό ποσό, πλήν φόρου προστιθέμενης αξίας, των παραδόσεων που διενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο ο υποκείμενος στη φορολογία στο εσωτερικό του κράτους μέλους άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των εμπορευμάτων. Τα ποσά αυτά δηλώνονται βάσει του ημερολογιακού τριμήνου κατά τη διάρκεια του οποίου ο φόρος έχει γίνει απαιτητός.

▼ M4

- γ) Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του στοιχείου β), τα κράτη μέλη δύνανται:

- να απαιτούν την υποβολή των ανακεφαλαιωτικών πινάκων κάθε μήνα,
- να απαιτούν να περιλαμβάνουν οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες περισσότερες πληροφορίες.

- δ) Για τις παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων που διενεργούνται υπό τους όρους του άρθρου 28γ σημείο Α στοιχείο β), από υποκείμενο στο φόρο που εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ προς αγοραστή που δεν εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή από υποκείμενο προβλεπόμενο στο άρθρο 28α, παράγραφος 4, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε ο πωλητής να κοινοποιεί όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας και τον έλεγχο του από τις διοικητικές αρχές.

- ε) Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από τους υποκειμένους που διενεργούν στο εσωτερικό της χώρας ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, κατά την έννοια του άρθρου 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 6, να υποβάλλουν λεπτομερή δήλωση για τις αποκτήσεις αυτές υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι δηλώσεις αυτές δεν μπορούν να ζητούνται για περιόδους κάτω του μηνός.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ζητούν από τους διενεργούντες ενδοκοινοτικές αποκτήσεις καινούργων μεταφορικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο β) να παρέχουν, κατά την υποβολή της δήλωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας και τον έλεγχό του από τις διοικητικές αρχές.

▼ M18

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε, τα πρόσωπα τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 2, θεωρούνται ως υπόχρεοι του φόρου στη θέση υποκειμένου στο φόρο μη εγκατεστημένου στο εσωτερικό της χώρας, να εκπληρώνουν τις καθοριζόμενες στο παρόν άρθρο υποχρεώσεις δήλωσης και πληρωμής· λαμβάνουν, εξάλλου, τα αναγκαία μέτρα ώστε, τα πρόσωπα τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 θεωρούνται ως αλληλεγγύως υπόχρεα για την πληρωμή του φόρου, να εκπληρώνουν τις καθοριζόμενες στο παρόν άρθρο υποχρεώσεις πληρωμής.

▼ M4

8. Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να προβλέπουν και άλλες υποχρεώσεις που κρίνουν αναγκαίες για τη διασφάλιση της επακριβούς είσπραξης του φόρου και την αποφυγή της φοροδιαφυγής, υπό την επιφύλαξη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης των εσωτερικών πράξεων και των πράξεων που διενεργούνται από υποκειμένους στο φόρο μεταξύ κρατών μελών και υπό την προϋπόθεση ότι οι υποχρεώσεις αυτές δεν οδηγούν, στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, σε διατυπώσεις που συνδέονται με τη διέλευση συνόρων.

▼M4

9. α) Τα κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν από ορισμένες ή όλες τις υποχρεώσεις:
- τους υποκειμένους στο φόρο που διενεργούν μόνο παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών απαλλάσσόμενες κατ' εφαρμογή των άρθρων 13 και 15,
  - τους υποκειμένους στο φόρο που απολαύουν της φορολογικής ατέλειας που προβλέπεται στο άρθρο 24 και της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο,
  - τους υποκειμένους στο φόρο που δεν διενεργούν καμία από τις πράξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ).
- β) Τα κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν από ορισμένες από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), τους υποκειμένους που δεν εμπίπτουν στο στοιχείο α).
- γ) Τα κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν τους υποκειμένους από την πληρωμή του οφειλομένου φόρου όταν το ποσό του είναι αμελητέο.

10. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι τα μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα τα υπόχρεα να καταβάλλουν τον οφειλόμενο φόρο λόγω ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών, που προβλέπονται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο, εκπληρούν τις ανωτέρω υποχρεώσεις δήλωσης και πληρωμής και εξατομικεύονται με ατομικό αριθμό κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχεία γ), δ) και ε).

11. ►M6 Όσον αφορά τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις προϊόντων υποκειμένων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης που προβλέπονται από το άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο γ) καθώς και ◄ όσον αφορά τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις καινούργων μεταφορικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο β) τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις λεπτομέρειες της δήλωσης και της συνακόλουθης πληρωμής.

12. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε όλα τα κράτη μέλη να εισάγουν ειδικά μέτρα για την απλούστευση των υποχρεώσεων προς υποβολή δήλωσης που προβλέπονται στην παράγραφο 6 στοιχείο β). Αυτά τα μέτρα απλούστευσης, τα οποία δεν θίγουν την ασφάλεια του ελέγχου των ενδοκοινοτικών πράξεων, μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή των εξής διατάξεων:

- α) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους υποκειμένους στο φόρο που πληρούν τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις να καταθέτουν για περίοδο ενός έτους ανακεφαλαιωτικό πίνακα με τον οποίο εξατομικεύεται με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, σε κάθε κράτος μέλος, κάθε αποκτών, στον οποίον ο υποκείμενος στο φόρο παρέδωσε αγαθά υπό τους όρους του άρθρου 28γ σημείο Α:
- το ετήσιο συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεών τους σε αγαθά και των παροχών υπηρεσιών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 28α παράγραφος 5, δεν υπερβαίνει κατά ποσό ανώτερο των 35 000 Ecu το ποσό του ετήσιου κύκλου εργασιών που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για την εφαρμογή της φορολογικής ατέλειας που προβλέπεται στο άρθρο 24,
  - το ετήσιο συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεων σε αγαθά που πραγματοποιούν υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρο 28γ σημείο Α όρους, δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 15 000 Ecu σε εθνικό νόμισμα,
  - οι παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούν υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρο 28γ σημείο Α όρους, δεν είναι παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων.

▼ **M4**

β) Τα κράτη μέλη που ορίζουν σε περισσότερο από τρεις μήνες τη φορολογική περίοδο βάσει της οποίας ένας υποκείμενος στο φόρο πρέπει να καταθέσει τη δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, μπορούν να του επιτρέψουν να καταθέσει τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα για την ίδια αυτή περίοδο, όταν ο υποκείμενος στο φόρο πληροί τις εξής τρεις προϋποθέσεις:

- το ετήσιο συνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεών τους σε αγαθά και των παροχών υπηρεσιών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 28α παράγραφος 5, ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο στο ισόποσο σε εθνικό νόμισμα των 200 000 Ecu,
- το ετήσιο σθυνολικό ποσό, πλην ΦΠΑ, των παραδόσεων σε αγαθά που πραγματοποιούν υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρο 28γ παράγραφος 1, όρους, δεν υπερβαίνει το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα των 15 000 Ecu,
- οι παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούν υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρο 28γ σημείο Α, όρους, δεν είναι παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων.»

▼ **M6***Άρθρο 28θ***Ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων**

Στο άρθρο 24 παράγραφος 3, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Σε κάθε περίπτωση, οι παραδόσεις καινούργων μεταφορικών μέσων που διενεργούνται υπό τους όρους του άρθρου 28γ τίτλος Α καθώς και οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών που διενεργούνται από υποκείμενο στο φόρο μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας, εξαιρούνται από το ευεργέτημα της φορολογικής ατέλειας που προβλέπεται από την παράγραφο 2.»

▼ **M4***Άρθρο 28ι***Κοινό κατ' αποκοπήν καθεστώς των αγροτών**

1. Στο άρθρο 25 παράγραφος 4, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Τα κράτη μέλη, όταν κάνουν χρήση του δικαιώματος αυτού, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την ορθή εφαρμογή του μεταβατικού καθεστώτος φορολόγησης των ενδοκοινοτικών πράξεων το οποίο προβλέπεται στον τίτλο XVIα.»

2. Στο άρθρο 25, οι παράγραφοι 5 και 6 αντικαθίστανται από τα ακόλουθα κείμενα:

«5. Τα κατ' αποκοπήν ποσοστά που προβλέπονται στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται στις τιμές εκτός φόρου:

- α) των γεωργικών προϊόντων που οι κατ' αποκοπήν γεωργοί έχουν παραδώσει σε υποκείμενους σε φόρο που δεν επωφελοούνται, στο εσωτερικό της χώρας, από το κατ' αποκοπήν καθεστώς που προβλέπεται στο παρόν άρθρο·
- β) των γεωργικών προϊόντων που οι κατ' αποκοπήν γεωργοί έχουν παραδώσει υπό τις προβλεπόμενες στο άρθρο 28γ σημείο Α προϋποθέσεις, σε μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα που δεν επωφελοούνται στο κράτος μέλος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των παραδιδόμενων γεωργικών προϊόντων, από την προβλεπόμενη στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο παρέκκλιση·

▼ **C1**

γ) των γεωργικών υπηρεσιών που παρέχονται από κατ' αποκοπήν γεωργούς προς μη υποκείμενους σε φόρο που δεν επωφελοούνται, στο εσωτερικό της χώρας, από το κατ' αποκοπήν καθεστώς που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Η αντιστάθμιση αυτή αποκλείει κάθε άλλη μορφή έκπτωσης.

▼ **M4**

6. Για τις παραδόσεις γεωργικών προϊόντων και τις παροχές υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 5, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η καταβολή των κατ' αποκοπήν αντιστάθμισεων πραγματοποιείται:

α) είτε από τον αγοραστή ή το λήπτη. Στην περίπτωση αυτή, ο υποκείμενος στο φόρο αγοραστής ή λήπτης έχει το δικαίωμα, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής που καθορίζουν τα κράτη μέλη, να εκπίπτει από τον οφειλόμενο φόρο στο εσωτερικό της χώρας, το ποσό της κατ' αποκοπήν αντιστάθμισης που κατέβαλε στους κατ' αποκοπήν γεωργούς.

Τα κράτη μέλη επιστρέφουν στον αγοραστή ή το λήπτη το ποσό της κατ' αποκοπήν αντιστάθμισης που κατέβαλε στους κατ' αποκοπήν γεωργούς για μία από τις ακόλουθες πράξεις:

- τις παραδόσεις γεωργικών προϊόντων που πραγματοποιούνται υπό τους όρους οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 28γ σημείο Α, όταν ο αγοραστής είναι υποκείμενος σε φόρο, ή νομικό πρόσωπο μη υποκείμενο σε φόρο, και ενεργεί με την ιδιότητά του αυτή σε άλλο κράτος μέλος στο εσωτερικό του οποίου δεν επωφελείται από την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο,
- τις παραδόσεις γεωργικών προϊόντων που πραγματοποιούνται υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 15 και στο άρθρο 16 παράγραφος 1, σημεία Β, Δ και Ε, για αγοραστή υποκείμενο στο φόρο και εγκατεστημένο εκτός του εδάφους της Κοινότητας, στο βαθμό που τα εν λόγω γεωργικά προϊόντα χρησιμοποιούνται από τον αγοραστή για τις ανάγκες των πράξεών του που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) ή των παροχών υπηρεσιών που θεωρείται ότι παρέχονται στο εσωτερικό της χώρας και για τις οποίες, σύμφωνα με το ► **M18** άρθρο 21 παράγραφος 1 ◀ στοιχείο β), ο φόρος οφείλεται αποκλειστικά από το λήπτη,
- τις παροχές γεωργικών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται για λήπτη υποκείμενο στο φόρο και εγκατεστημένο στο εσωτερικό της Κοινότητας αλλά σε άλλο κράτος μέλος, ή για λήπτη υποκείμενο στο φόρο και εγκατεστημένο εκτός του εδάφους της Κοινότητας, στο βαθμό που οι υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιούνται από το λήπτη για τις ανάγκες των πράξεών του που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) ή των παροχών υπηρεσιών που θεωρείται ότι παρέχονται στο εσωτερικό της χώρας και για τις οποίες, σύμφωνα με το ► **M18** άρθρο 21 παράγραφος 1 ◀ στοιχείο β) ο φόρος οφείλεται αποκλειστικά από το λήπτη.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες πραγματοποιούνται οι επιστροφές αυτές· μπορούν ιδίως να εφαρμόζουν τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4·

β) είτε από τις δημόσιες αρχές.»

3. Στο άρθρο 25 παράγραφος 9, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Τα κράτη μέλη, εφόσον κάνουν χρήση της ευχέρειας που προβλέπει το παρόν άρθρο, θεσπίζουν κάθε χρήσιμη διάταξη ώστε να εξασφαλίζουν ότι η φορολόγηση των παραδόσεων γεωργικών προϊόντων που πραγματοποιούνται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 28β σημείο Β παράγραφος 1, πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο, είτε γίνεται από κατ' αποκοπήν γεωργό είτε από άλλον υποκείμενο στο φόρο».

▼ **M4***Άρθρο 28ια***Διάφορες διατάξεις**

Κατά το μέχρι τις 30 Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν τις παραδόσεις, από τα ειδικά πρατήρια αγαθών προοριζόμενων να μεταφερθούν στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιώτη που πηγαίνει με ενδοκοινοτικό θαλάσσιο πλοίο ή πτήση σε άλλο κράτος μέλος.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, νοείται ως:

- α) «ειδικό πρατήριο»: κάθε κατάσταση που βρίσκεται μέσα στο χώρο λιμανιού ή αεροδρομίου και πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι αρμόδιες δημόσιες αρχές, ιδίως κατ' εφαρμογή της παραγράφου 5·
- β) «ταξιδιώτης που πηγαίνει σε άλλο κράτος μέλος»: κάθε επιβάτης εφοδιασμένος με εισιτήριο θαλάσσιας ή εναέριας διαδρομής, στο οποίο αναφέρεται ως άμεσος προορισμός λιμάνι ή αεροδρόμιο άλλου κράτους μέλους·
- γ) «ενδοκοινοτικός θαλάσσιος πλοός ή πτήση»: κάθε θαλάσσια ή αεροπορική μεταφορά που αρχίζει από το εσωτερικό της χώρας κατά την έννοια του άρθρου 3, έχει δε πραγματικό τόπο άφιξης στο εσωτερικό άλλου κράτους μέλους.

Εξομοιώνονται με παραδόσεις αγαθών από ειδικά πρατήρια, οι παραδόσεις αγαθών επί σκάφους ή αεροσκάφους κατά τη διάρκεια ενδοκοινοτικής μεταφοράς επιβατών.

Η παρούσα απαλλαγή ισχύει επίσης για τις παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από ειδικά πρατήρια που ενδύσκονται στο χώρο ενός από τους δύο σταθμούς πρόσβασης στη σήραγγα της Μάγλης, για επιβάτες εφοδιασμένους με εισιτήριο που ισχύει για τη διαδρομή μεταξύ αυτών των δύο τερματικών σταθμών.

2. Το ευεργέτημα της προβλεπόμενης στο σημείο 1 απαλλαγής, καλύπτει μόνον τις παραδόσεις αγαθών:

▼ **M7**

- α) η συνολική αξία των οποίων δεν υπερβαίνει, ανά άτομο και ανά ταξίδι, τα 90 Ecu.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28ιγ, τα κράτη μέλη καθορίζουν το ισοδύναμο του ως άνω ποσού σε εθνικό νόμισμα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 69/169/ΕΟΚ.

▼ **M4**

Όταν η συνολική αξία πολλών αγαθών ή πολλών παραδόσεων αγαθών υπερβαίνει, ανά άτομο και ανά ταξίδι, τα όρια αυτά, η απαλλαγή παρέχεται μέχρι του ύψους των ορίων, δεν μπορεί δε να κατατηθεί η αξία ενός αγαθού·

- β) αφορούν ποσότητες που δεν υπερβαίνουν, ανά άτομο και ανά ταξίδι, τα όρια που προβλέπουν οι ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις στα πλαίσια της διακίνησης ταξιδιωτών μεταξύ τρίτων χωρών και της Κοινότητας.

Η αξία των αγαθών που παραδίδονται εντός των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο ποσοτικών ορίων, δεν συνυπολογίζεται για την εφαρμογή του στοιχείου α).

3. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν σε κάθε υποκείμενο στο φόρο την επιστροφή ή την έκπτωση του ΦΠΑ που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2, στο βαθμό που τα αγαθά και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των σε αγαθά παραδόσεών του που απαλλάσσονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Όσα κράτη μέλη εφαρμόζουν την ευχέρεια που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2, παρέχουν επίσης το ευεργέτημα της διάταξης αυτής και στις εισαγωγές, τις ενδοκοινοτικές

▼ **M4**

αποκτήσεις και τις παραδόσεις αγαθών που προορίζονται για υποκείμενο στο φόρο για τις ανάγκες των παραδόσεών του σε αγαθά που απαλλάσσονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την ορθή και απλή εφαρμογή των απαλλαγών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο και να προλάβουν κάθε τυχόν φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και κατάχρηση.

*Άρθρο 28ιβ***Περίοδος εφαρμογής**

Το μεταβατικό καθεστώς που προβλέπεται στον παρόντα τίτλο αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1993. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1994, έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του μεταβατικού καθεστώτος, συνοδευόμενη από προτάσεις σχετικά με το οριστικό καθεστώς.

Το μεταβατικό καθεστώς θα αντικατασταθεί από οριστικό καθεστώς φορολόγησης των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών, που θα βασίζεται, κατ' αρχήν, στη φορολογητέα βάση τους, στο κράτος μέλος καταγωγής των παραδιδόμενων αγαθών και των παρεχομένων υπηρεσιών.

Προς το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο, μετά από διεξοδική εξέταση της εν λόγω έκθεσης, εφόσον κρίνει ότι πληρούνται ικανοποιητικάς οι προϋποθέσεις για τη μετάβαση στο οριστικό καθεστώς, αποφασίζει ομοφώνως, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος και τη λειτουργία του οριστικού καθεστώτος.

Το μεταβατικό καθεστώς αρχίζει να ισχύει για περίοδο τεσσάρων ετών, και, κατά συνέπεια, εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1996. Η περίοδος εφαρμογής του μεταβατικού καθεστώτος παρατείνεται αυτομάτως μέχρι την ημερομηνία έναρξη ισχύος του οριστικού καθεστώτος και, οπωσδήποτε, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία το Συμβούλιο δεν έχει λάβει αποφάσεις για το οριστικό καθεστώς.

*Άρθρο 28ιγ***Τιμές μετατροπής σε Ecu**

Για τον καθορισμό των ισοτιμιών σε εθνικό νόμισμα των ποσών που εκφράζονται σε Ecu στον παρόντα τίτλο, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τους συντελεστές μετατροπής που ισχύουν στις 16 Δεκεμβρίου 1991⁽¹⁾.

▼ **M6***Άρθρο 28ιδ***Μεταβατικά μέτρα**

1. Όταν ένα αγαθό:
  - έχει εισέλθει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 στο εσωτερικό της χώρας κατά την έννοια του άρθρου 3, και
  - κατά την είσοδό του στο εσωτερικό της χώρας υπήχθη σε ένα από τα καθεστάτα που αναφέρει το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή στοιχείο γ), ή το άρθρο 16 παράγραφος 1 σημείο Α και
  - δεν εξήλθε από το καθεστώς αυτό πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993, οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη στιγμή της υπαγωγής

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 328 της 17. 12. 1991, σ. 4.

▼M6

του αγαθού στο εν λόγω καθεστώς συνεχίζουν να εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια της υπαγωγής του αγαθού στο εν λόγω καθεστώς, όπως αυτή καθορίζεται από τις εν λόγω διατάξεις.

2. Εξομοιώνονται με εισαγωγή αγαθού κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1:

- α) η έξοδος, ακόμα και αντικανονική, του εν λόγω αγαθού από το καθεστώς που αναφέρει το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο γ), και στο οποίο είχε υπαχθεί στο αγαθό πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 υπό τους όρους που προβλέπονται από την παράγραφο 1·
  - β) η έξοδος, ακόμα και αντικανονική, του εν λόγω αγαθού από ένα από τα καθεστώτα που αναφέρει το άρθρο 16 παράγραφος 1 σημείο Α, και στο οποίο είχε υπαχθεί το αγαθό πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 υπό τους όρους που προβλέπονται από την παράγραφο 1·
  - γ) η περίπτωση μιας πράξης εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης που άρχισε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 στο εσωτερικό της Κοινότητας για τις ανάγκες μιας εξ επαχθούς αιτίας παράδοσης αγαθών η οποία διενεργείται πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 στο εσωτερικό της Κοινότητας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή·
  - δ) η περάτωση μιας πράξης εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης που άρχισε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993·
  - ε) κάθε παρατυπία ή παράβαση που διεπράχθη επ' ευκαιρία ή κατά τη διάρκεια μιας πράξης εξωτερικής διμετακόμισης που άρχισε υπό τους όρους που προβλέπονται από το στοιχείο γ) ή μιας πράξης εξωτερικής διαμετακόμισης που προβλέπεται από το στοιχείο δ)·
- στ) η διάθεση εντός της χώρας, εκ μέρους υποκειμένου ή μη υποκειμένου στο φόρο, αγαθών που του έχουν παραδοθεί πριν την 1η Ιανουαρίου 1993, στο εσωτερικό άλλου κράτους μέλους, όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- η παράδοση των αγαθών αυτών είχε τύχει απαλλαγής ή ήταν δεκτική απαλλαγής, δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφοι 1 και 2,
  - τα αγαθά δεν είχαν εισαχθεί στο εσωτερικό της χώρας πριν την 1η Ιανουαρίου 1993.

Για την εφαρμογή του στοιχείου γ), ως «πράξη εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης» νοείται η αποστολή ή μεταφορά αγαθών υπό καθεστώς εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης ή υπό την κάλυψη εγγράφου T2 L ή δελτίου ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας καθώς και η αποστολή αγαθών ταχυδρομικώς.

3. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 στοιχεία α) έως ε), η εισαγωγή θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε, κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 2, στο κράτος μέλος στο οποίο έπαυσε να εφαρμόζεται για το εν λόγω αγαθό το καθεστώς στο οποίο είχε υπαχθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 3, η εισαγωγή ενός αγαθού, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, πραγματοποιείται χωρίς να υφίσταται γενεσιουργός αιτία του φόρου όταν:

- α) το εισαχθέν αγαθό αποστέλλεται ή μεταφέρεται εκτός της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 3
ή
- β) το εισαχθέν αγαθό, κατά την έννοια της παραγράφου 2 στοιχείο α) δεν αποτελεί μεταφορικό μέσο και αποστέλλεται εκ νέου ή μεταφέρεται προς το κράτος μέλος από το οποίο εξήχθη και προς το πρόσωπο που το εξήγαγε
ή

▼ **C2**

γ) το εισαχθέν αγαθό, κατά την έννοια της παραγράφου 2 στοιχείο α), είναι μεταφορικό μέσο που αποκτήθηκε ή είχε εισαχθεί, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993, υπό τους γενικούς όρους φορολογίας της εσωτερικής αγοράς ενός κράτους μέλους, κατά την έννοια του άρθρου 3, ή/και δεν έτυχε κατά την εξαγωγή του απαλλαγής ή επιστροφής του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Η προϋπόθεση αυτή θεωρείται ότι πληρούται όταν η ημερομηνία της πρώτης κυκλοφορίας του μεταφορικού μέσου είναι προγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 1985 ή όταν το ποσό του οφειλόμενου φόρου κατά την εισαγωγή είναι αμελητέο.

▼ **M8**

ΤΙΤΛΟΣ ΧVΙΒ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗΣ Ή ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ

Άρθρο 28ιε

1. Τα κράτη μέλη τα οποία, στις 31 Δεκεμβρίου 1992, εφαρμόζαν, στις παραδόσεις μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων που διενεργούσαν υποκείμενοι στο φόρο μεταπωλητές, ειδικό φορολογικό καθεστώς διαφορετικό από εκείνο που προβλέπεται στο άρθρο 26α τίτλος Β, μπορούν να διατηρήσουν το καθεστώς αυτό για την περίοδο που προβλέπεται στο άρθρο 28ιβ, εφόσον το καθεστώς πληροί, ή έχει προσαρμοστεί ώστε να πληροί, τους ακόλουθους όρους:

- α) το ειδικό καθεστώς εφαρμόζεται μόνο στις παραδόσεις μεταφορικών μέσων, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 28α παράγραφος 2 στοιχείο α) και θεωρούνται μεταχειρισμένα αγαθά κατά την έννοια του άρθρου 26α τίτλος Α στοιχείο δ), που διενεργούν υποκείμενοι στο φόρο μεταπωλητές, κατά την έννοια του άρθρου 26α τίτλος Α στοιχείο ε), και οι οποίες υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους κατ' εφαρμογή του άρθρου 26α τίτλος Β παράγραφοι 1 και 2. Οι παραδόσεις καινούργιων μεταφορικών μέσων, κατά την έννοια του άρθρου 28α παράγραφος 2 στοιχείο β), που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 γ τίτλος Α, εξαιρούνται από το παρόν ειδικό καθεστώς·
- β) ο οφειλόμενος φόρος για κάθε μία από τις παραδόσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α) ισούται προς το ποσό του φόρου που θα οφειλόταν εάν η παράδοση αυτή είχε υπαχθεί στο κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας, μείον το ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που θεωρείται ότι είναι ακόμη ενσωματωμένο στην τιμή στην οποία αγόρασε αυτό το μεταφορικό μέσο ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής·
- γ) ο φόρος, που θεωρείται ότι είναι ακόμη ενσωματωμένος στην τιμή στην οποία αγόρασε το εν λόγω μεταφορικό μέσον ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, υπολογίζεται σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:
  - ως τιμή αγοράς λαμβάνεται η τιμή αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 26α τίτλος Β παράγραφος 3,
  - τεκμαίρεται ότι η τιμή αγοράς που κατέβαλε ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής περιλαμβάνει το φόρο που θα οφειλόταν εάν ο προμηθευτής του υποκειμένου στο φόρο μεταπωλητή είχε υπαγάγει την παράδοση στο κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας,
  - ως συντελεστής λαμβάνεται ο εφαρμοζόμενος κατά την έννοια του άρθρου 12 παράγραφος 1 συντελεστής, στο κράτος μέλος στο εσωτερικό του οποίου θεωρείται ότι ευρίσκεται ο τόπος της παράδοσης στον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8·
- δ) ο οφειλόμενος φόρος για κάθε μία από τις παραδόσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α), που καθορίζεται σύμφωνα με

▼ M8

τις διατάξεις του στοιχείου β), δεν μπορεί να είναι κατώτερος του ποσού του φόρου που θα οφειλόταν εάν η εν λόγω παράδοση είχε υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου, σύμφωνα με το άρθρο 26α τίτλος Β παράγραφος 3.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι, αν η παράδοση είχε υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους, το εν λόγω περιθώριο κέρδους δεν θα ήταν κατώτερο του 10 % της τιμής πώλησης, κατά την έννοια του τίτλου Β παράγραφος 3.

- ε) δεν επιτρέπεται στον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή να εμφανίζει χωριστά στο τιμολόγιο που εκδίδει, ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο επέχει θέση τιμολογίου, το φόρο που αφορά τις παραδόσεις τις οποίες υπάγει στο παρόν ειδικό καθεστώς.
- στ) δεν επιτρέπεται στους υποκείμενους στο φόρο να εκπέσουν από το φόρο τον οποίο οφείλουν τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο για μεταχειρισμένα μεταφορικά μέσα τα οποία τους παρέδωσε υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής, εφόσον η παράδοση των αγαθών αυτών από τον εν λόγω υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή υπάγεται στο φόρο σύμφωνα με το στοιχείο α).
- ζ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28α παράγραφος 1 στοιχείο α), οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις μεταφορικών μέσων δεν υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας όταν ο πωλητής είναι υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής που ενεργεί υπό αυτή του την ιδιότητα και το αποκτηθέν μεταχειρισμένο μεταφορικό μέσο έχει φορολογηθεί στο κράτος μέλος εκκίνησης της αποστολής ή της μεταφοράς, σύμφωνα με το στοιχείο α).
- η) το άρθρο 28β τίτλος Β και το άρθρο 28γ τίτλος Α στοιχεία α) και δ) δεν εφαρμόζονται στις παραδόσεις μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων οι οποίες υπάγονται στο φόρο σύμφωνα με το στοιχείο α).

2. Κατά παρέκκλιση από την πρώτη φράση της παράγραφου 1, επιτρέπεται στο Βασίλειο της Δανίας, κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 28ιβ, να εφαρμόζει το ειδικό καθεστώς φορολόγησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως η).

3. Τα κράτη μέλη, όταν εφαρμόζουν το ειδικό καθεστώς για τις πωλήσεις σε δημοπρασία που προβλέπεται στο άρθρο 26α τίτλος Γ, πρέπει, παράλληλα, να εφαρμόζουν το εν λόγω ειδικό καθεστώς και στις παραδόσεις μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων που πραγματοποιούνται από διοργανωτή δημοπρασίας ο οποίος διενεργεί τις πράξεις στο όνομά του, σύμφωνα με σύμβαση προμήθειας για την πώληση των αγαθών αυτών με δημοπρασία η οποία πραγματοποιείται για λογαριασμό υποκείμενου στο φόρο μεταπωλητή, εφόσον η παράδοση των μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 4 στοιχείο γ), από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή υπάγεται στο φόρο σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

4. Για τις παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας από υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή στον οποίο παραόθησαν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26α τίτλος Β παράγραφος 2, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μπορεί, έως τις 30 Ιουνίου 1999, να προβλέψει για τους υποκείμενους στο φόρο μεταπωλητές, τη δυνατότητα εφαρμογής είτε του ειδικού καθεστώτος για τους υποκείμενους στο φόρο μεταπωλητές είτε του κανονικού καθεστώτος φόρου προστιθέμενης αξίας, σύμφωνα με τις ακόλουθες λεπτομέρειες:

- α) για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος των υποκείμενων στο φόρο μεταπωλητών, η φορολογική βάση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 τίτλος Α παράγραφοι 1, 2 και 3.

▼ M8

- β) εφόσον τα αγαθά χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των φορολογούμενων πράξεών του σύμφωνα με το στοιχείο α), ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής δικαιούται να εκπέσει από τον οφειλόμενο φόρο:
- τον οφειλόμενο ή καταβληθέντα φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αντικείμενα καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας που του παραδόθηκαν ή πρόκειται να του παραδοθούν από άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή, όταν η εν λόγω παράδοση από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή έχει φορολογηθεί σύμφωνα με το στοιχείο α),
  - το φόρο προστιθέμενης αξίας που θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στην τιμή αγοράς των αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, τα οποία του παραδόθηκαν ή θα του παραδοθούν από άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή, όταν η παράδοση από αυτόν τον άλλο υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή έχει υπαχθεί στο φόρο προστιθέμενης αξίας σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 26α τίτλος Β, στο εσωτερικό του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θεωρείται ότι ευρίσκεται ο καθοριζόμενος σύμφωνα με το άρθρο 8 τόπος παράδοσης αυτών των αντικειμένων.
- Το εν λόγω δικαίωμα έκπτωσης γεννάται κατά το χρόνο κατά τον οποίο καθίσταται απαιτητός ο οφειλόμενος φόρος για την φορολογούμενη σύμφωνα με το στοιχείο α) παράδοση·
- γ) για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στο στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση, η τιμή αγοράς των αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας των οποίων η παράδοση από υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή φορολογείται σύμφωνα με το στοιχείο α), καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 26α τίτλος Β παράγραφος 3 και ο θεωρούμενος ως συμπεριλαμβανόμενος στην τιμή αγοράς φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:
- η τιμή αγοράς θεωρείται ότι περιλαμβάνει το φόρο προστιθέμενης αξίας ο οποίος θα οφειλόταν αν το φορολογητέο περιθώριο κέρδους που πραγματοποίησε ο προμηθευτής ήταν ίσο με το 20 % της τιμής αγοράς,
  - ο φορολογικός συντελεστής που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ο συντελεστής ο εφαρμοζόμενος, κατά την έννοια του άρθρου 12 παράγραφος 1, στο εσωτερικό του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θεωρείται ότι ευρίσκεται ο καθοριζόμενος σύμφωνα με το άρθρο 8 τόπος της παράδοσης η οποία υπάγεται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους·
- δ) όταν εφαρμόζει το κανονικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας στην παράδοση ενός αντικειμένου καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας η οποία έγινε από άλλον υποκείμενο στο φόρο μεταπωλητή και αν το αγαθό έχει φορολογηθεί σύμφωνα με το στοιχείο α), ο υποκείμενος στο φόρο μεταπωλητής δικαιούται να εκπέσει από τον οφειλόμενο φόρο το φόρο προστιθέμενης αξίας ο οποίος αναφέρεται στο στοιχείο β)·
- ε) η κατηγορία που εφαρμοζόμενου φορολογικού συντελεστή είναι εκείνη που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 1993.
- στ) για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 26α τίτλος Β παράγραφος 2 τέταρτη περίπτωση, τίτλος Γ παράγραφος 1 τέταρτη περίπτωση και τίτλος Δ στοιχεία β) και γ), οι φορολογούμενες σύμφωνα με το στοιχείο α) παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας, θεωρούνται από τα κράτη μέλη ως παραδόσεις υπαγόμενες στο φόρο προστιθέμενης αξίας σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους που προβλέπεται στο άρθρο 26α τίτλος Β·

▼ **M8**

ζ) όταν οι φορολογούμενες σύμφωνα με το στοιχείο α) παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28γ τίτλος Α, το τιμολόγιο που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 πρέπει να περιλαμβάνει μνεία η οποία να αναφέρει ότι εφαρμόστηκε το ειδικό καθεστώς φορολόγησης του περιθωρίου κέρδους που προβλέπεται στο άρθρο 28ιε παράγραφος 4.»

▼ **M9**

Τίτλος XIV ιγ (SIC! XVI ιγ)

Μεταβατικά μέτρα που εφαρμόζονται στα πλαίσια της προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας

Άρθρο 28ιζ

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ως:
  - «Κοινότητα»: το έδαφος της Κοινότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 πριν την προσχώρηση,
  - «νέα κράτη μέλη»: το έδαφος των κρατών μελών που έχουν προσχωρήσει, με τη συνθήκη που υπογράφηκε στις 24 Ιουνίου 1994, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ορίζεται για κάθε ένα από αυτά τα κράτη μέλη στο άρθρο 3,
  - «διευρυμένη Κοινότητα»: το έδαφος της Κοινότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, μετά την προσχώρηση.
2. Όταν ένα αγαθό:
  - έχει εισέλθει πριν από την ημερομηνία προσχώρησης στο εσωτερικό της Κοινότητας ή στο εσωτερικό ενός από τα νέα κράτη μέλη και
  - κατά την είσοδό του στο εσωτερικό της Κοινότητας ή ενός από τα νέα κράτη μέλη υπήχθη είτε σε ένα καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή σε ένα από τα καθεστώτα που αναφέρει το άρθρο 16 παράγραφος 1 σημείο Β στοιχεία α) έως δ), είτε σε καθεστώς ανάλογο με ένα από αυτά τα καθεστώτα σε ένα τα νέα κράτη μέλη και
  - δεν εξήλθε από αυτό το καθεστώς πριν από την ημερομηνία προσχώρησης,

οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη στιγμή της υπαγωγής του αγαθού στο εν λόγω καθεστώς συνεχίζουν να εφαρμόζονται μέχρι την έξοδο του αγαθού από το εν λόγω καθεστώς, μετά από την ημερομηνία προσχώρησης.

3. Όταν ένα αγαθό:
  - έχει υπαχθεί πριν από την ημερομηνία προσχώρησης στο καθεστώς κοινής διαμετακόμισης ή σε ένα άλλο καθεστώς τελωνειακής διαμετακόμισης και
  - δεν εξήλθε από αυτό το καθεστώς πριν από την ημερομηνία προσχώρησης,

οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη στιγμή της υπαγωγής του αγαθού στο εν λόγω καθεστώς συνεχίζουν να εφαρμόζονται μέχρι την έξοδο του αγαθού από το εν λόγω καθεστώς, μετά από την ημερομηνία προσχώρησης.

οι διατάξεις που ισχύουν κατά τη στιγμή της υπαγωγής του αγαθού στο εν λόγω καθεστώς συνεχίζουν να εφαρμόζονται μέχρι την έξοδο του αγαθού από το εν λόγω καθεστώς, μετά από την ημερομηνία προσχώρησης.

Για τους σκοπούς της πρώτης περίπτωσης, ως «καθεστώς κοινής διαμετακόμισης» νοούνται τα μέτρα για τη μεταφορά των εμπορευμάτων υπό διαμετακόμιση μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), καθώς και των χωρών ΕΖΕΣ μεταξύ τους, όπως προβλέπονται από τη σύμβαση περί καθεστώτος κοινής διαμετακόμισης της 20ής Μαΐου 1987⁽¹⁾.

(¹) ΕΕ αριθ. L 226 της 13. 8. 1987, σ. 2.

▼ **M9**

4. Κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1, εξομοιώνονται με εισαγωγή αγαθού που αποδεικνύεται ότι βρισκόταν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε ένα από τα νέα κράτη μέλη ή στην Κοινότητα:

- α) η έξοδος, ακόμη και αντικανονική, αγαθού από καθεστώς προσωρινής εισαγωγής στο οποίο το αγαθό είχε υπαχθεί πριν από την ημερομηνία προσχώρησης υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2·
- β) η έξοδος, ακόμη και αντικανονική, αγαθού είτε από ένα από τα καθεστάτα που αναφέρονται από το άρθρο 16 παράγραφος 1 σημείο Β στοιχεία α) έως δ) είτε από καθεστώς ανάλογο με ένα από αυτά τα καθεστάτα, και στο οποίο είχε υπαχθεί το αγαθό πριν από την ημερομηνία προσχώρησης υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2·
- γ) η λήξη της ισχύος ενός από τα καθεστάτα που αναφέρονται στην παράγραφο 3, που άρχισε πριν από την ημερομηνία προσχώρησης στο εσωτερικό ενός από τα νέα κράτη μέλη, για τις ανάγκες μιας εξ επαχθούς αιτίας παράδοσης αγαθών που πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία αυτή στο εσωτερικό αυτού του κράτους μέλους από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή·
- δ) κάθε παρατυπία ή παράβαση που διεπράχθη κατά τη διάρκεια ενός από τα καθεστάτα που αναφέρονται στην παράγραφο 3, που άρχισε υπό τους όρους που προβλέπονται από το στοιχείο γ).

5. Εξομοιώνεται επίσης με εισαγωγή αγαθού κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1, η διάθεση, μετά την ημερομηνία προσχώρησης, στο εσωτερικό κράτους μέλους, από υποκείμενο ή μη υποκείμενο στο φόρο, αγαθών που του έχουν παραδοθεί πριν από την ημερομηνία προσχώρησης, στο εσωτερικό της Κοινότητας ή ενός από τα νέα κράτη μέλη, όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η παράδοση αυτών των αγαθών είχε τύχει απαλλαγής, ή ήταν δεκτική απαλλαγής, είτε δυνάμει του άρθρου 15 σημεία 1 και 2 είτε δυνάμει αναλόγου διατάξεως στα νέα κράτη μέλη,
- τα αγαθά δεν είχαν εισαχθεί στο εσωτερικό ενός από τα νέα κράτη μέλη ή στο εσωτερικό της Κοινότητας πριν από την ημερομηνία προσχώρησης.

6. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4, η εισαγωγή θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε, κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 3, στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου το αγαθό εξήλθε από το καθεστώς στο οποίο είχε υπαχθεί πριν από την ημερομηνία προσχώρησης.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 3, η εισαγωγή αγαθού, κατά την έννοια των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου, πραγματοποιείται χωρίς να υφίσταται γενεσιουργός αιτία του φόρου, όταν:

- α) το εισαχθέν αγαθό αποστέλλεται ή μεταφέρεται εκτός της διευρυμένης Κοινότητας ή
- β) το εισαχθέν αγαθό, κατά την έννοια της παραγράφου 4 στοιχείο α), δεν αποτελεί μεταφορικό μέσο και αποστέλλεται εκ νέου ή μεταφέρεται προς το κράτος μέλος από το οποίο εξήχθη και προς το πρόσωπο που το εξήγαγε ή
- γ) το εισαχθέν αγαθό, κατά την έννοια της παραγράφου 4 στοιχείο α), είναι μεταφορικό μέσο που αποκτήθηκε ή είχε εισαχθεί, πριν από την ημερομηνία προσχώρησης, υπό τους γενικούς όρους φορολογίας της εσωτερικής αγοράς ενός από τα νέα κράτη μέλη ή ενός από τα κράτη μέλη της Κοινότητας, ή/και δεν έτυχε, κατά την εξαγωγή του, απαλλαγής ή επιστροφής του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Αυτή η προϋπόθεση θεωρείται ότι πληρούται όταν η ημερομηνία της πρώτης θέσης σε κυκλοφορία του μεταφορικού μέσου είναι

▼ M9

προγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 1987 ή όταν το ποσό του οφειλόμενου φόρου κατά την εισαγωγή είναι αμελητέο.

▼ B

ΤΙΤΛΟΣ XVII

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Άρθρο 29

1. Συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή Φόρου Προστιθεμένης Αξίας, η οποία καλείται στο εξής «επιτροπή».
2. Η επιτροπή αποτελείται από αντιπροσώπους των Κρατών μελών και της Επιτροπής.
Η επιτροπή προεδρεύεται από αντιπρόσωπο της Επιτροπής.
Η γραμματεία της επιτροπής εξασφαλίζεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.
3. Η επιτροπή καταρτίζει τον κανονισμό της.
4. Εκτός από τα σημεία που αποτελούν αντικείμενο διαβουλεύσεων δυνάμει της παρούσης οδηγίας, η επιτροπή εξετάζει τα ζητήματα που της υποβάλλει ο πρόεδρος της, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως του αντιπροσώπου Κράτους μέλους, σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων περί φόρου προστιθεμένης αξίας.

ΤΙΤΛΟΣ XVIII

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30

Διεθνείς συμφωνίες

Το Συμβούλιο δύναται προτάσει της Επιτροπής να επιτρέπει ομοφώνως, σε κάθε Κράτος μέλος να συνάπτει με τρίτη χώρα ή με διεθνή οργανισμό συμφωνία που δύναται να περιέχει παρεκκλίσεις από την παρούσα οδηγία. Το Κράτος, το οποίο επιθυμεί να συνάψει μια τέτοια συμφωνία, φέρει το ζήτημα στην Επιτροπή και παρέχει όλα τα στοιχεία, που απαιτούνται για την εκτίμηση του θέματος. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικώς τα άλλα Κράτη μέλη εντός προθεσμίας ενός μηνός.

Η απόφαση του Συμβουλίου θεωρείται ότι έχει ληφθεί αν, εντός διμήνου από της προβλεπόμενης ανωτέρω στην πρώτη παράγραφο ενημερώσεως, η υπόθεση δεν συζητηθεί από το Συμβούλιο.

Άρθρο 31

Λογιστική μονάδα

1. Η λογιστική μονάδα που χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία, είναι η Ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα («ΕΛΜ»), όπως ορίζεται από την απόφαση 75/250/ΕΟΚ⁽¹⁾.
2. Κατά την μετατροπή της λογιστικής αυτής μονάδας σε εθνικά νομίσματα, τα Κράτη μέλη δύνανται να στρογγυλοποιούν μέχρι 10 % προς τα άνω ή προς τα κάτω, τα ποσά που προκύπτουν από την μετατροπή αυτή.

(¹) ΕΕ αριθ. Ν 104 της 24. 4. 1975, σ. 35.

▼ **M8**▼ **M4***Άρθρο 33*

1. Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, ιδίως δε όσων προβλέπονται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις περί του γενικού καθεστώτος κατοχής, κυκλοφορίας και ελέγχου των υποκειμένων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης προϊόντων, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν την εκ μέρους κράτους μέλους διατήρηση ή εισαγωγή φόρων επί των συμβάσεων ασφαλίσεως, και επί των παιγνίων και στοιχημάτων, ειδικών φόρων κατανάλωσης, δικαιωμάτων εγγραφής ή καταχώρησης, και, γενικότερα, οποιουδήποτε φόρου, δικαιώματος ή τέλους δεν έχει το χαρακτήρα φόρου κύκλου εργασιών, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι αυτοί οι φόροι, δικαιώματα ή τέλη δεν οδηγούν, στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, σε διατυπώσεις που συνδέονται με τη διάλευση συνόρων.

2. Όποτε γίνεται λόγος στην παρούσα οδηγία για προϊόντα υποκειμένα σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, σκοπούνται τα παρακάτω προϊόντα, όπως ορίζονται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις:

- τα ορυκτέλαια,
- το οινόπνευμα και τα αλκοολούχα ποτά,
- τα επεξεργασμένα καπνά.

Άρθρο 33a▼ **M6**

1. Στα αγαθά του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) που εισέρχονται στην Κοινότητα προερχόμενα από έδαφος που αποτελεί μεν τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, θεωρείται όμως τρίτης χώρας για τους σκοπούς παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

- a) οι διατυπώσεις για την είσοδο αυτών των αγαθών στο εσωτερικό της Κοινότητας είναι οι ίδιες με τις διατυπώσεις τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις της Κοινότητας περί εισαγωγής αγαθών εντός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας,
- β) όταν ο τόπος άφιξης της αποστολής ή της μεταφοράς των αγαθών αυτών βρίσκεται έξω από το κράτος μέλος από το οποίο εισήλθαν στο εσωτερικό της Κοινότητας, κυκλοφορούν εντός της Κοινότητας υπό το καθεστώς εσωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης που προβλέπεται από τις ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις της Κοινότητας, εφόσον υπεβλήθη δήλωση υπαγωγής τους στο εν λόγω καθεστώς κατά τη στιγμή της εισόδου τους στο εσωτερικό της Κοινότητας.
- γ) όταν, κατά την είσοδό τους στο εσωτερικό της Κοινότητας, τα αγαθά αυτά βρίσκονται σε κατάσταση που θα τους επέτρεπε, αν είχαν εισαχθεί κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), να υπαχθούν στο ευεργέτημα ενός από τα καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 τίτλος Β στοιχεία α), β), γ) και δ) ή σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα αγαθά αυτά θα μπορούν να παραμείνουν στο εσωτερικό της Κοινότητας υπό τις αυτές συνθήκες με εκείνες που προβλέπονται για την εφαρμογή των καθεστώτων αυτών.

2. Για τα αγαθά που δεν αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) και αποστέλλονται ή μεταφέρονται από ένα κράτος μέλος προς έδαφος που αποτελεί μεν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, αλλά για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας θεωρείται έδαφος τρίτης χώρας, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

- a) οι διατυπώσεις για την εξαγωγή των αγαθών αυτών εκτός του εδάφους της Κοινότητας είναι οι ίδιες με τις διατυπώσεις τις

▼ **M6**

προβλεπόμενες από τις ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις περί εξαγωγής των αγαθών εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας·

- β) για τα αγαθά που εξάγονται προσωρινά εκτός της Κοινότητας με σκοπό να επανεισαχθούν, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που εξασφαλίζουν ότι, κατά την επανεισαγωγή τους στην Κοινότητα, τα αγαθά αυτά θα μπορέσουν να υπαχθούν στις ίδιες διατάξεις ως εάν είχαν εξαχθεί προσωρινά εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας.

▼ **B**

ΤΙΤΛΟΣ XIX

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Η Επιτροπή, αφού διαβουλευθεί με τα Κράτη μέλη, υποβάλλει στο Συμβούλιο, για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 1982, κατόπιν δε ανά διετία, έκθεση επί της λειτουργίας του κοινού συστήματος του φόρου προστιθεμένης αξίας στα Κράτη μέλη. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται από το Συμβούλιο στην Συνέλευση.

Άρθρο 35

Το Συμβούλιο, προς τος συμφέρον της κοινής αγοράς, εκδίδει ομοφώνως, στον κατάλληλο χρόνο προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με την Συνέλευση και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τις κατάλληλες οδηγίες με σκοπό την συμπλήρωση του κοινού συστήματος φόρου προστιθεμένης αξίας και ιδίως τον προοδευτικό περιορισμό ή την κατάργηση των ληφθέντων από τα Κράτη μέλη μέτρων κατά παρέκκλιση από το σύστημα αυτό, για να επιτευχθεί σύγκλιση των εθνικών συστημάτων φόρου προστιθεμένης αξίας και να προετοιμασθεί, με τον τρόπο αυτό, η πραγματοποίηση του σκοπού που αναφέρεται στο άρθρο 4 της πρώτης οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967.

Άρθρο 36

Το άρθρο 2 παράγραφος τετάρτη και το άρθρο 5 της πρώτης οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 καταργούνται.

Άρθρο 37

Η δευτέρα οδηγία του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 παύει να ισχύει σε κάθε Κράτος μέλος από την έναρξη εφαρμογής της παρούσης οδηγίας.

Άρθρο 38

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα Κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

I. Η ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

1. γενική γεωργία, περιλαμβανομένης και της αμπελοργίας·
2. η καλλιέργεια οπωροφόρων δένδρων (περιλαμβανομένης και καλλιέργειας ελαιοδένδρων) και καλλιέργεια κηπευτικών, ανθοκομικών και διακοσμητικών φυτών, έστω και σε θερμοκήπια·
3. παραγωγή μανιταριών και μπαχαρικών, παραγωγή σπόρων προς σπορά και φυτών προς φύτευση· εκμετάλλευση φυτωρίων.

II. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

1. κτηνοτροφία·
2. πτηνοτροφία·
3. κονικλοτροφία·
4. μελισσοκομία·
5. μεταξοσκωληκοτροφία·
6. σαλιγκαροτροφία.

III. ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ

IV. ΑΛΙΕΙΑ

1. αλιεία γλυκού ύδατος·
  2. ιχθυοτροφία·
  3. καλλιέργεια μυδιών, στρειδιών και λοιπών μαλακίων και μαλακοστράκων·
  4. βατραχοτροφία.
- V. Θεωρούνται επίσης ως δραστηριότητες γεωργικής παραγωγής οι μεταποιητικές δραστηριότητες, τις οποίες πραγματοποιεί ο γεωργός επί προϊόντων που προέρχονται κατά κύριο λόγο από την γεωργική παραγωγή με μέσα χρησιμοποιούμενα κανονικώς στο πλαίσιο των γεωργικών, δασοκομικών ή αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β***ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Θεωρούνται ως παροχές γεωργικών υπηρεσιών οι υπηρεσίες που συμβάλλουν υπό κανονικές συνθήκες στην επίτευξη της γεωργικής παραγωγής και ιδίως:

- οι εργασίες καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δεματίσματος, περισυλλογής και συγκομιδής, περιλαμβανομένων και της σποράς και φυτεύσεως,
- η συσκευασία και οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση, όπως εργασίες ξηράνσεως, καθαρισμού, συνθλίψεως, απολυμάνσεως και η εναπόθεση σε σιλό γεωργικών προϊόντων,
- η αποθήκευση γεωργικών προϊόντων,
- η φύλαξη, εκτροφή ή πάχυνση ζώων,
- η μίσθωση για γεωργικούς σκοπούς μέσω χρησιμοποιομένων κανονικά στις γεωργικές, δασοκομικές ή αλιευτικές εκμεταλλεύσεις,
- η τεχνική βοήθεια,
- η καταστροφή επιβλαβών φυτών και ζώων, οι ψεκασμοί φυτών και εδάφους,
- η εκμετάλλευση αρδευτικών και αποξηραντικών εγκαταστάσεων,
- η κοπή δένδρων, ξύλων και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ⁽¹⁾

ΚΟΙΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

- I. Για τον υπολογισμό της προστιθεμένης αξίας του συνόλου των γεωργικών, δασοκομικών και αλιευτικών εκμεταλλεύσεων, λαμβάνεται υπόψη η αξία άνευ προστιθεμένης αξίας:
1. της τελικής παραγωγής, περιλαμβανομένης της αυτοκαταναλώσεως των αναφερομένων κατωτέρω υπό IV και V κλάδων «γεωργικά προϊόντα και προϊόντα θήρας» και «ακατέργαστος ξυλεία», στα οποία προστίθενται τα προϊόντα των αναφερομένων υπό V του παραρτήματος Α μεταποιητικών δραστηριοτήτων·
  2. της ενδιάμεσου καταναλώσεως που είναι αναγκαία για την επίτευξη της αναφερομένης υπό 1 παραγωγής·
  3. των ακαθαρίστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου οι οποίες πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με τις καθοριζόμενες στα παραρτήματα Α και Β δραστηριότητες.
- II. Προς καθορισμό των υποκειμένων στον φόρο προστιθεμένης αξίας εισροών, οι οποίες δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση και των εκροών των κατ' αποκοπήν γεωργών, αφαιρούνται από τους εθνικούς λογαριασμούς οι εισροές και εκροές του αυτού είδους των υπαγομένων στο κανονικό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας γεωργών, λαμβανομένων υπόψη των ίδιων, όπως και στην παράγραφο 1, στοιχείων.
- III. Η προστιθεμένη αξία των κατ' αποκοπήν γεωργών ισούται προς την διαφορά μεταξύ, αφ' ενός της κατά την παράγραφο 11 αξίας της τελικής παραγωγής άνευ φόρου προστιθεμένης αξίας και, αφ' ετέρου, του ποσού της κατά την παράγραφο 1 2 ενδιάμεσου καταναλώσεως, καθώς και των κατά την παράγραφο 1 3 ακαθαρίστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Όλα τα στοιχεία αυτά αναφέρονται αποκλειστικά και μόνο στους κατ' αποκοπήν γεωργούς.

IV. ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΘΗΡΑΣ

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Δημητριακά (πλην ορύζης)

Σίτος και ζέα (EPEAUTRE)

Σίτος μαλακός και ζέα	10.01.11	1
	10.01.19	1
Χειμερινός σίτος (περιλαμβανομένης και ζέας)	—	
Εαρινός σίτος	—	
Σίτος σκληρός	10.01.51	
	10.01.59	
Χειμερινός σίτος	—	
Εαρινός σίτος	—	

Σίκαλις και σμιγός

Σίκαλις	10.02.00	
Χειμερινή σίκαλις	—	
Εαρινή σίκαλις	—	
Σμιγός	10.01.11	2
	10.01.19	2

Κριθή

	10.03.10	
	10.03.90	
Χειμερινή κριθή	—	
Εαρινή κριθή	—	

Βρώμη και μίγματα θερινών δημητριακών

⁽¹⁾ Οι όροι που χρησιμοποιούνται στο παρόν παράρτημα είναι οι χρησιμοποιούμενοι στους οικονομικούς λογαριασμούς γεωργίας της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΣΥΕΚ).

▼ B

	<i>Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ</i>	
Βρώμη	10.04.10	
	10.04.90	
Μίγματα θερινών δημητριακών	—	
Αραβόσιτος (σπόρος)	10.05.10	
	10.05.92	
Άλλα δημητριακά (πλην ορύζης)		
Φαγόπυρον το εδάδιμον	10.07.10	
Κέγχρος	10.07.91	
Σόργον	10.07.95	
Κέγχρος ο μακρός	10.07.96	
Δημητριακά μη κατονομαζόμενα αλλού (πλην ορύζης)	10.07.99	
Όρυζα μετά των αχύρων ή αναποφλοιώτη	10.06.11	
Όσπρια ξηρά		
Πίσσα ξηρά και για ζωτροφές	07.05.11	
Πίσσα ξηρά, εκτός από τα προοριζόμενα για ζωτροφές	—	
Πίσσα ξηρά (πλην ερεβύνθων)	—	
Ερέβυνθοι	—	
Πίσσα για ζωτροφές	—	
Φασίολοι ξηροί, κουκιά και φούλια		
Φασίολοι ξηροί	07.05.15	
Κουκιά και φούλια	07.05.95	
Άλλα όσπρια ξηρά		
Φακαί	07.05.91	
Σπόροι βίκου	12.03.31	2
Σπόροι λουπίνου	12.03.49	2
Ξηρά όσπρια μη κατονομαζόμενα αλλού και μίγματα οσπρίων ξηρών μεταξύ των ή με δημητριακά	07.05.97	
Βοτανιζόμενα φυτά		
Γεώμηλα		
Γεώμηλα (έτερα των προς σποράν)		
Γεώμηλα πρώιμα	07.01.13	
	07.01.15	
Γεώμηλα μη πρώιμα	07.01.17	
	07.01.19	
Γεώμηλα προς σποράν	07.01.11	
Σακχαρότευτλα	12.04.11	
Τεύτλα για ζωτροφές· γογγύλια Σουηδίας, καρόττα και γογγύλια για ζωτροφές· άλλα φυτά βοτανιζόμενα		
Τεύτλα για ζωτροφές	} 12.10.10	
Γογγύλια Σουηδίας, καρόττα και γογγύλια για ζωτροφές		
Γογγύλια Σουηδίας		
Καρόττα, γογγύλια για ζωτροφές		
Λάχανα για ζωτροφές	12.10.99	2

▼ B

	<i>Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ</i>	
Άλλα φυτά βοτανιζόμενα		
Κολοκασία	07.06.10	
Γλυκοπατάτα	07.06.50	
Φυτά βοτανιζόμενα μη κατονομαζόμενα αλλού	07.06.30	3
	12.10.99	
Βιομηχανικά φυτά		
Σπόροι και καρποί ελαιώδεις (πλην ελαιών)		
Κραμβόσπορος και γογγυλόσπορος	12.01.91	
Χειμερινός κραμβόσπορος	—	
Θερινός κραμβόσπορος	—	
Εγγυλόσποροι αγριογογγύλης	—	
Ηλιανθόσπορος	12.01.95	
Σπέρματα σόγιας	12.01.40	
Σπόρος κίκεως	12.01.50	
Λινόσπορος	12.01.61	
	12.01.69	
Σπέρματα σησαμίου, καννάβεως, σινάπεως, μήκωνος		
Σπέρματα σησαμίου	12.01.97	
Σπέρματα καννάβεως	12.01.94	
Σπέρματα σινάπεως	12.01.92	
Σπέρματα μήκωνος	12.01.93	
Φυτά για την υφαντουργία		
Λίνον	54.01.10	
Κάναβις	57.01.10	
Καπνός ακατέργαστος (περιλαμβανομένου και του αποξηραθέντος)	24.01.10	
	24.01.90	
Λυκίσκος	12.06.00	
Άλλα βιομηχανικά φυτά		
Κιχώριον δια καφέ	12.05.00	
Φυτά για την ιατρική, την αρωματοποιία και για αρτύματα		
Κρόκος	09.10.31	
Κύμιον	07.01.82	
Φυτά για την ιατρική, την αρωματοποιία και για αρτύματα, μη κατονομαζόμενα αλλού	09.09 (11-13-15-17-18)	
	09.10 (11-20-51-55-71)	
	12.07 (10-20-30-40-50-60-70-80-91-99)	
Λαχανικά νοπά		
Λάχανα εδάδιμα		
Κουνουπίδια	07.01.21	
	07.01.22	
Άλλα λάχανα		
Λάχανα Βρυξελλών	07.01.26	
Λάχανα λευκά	} 07.01.23	
Λάχανα ερυθρά		
Λάχανα Σαβοΐας (ή Μιλάνου)	} 07.01.27	
Λάχανα πράσινα		
Λάχανα μη κανονομαζόμενα αλλού		1

▼B

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Λάχανα φυλλώδη και βλαστώδη πλην των λαχάνων		
Σέλινα εν γένει	07.01.51 07.01.53 07.01.97	2
Πράσσα	07.01.68	
Μαρούλια	07.01.31 07.01.33	
Ραδίκια	07.01.36	1
Σπανάκια	07.01.29	
Σπαράγγια	07.01.71	
Ραδίκια (witlof endives)	07.01.34	
Αγκινάρες	07.01.73	
Έτερα λαχανικά φυλλώδη και βλαστώδη		
Σμύρνιον (mâche)	07.01.36	2
Αγκιναροειδή και αγριοαγγινάρες (cardes et cardons)	07.01.37	
Μάραθον	07.01.91	
Λάπαθον ή ρεβέντι	} 07.01.97	1
Κάρδαμον		
Μαϊντανός		
Μπρόκολα ραπανιών		
Λαχανικά φυλλώδη και βλαστώδη μη κατονομαζόμενα αλλού		
Λαχανικά καλλιεργούμενα για τον καρπό		
Τομάτα	07.01.75 07.01.77	
Αγγούρια και αγγουράκια	07.01.83 07.01.85	
Πεπόνια	08.09.10	
Μελιτζάνες, κολοκύθια και κολοκυθάκια	07.01.95	
Πιπεριές	07.01.93	
Άλλα λαχανικά καλλιεργούμενα για τον καρπό	07.01.97	3
Ρίζαι, βολβοί και κόνδυλοι		
Ραφανικράμβαι (choux-raves)	07.01.27	2
Γογγύλια εδάδιμα	} 07.01.54	
Καρόττα		
Σκόρδα	07.01.67	
Κρόμμυα και ασκαλώνια	07.01 (62-63-66)	
Τεύτλα εδάδιμα	} 07.01.56 07.01.59	
Τραγοναπόγωνα (σαλσιφισ)		
Έτερα ρίζαι, βολβοί και κόνδυλοι (σχοινόπρασον, ραφανίδες, ρέβες, ράφανοι ή ραπάνια)		
Λαχανικά λοβοφόρα		
Αρακάς (μπιζέλια)	07.01.41 07.01.43	
Φασόλια	07.01.45 07.01.47	
Άλλα λαχανικά λοβοφόρα	07.01.49	
Μανιτάρια καλλιεργημένα	07.01.87	

▼B

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Νωποί καρποί και οπώραι, περιλαμβανομένων των εσπεριδοειδών (πλην σταφυλών και ελαιών)

Μήλα και αχλάδια επιτραπέζια		
Μήλα επιτραπέζια	08.06 (13-15-17)	
Αχλάδια επιτραπέζια	08.06 (36-38)	
Μήλα για την κατασκευή μηλίτου και αχλάδια για την κατασκευή απίτου		
Μήλα για την κατασκευή μηλίτου (cidre)	08.06.11	
Αχλάδια για την κατασκευή απίτου (poire)	08.06.32	
Οπώραι μετά πυρήνος		
Ροδάκινα	08.07.32	
Βερύκοκα	08.07.10	
Κεράσια	08.07 (51-55)	
Δαμάσκηνα (περιλαμβανομένων και των mirabelles, reines-claude, quetsches)	08.07 (71-75)	
Άλλαι οπώραι μετά πυρήνος	08.07.90	
Καρποί κελυφοτοί		
Κάρνα	08.05.31	
Λεπτοκάρνα (φουντούκια)	08.05.91	
Αμύγδαλα	08.05.11 08.05.19	
Κάστανα	08.05.50	
Άλλοι καρποί κελυφοτοί (πλην των τροπικών)		
Φυστίκια	08.05.70	
Καρποί κελυφοτοί μη κατονομαζόμενοι αλλού (πλην των τροπικών)	08.05.97	1
Άλλοι καρποί δένδρων		
Σύκα	08.03.10	
Κυδόνια	08.06.50	
Καρποί δένδρων μη κατονομαζόμενων αλλού (πλην των τροπικών)	08.09.90	1
Φράουλαι	08.08 (11-15)	
Καρποί σαρκώδεις		
Φραγκοστάφυλα και μαύρα φραγκοστάφυλα		
Μαύρα φραγκοστάφυλα	08.08.41	
Φραγκοστάφυλα	08.08.49	1
Σμέουρα		
Πράσινα φραγκοστάφυλα	08.08.90	1
Έτεροι παρόμοιοι οπώραι (π.χ. μούρα καλλιεργημένα), πλην των αγρίων μούρων	08.09.90	2
Εσπεριδοειδή		
Πορτοκάλια	08.02 (21-22-24-27)	
Μανταρίνια και κλεμεντίνες	08.02 (32-36)	
Λεμόνια	08.02.50	
Φράπες	08.02.70	
Άλλα εσπεριδοειδή	08.02.90	
Κίτρα	—	
Γλυκολέμονα	—	

▼B

	<i>Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ</i>	
Περγαμόντα	—	
Εσπεριδοειδή μη κατονομαζόμενα αλλού	—	
Σταφυλαί και ελαίαι		
Σταφυλαί		
Επιτραπέζιοι σταφυλαί	08.04 (21-23)	
Έτεροι σταφυλαί (δια παραγωγή οίνου, χυμού σταφυλών και σταφίδων)	08.04 (25-27)	
Ελαίαι		
Επιτραπέζιοι ελαίαι	07.01.78	
Έτεροι ελαίαι (για την παραγωγή ελαίου)	07.01.79 07.03.13	
Άλλα φυτικά προϊόντα		
Φυτά για ζωοτροφές (¹)	12.10.99	1
Φυτά φυτωρίων		
Δένδρα και δενδρύλλια σπωροφόρα	06.02 (19-40-51-55)	
Φυτά αμπέλων	06.02 (10-30)	
Δένδρα και δενδρύλλια διακοσμητικά	06.02 (71-75-79-98)	
Δασικά φυτώρια	06.02.60	
Φυτικά ύλαι δια την πλεκτικήν		
Λυγαριά, βρύλλα, ινδικοί κάλαμοι	14.01 (11-19-51-59)	
Κάλαμοι, μπαμπού	14.01 (31-39)	
Έτεροι φυτικά ύλαι δια την πλεκτικήν	14.01.90	
Άνη και φυτά διακοσμητικά και δένδρα Χριστουγέννων		
Κρόμμυα και κόνδυλοι ανθέων	06.01.10	
Φυτά διακοσμητικά	06.01 (31-39)	
Άνη προς κοπήν, πρασινάδες και φυλλώματα	06.03 (11-15-90) 06.04 (20-40-50)	
Δένδρα Χριστουγέννων	06.04.90	
Πολυετή φυτά της υπαίθρου	06.02.92	
Σπόροι προς σποράν		
Σπόροι προς σποράν γεωργικών προϊόντων (¹)	06.02.95 12.03 (11-19-35-39-44- 46-84-86-89)	
	12.03.31	1
	12.03.49	1
Σπόροι προς σποράν ανθέων	12.03.81	
Προϊόντα περισυλλογής (²)		
	07.01 (88 — 89)	
	08.05.97	2
	08.08.31	
	08.08.35	
	08.08.49	2
	08.08.90	2
	23.06.10	1

▼ B

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Παραπροϊόντα ⁽³⁾

Παραπροϊόντα καλλιέργειας δημητριακών (πλην ορύζης)	12.08 (10 — 31) 12.08.90 12.09.00 13.03.12 14.02 (10-21-23-25-29) 14.03.00 14.04.00 14.05 (11 — 19) 15.16.10 23.06.10 23.06.30 13.01.00
---	--

Παραπροϊόντα καλλιέργειας ορύζης

Παραπροϊόντα καλλιέργειας ξηρών οσπρίων

Παραπροϊόντα καλλιέργειας κηπευτικών

Παραπροϊόντα καλλιέργειας βιομηχανικών φυτών

Παραπροϊόντα καλλιέργειας νοπών λαχανικών

Παραπροϊόντα καλλιέργειας σπορών και εσπεριδοειδών

2

Παραπροϊόντα καλλιέργειας σταφυλών και ελαιών

Άλλα παραπροϊόντα καλλιέργειών φυτών

Φυτικά προϊόντα μη κατονομαζόμενα αλλού

Γλεύκος (μούστος) και οίνος

Γλεύκος	22.04.00
Οίνος	22.05 (21-25-31-35-41-44-45-47-51-57-59-61-69)
Παραπροϊόντα της οινοπαραγωγής ⁽⁴⁾	23.05.00

Ελαιόλαδον

Ελαιόλαδον παρθένον ⁽⁵⁾	15.07.06
Ελαιόλαδον μη εξευγενισμένον ⁽⁵⁾	15.07 (07 — 08)
Παραπροϊόντα της απολήψεως του ελαιολάδου ⁽¹⁾	23.04.05

Βοοειδή

Βοοειδή κατοικίδια	01.02 (11-13-14-15-17)
Μόσχοι	—
Άλλα βοοειδή ηλικίας κάτω του έτους	—
Δαμάλεις	—
Αγελάδες	—
Βοοειδή άρρενα αναπαραγωγής	
Βοοειδή άρρενα αναπαραγωγής ηλικίας ενός έως δύο ετών	—
Βοοειδή άρρενα αναπαραγωγής ηλικίας πλέον των δύο ετών	—
Βοοειδή προς σφαγή και πάχυνση	
Βοοειδή προς σφαγή και πάχυνση ηλικίας ενός έως δύο ετών	—
Βοοειδή προς σφαγή και πάχυνση ηλικίας άνω των δύο ετών	—

▼ B

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Χοιροειδή

Χοιροειδή κατοικίδια	01.03 (11 — 15 — 17)
Χοιρίδια	—
Νεαροί χοίροι	—
Χοίροι προς πάχυνση	—
Θήλειοι χοίροι προς αναπαραγωγή	—
Άρρενες χοίροι προς αναπαραγωγή	—

Ιπποειδή

Ίπποι	01.01 (11 — 15 — 19)
Όνοι	01.01.31
Ημίονοι	01.01.50

Προβατοειδή και αιγοειδή

Προβατοειδή κατοικίδια	01.04 (11 — 13)
Αιγοειδή κατοικίδια	01.04.15

Πουλερικά, κόνικλοι, περιστεράι και λοιπά ζώα

Όρνιθες, αλέκτορες, κατόπουλα και νεοσσοί	01.05 (10 — 91)
Νήσσαι	01.05.93
Χήναι	01.05.95
Ινδιάνοι	01.05.97
Φραγκόκοτες	01.05.98
Κόνικλοι κατοικίδιοι	01.06.10
Περιστεράι κατοικίδιοι	01.06.30
Λοιπά ζώα	
Μέλισσαι	—
Μεταξοσκώληκες	—
Γουναροφόρα ζώα	—
Σαλίγκαροι (πλην θαλάσσης)	03.03.66
Ζώα μη αλλαχού κατονομαζόμενα	01.06.99 02.04.99

1

Θηράματα και κρέας θηραμάτων

Θηράματα (1)	01.01.39 01.02.90 01.03.90 01.04.90 01.06.91
Κρέας θηραμάτων	02.04.30

Γάλα μη υποστάν ουδεμίαν κατεργασίαν

Γάλα αγελάδας	—
Γάλα προβάτου	—

▼ B

Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ

Γάλα αγός	—
Γάλα βουβάλου	—

Ωά

Ωά όρνιθος		
Ωά όρνιθος προς επώασιν	04.05.12	1
Έτερα ωά όρνιθος	04.05.14	
Ωά έτερα της όρνιθος		
Ωά έτερα της όρνιθος προς επώασιν	04.05.12	2
Λοιπά ωά έτερα της όρνιθος	04.05.16 04.05.18	

Άλλα ζωικά προϊόντα

Έριον (περιλαμβανομένων και των τριχών) (²)	53.01 (10 — 20) 53.02 (93 — 95)
Μέλι	04.06.00
Βόμβυκες μεταξοσκωλήκων	50.01.00
Παραπροϊόντα ζωικών προϊόντων (¹)	} 15.15.10 43.01. (10 — 20 — 30 — 90) 53.02.97
Ζωικά προϊόντα μη κατονομαζόμενα αλλού	

Γεωργικά εργασίαι FACON (²)**Γεωργικά προϊόντα σχεδόν αποκλειστικός εισαγόμενα**

Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις	
Σπέρματα αραχιδών	12.01.11 12.01.15
Κόπρα	12.01.20
Κάρνα και αμύγδαλα του φοίνικος	12.01.30
Βαμβακόσποροι	12.01.96
Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις μη αλλαχού κατονομαζόμενοι	12.01.99
Φυτά για την υφαντουργία τροπικά	
Βάμβαξ	55.01.00
Λοιπά φυτά για την υφαντουργία	
Αβάκα	57.02.00
Ιούτη	57.03.10
Σιζάλ	57.04.10
Κοκοκάρνα	57.04.30
Ραμί	54.02.00
Φυτά δια την υφαντουργίαν μη αλλαχού κατονομαζόμενα	57.04.50
Άλλα τροπικά βιομηχανικά φυτά	
Καφές	09.01.11
Κακάο	18.01.00
Ζακχαροκάλαμον	12.04.30
Καρποί και σπώραι τροπικοί	

	<i>Αριθ. κωδικοποίησης της ΣΥΕΚ</i>
Καρποί κελυφωτοί τροπικοί	
Κάρνα κοκκοφοινίκων	08.01.75
Κάρνα ανακαρδιοειδών	08.01.77
Κάρνα Βραζιλίας	08.01.80
Κάρνα του PECAN	08.05.80
Άλλοι τροπικοί καρποί και οπώραι	
Χουρμάδες	08.01.10
Μπανάνες	08.01 (31 — 35)
Ανανάδες	08.01.50
Παπαίαι (paraijes)	08.08.50
Τροπικοί καρποί και οπώραι μη κατονομαζόμενοι αλλού	08.01 (60 — 99)
Ελεφαντοστούν ακατέργαστον	05.10.00
(¹) Π.χ. σανός, τριφύλλι (εξαιρέσει των λαχάνων για ζωοτροφές).	
(²) Εξαιρέσει σπόρων προς σποράν δημητριακών, ορύζης και γεωμήλων.	
(³) Π.χ. άγρια μανιτάρια, καρποί μυρτίλου, άγρια μούρα, άγρια σμέουρα.	
(⁴) Π.χ. άχυρον, φύλλα, λοβοί μπιζελίων και φασολιών.	
(⁵) Π.χ. οινολάσπη, τρυγία ακάθαρτος, κλπ.	
(⁶) Αυτά τα δύο προϊόντα δεν διακρίνονται λόγω διαφοράς των σταδίων παραγωγής, αλλά λόγω της μεθόδου μεταποίησης.	
(⁷) Π.χ. ελαιοπυρήνες και άλλα υπολείμματα απομένοντα μετά την απόληψη του ελαιολάδου.	
(⁸) Στα ζώντα θηράματα περιλαμβάνονται μόνο τα θηράματα κτηνοτροφίας και τα εγκλωβισμένα θηράματα.	
(⁹) Εφ' όσον αποτελούν κύρια προϊόντα.	
(¹⁰) Π.χ. δέρματα, τρίχες, σισυροδέματα φονευθέντων θηραμάτων, κηρός, κοπρία, ούρα των ζώων.	
(¹¹) Δηλαδή εργασίες, οι οποίες εκτελούνται κανονικά από τις ίδιες τις γεωργικές επιχειρήσεις, όπως η καλλιέργεια της γης, ο θερισμός, το αλώνισμα του σίτου, η αποξήρανση του καπνού, η κουρά των προβάτων, η περιποίηση των ζώων.	

V. ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΗ ΞΥΛΕΙΑ

Ρητινώδης ξηλεία για κατεργασία και βιομηχανικές χρήσεις

Ρητινώδης μακρά ξυλεία

— 1. Σύμφλοιος ξυλεία

- (1) Ελάτης, ερυθροελάτης, DOUGLAS
- (2) Πεύκης, λάρυκος (αγριοπεύκης)

— 2. Ξυλεία ορυχείων ή μεταλλείων

- (1) Ελάτης, ερυθροελάτης, DOUGLAS
- (2) Πεύκης, λάρυκος (αγριοπεύκης)

— 3. Άλλη μακρά ξυλεία

- (1) Ελάτης, ερυθροελάτης, DOUGLAS
- (2) Πεύκης, λάρυκος (αγριοπεύκης)

Ρητινώδης ξυλεία για άλεση

- (1) Ελάτης, ερυθροελάτης, DOUGLAS
- (2) Πεύκης, λάρυκος (αγριοπεύκης)

Καυσόξυλα ρητινώδη

- Ελάτης, ερυθροελάτης, DOUGLAS
- Πεύκης, λάρυκος (αγριοπεύκης)

Ξυλεία πλατυφύλλων δένδρων για κατεργασία και βιομηχανικές χρήσεις

Μακρά ξυλεία πλατυφύλλων δένδρων

— 1. Σύμφλοιος ξυλεία

- (1) Δρυός
- (2) Φηγού (οξύας)
- (3) Λεύκης
- (4) Λοιπών δένδρων

▼B

- 2. Ξυλεία ορυχείων ή μεταλλείων
  - (1) Δρυός
  - (2) Λοιπών δένδρων
- 3. Άλλη μακρά ξυλεία
  - (1) Δρυός
  - (2) Φηγού (οξύας)
  - (3) Λεύκης
  - (4) Λοιπών δένδρων

Ξυλεία πλατυφύλλων δένδρων για άλεση

- 1. Δρυός
- 2. Φηγού (οξύας)
- 3. Λεύκης
- 4. Λοιπών δένδρων

Καυσόξυλα εκ πλατυφύλλων δένδρων

- Δρυός
- Φηγού (οξύας)
- Λεύκης
- Λοιπών δένδρων
- Δασικάί υπηρεσίαι⁽¹⁾
- Άλλα προϊόντα (παραδείγματος χάριν φλοιοί, φελλός, ρητίνη)

⁽¹⁾ Δηλαδή δασοκομικές υπηρεσίες, ασκούμενες κανονικά από τις ίδιες τις δασικές επιχειρήσεις (π.χ. κοπή ξύλων).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5
ΕΛΑΦΙΟ ΤΡΙΤΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. τηλεπικοινωνίες·
2. διανομή ύδατος, φωταερίου, ηλεκτρισμού και θερμικής ενέργειας·
3. μεταφορά αγαθών·
4. παροχή λιμενικών και αερολιμενικών υπηρεσιών·
5. μεταφορά προσώπων·
6. παραδόσεις καινούργων αγαθών, κατασκευασθέντων προς τον σκοπό πώλησώς τους·
7. εργασίες γεωργικών οργανισμών παρεμβάσεως, αναφερόμενες σε γεωργικά προϊόντα και πραγματοποιούμενες κατ' εφαρμογή κανονισμών προβλεπόντων κοινή οργάνωση της αγοράς των προϊόντων αυτών·
8. εκμετάλλευση πανηγύρεων και εκθέσεων εμπορικού χαρακτήρος·
9. εναποθήκευση
10. δραστηριότητες εμπορικών διαφημιστικών γραφείων·
11. δραστηριότητες πρακτορείων ταξιδίων·
12. εργασίες λεσχών και κυλικείων επιχειρήσεων, πρατηρίων, συνεταιρισμών και παρομοίων ιδρυμάτων·
13. δραστηριότητες οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεοράσεως, πλην των προβλεπομένων από το άρθρο 13 υπό Α παράγραφος 1 περίπτωση ιζ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 28 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ α) ΠΡΑΞΕΩΝ

1. ► M3 ————— ◄
2. πράξεις αναφερόμενες στο άρθρο 13 υπό Α παράγραφος 1 περίπτωση ε)·
3. ► M3 ————— ◄
4. ► M3 ————— ◄
5. ► M3 ————— ◄
6. ► M3 ————— ◄
7. πράξεις αναφερόμενες στο άρθρο 13 υπό Α παράγραφος 1 περίπτωση ιζ)·
8. ► M3 ————— ◄
9. ► M3 ————— ◄
10. ► M3 ————— ◄
11. παραδόσεις αναφερόμενες στο άρθρο 13 υπό Β περίπτωση ζ), όταν πραγματοποιούνται από υποκειμένους που είχαν δικαίωμα προς έκπτωση των προηγούμενων καταβληθέντων φόρων για το εν λόγω κτίριο·
12. ► M3 ————— ◄
13. ► M3 ————— ◄
14. ► M3 ————— ◄
15. οι αναφερόμενες στο άρθρο 26 παροχές υπηρεσιών των πρακτορείων ταξιδίων, καθώς και οι παροχές υπηρεσιών των πρακτορείων ταξιδίων, τα οποία ενεργούν επ' ονόματι και για λογαριασμό του ταξιδιώτου, για ταξίδια πραγματοποιούμενα εκτός της Κοινότητας.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 28 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ β) ΠΡΑΞΕΩΝ

1. είσπραξη δικαιωμάτων εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις·
2. παροχές υπηρεσιών συγγραφέων, καλλιτεχνών και ερμηνευτών, έργων τέχνης δικηγόρων και λοιπών ελευθέρων επαγγελματιών, εξαιρέσει των ιατρικών και παραϊατρικών επαγγελματιών, εφ' όσον δεν πρόκειται περί των παροχών υπηρεσιών των αναφερομένων στο παράρτημα Β της δευτέρας οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967·
3. ► M3 ————— ◀
4. ► M3 ————— ◀
5. παροχές υπηρεσιών και παραδόσεις αγαθών παρεπόμενες προς τις παροχές αυτές, οι οποίες πραγματοποιούνται από τις δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών·
6. παροχές υπηρεσιών πραγματοποιούμενες από τις επιχειρήσεις κηδεϊών και αποτεφρώσεως, καθώς και οι παρεπόμενες προς τις ανωτέρω παροχές παραδόσεις αγαθών·
7. εργασίες πραγματοποιούμενες από τυφλούς ή εργαστήρια τυφλών, υπό την προϋπόθεση ότι η απαλλαγή τους δεν επιφέρει σημαντικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
8. παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών προς οργανισμούς επιφορτισμένους με την κατασκευή, την διαρρύθμιση και την συντήρηση νεκροταφείων, τάφων και μνημείων των θυμάτων πολέμου·
9. ► M3 ————— ◀
10. εργασίες πραγματοποιούμενες από νοσοκομειακά ιδρύματα, μη προβλεπόμενες από το άρθρο 13 υπό Α παράγραφος 1 περίπτωση β)·
11. ► M3 ————— ◀
12. παροχή ύδατος από οργανισμούς δημοσίου δικαίου·
13. ► M3 ————— ◀
14. ► M3 ————— ◀
15. ► M3 ————— ◀
16. οι αναφερόμενες στο άρθρο 4 παράγραφος 3 παραδόσεις κτιρίων·
17. μεταφορές προσώπων·
οι μεταφορές αγαθών, όπως οι αποσκευές και τα αυτοκίνητα οχήματα, συνοδευομένων από ταξιδιώτες ή παροχές υπηρεσιών συναφείς προς την μεταφορά προσώπων, απαλλάσσονται μόνο κατά το μέτρο που απαλλάσσονται οι μεταφορές των προσώπων αυτών·
18. ► M3 ————— ◀
19. ► M3 ————— ◀
20. ► M3 ————— ◀
21. ► M3 ————— ◀
22. ► M3 ————— ◀
23. παραδόσεις, μετατροπές, διορθώσεις, συντήρηση, ναυλώσεις και μισθώσεις αεροσκαφών χρησιμοποιούμενων από κρατικούς οργανισμούς, καθώς και αντικειμένων ενσωματωμένων στα αεροσκάφη αυτά ή χρησιμευόντων για την εκμετάλλευσή τους·
24. ► M3 ————— ◀
25. παραδόσεις, μετατροπές, διορθώσεις, συντήρηση, ναυλώσεις και εκμισθώσεις πολεμικών πλοίων·

▼M13

▼B

27. οι προβλεπόμενες από το άρθρο 26 παροχές υπηρεσιών των πρακτορείων ταξιδίων, καθώς και οι παροχές υπηρεσιών των πρακτορείων ταξιδίων που ενεργούν επ' ονόματι και για λογαριασμό του ταξιδιώτου, για ταξίδια πραγματοποιούμενα στο εσωτερικό της Κοινότητας·

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ***ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

1. Το αναφερόμενο στο άρθρο 28 παράγραφος 3 περίπτωση γ) δικαίωμα επιλογής δύναται να χορηγείται:
  - α) αν πρόκειται περί εργασιών αναφερομένων στο παράρτημα Ε:
τα Κράτη μέλη, τα οποία εφαρμόζουν ήδη την απαλλαγή, συνδυασμένη όμως με δικαίωμα επιλογής, δύναται να διατηρούν το εν λόγω δικαίωμα επιλογής.
  - β) αν πρόκειται περί πράξεων αναφερομένων στο παράρτημα ΣΤ:
τα Κράτη μέλη, τα οποία διατηρούν προσωρινά την απαλλαγή, δύναται να χορηγούν στους υποκειμένους στον φόρο το δικαίωμα επιλογής της φορολογήσεως.
2. Τα Κράτη μέλη που χορηγούν το δικαίωμα επιλογής της φορολογήσεως μη καλυπτόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου 1, δύναται να επιτρέψουν στους υποκειμένους στον φόρο, οι οποίοι κάνουν χρήση τούτου, να το διατηρήσουν το αργότερο μέχρι την λήξη τριετούς περιόδου από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσης οδηγίας.

▼ M5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η

Κατάλογος παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών δυναμένων να υπαχθούν στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ

Κατά τη μεταγραφή των κατωτέρω κατηγοριών αγαθών στην εθνική τους νομοθεσία, τα κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιήσουν τη συνδυασμένη ονοματολογία για να οριοθετήσουν επακριβώς την οικεία κατηγορία.

Κατηγορία	Περιγραφή
1	Τρόφιμα και ποτά εκτός από τα αλκοολούχα, ζωοτροφές, ζώντα ζώα, σπόροι, φυτά, συστατικά χρησιμοποιούμενα συνήθως στην παρασκευή τροφίμων και προϊόντα που χρησιμοποιούνται συνήθως για τη συμπλήρωση ή υποκατάσταση τροφίμων.
2	Ύδρευση.
3	Φαρμακευτικά προϊόντα των ειδών που συνήθως χρησιμοποιούνται για θεραπευτική αγωγή, για την πρόληψη ασθενειών και για σκοπούς ιατρικούς ή κτηνιατρικούς, καθώς και προϊόντα για την αντισύλληψη για την γυναικεία υγιεινή προστασία.
4	Ιατρικός εξοπλισμός, βοηθητικά όργανα και άλλες συσκευές που συνήθως χρησιμοποιούνται για την ανακούφιση ή την αντιμετώπιση αναπηριών, προοριζόμενες αποκλειστικά για προσωπική χρήση από αναπήρους, συμπεριλαμβανομένης της επισκευής των προϊόντων αυτών, καθώς και παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων.
5	Μεταφορά επιβατών και των συνοδευόμενων αποσκευών τους.
6	Παράδοση βιβλίων συμπεριλαμβανομένων και των χρησιμοποιούμενων από βιβλιοθήκες (καθώς και παντός είδους φυλλαδίων και παρομοίων εντύπων, παιδικών εικονογραφημένων βιβλίων και παιδικών βιβλίων ιχνογραφίας και χρωματισμού, μουσικής τυπωμένης ή χειρόγραφης, κάθε είδους χαρτών συμπεριλαμβανομένων των υδρογραφικών) εφημερίδων και περιοδικών, εκτός από έντυπα εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο διαφημιστικά.
7	Δικαίωμα εισόδου σε παραστάσεις, θέατρα, τσίρκο, πανηγύρια, λούνα-παρκ, συναυλίες, μουσεία, ζωολογικούς κήπους, κινηματογράφους, εκθέσεις και σε παρόμοια πολιτιστικά γεγονότα και σχετικούς χώρους. Λήψη ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.
8	Υπηρεσίες παρεχόμενες από συγγραφείς, συνθέτες ή καλλιτέχνες σκηής, καθώς και τα δικαιώματα αυτών.
9	Παράδοση, ανέγερση, ανακαίνιση και μετασκευή κατοικιών παρεχόμενων στα πλαίσια κοινωνικής πολιτικής.
10	Παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών χρησιμοποιούμενων συνήθως στη γεωργική παραγωγή, με εξαίρεση τα κεφαλαιουχικά αγαθά, όπως κτίρια ή μηχανήματα.
11	Διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή σε κάμπινγκ για τροχόσπιτα.
12	Δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις.
13	Δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων.
14	Παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών από φιλανθρωπικούς οργανισμούς αναγνωρισμένους από τα κράτη μέλη και οι οποίοι ασχολούνται με την κοινωνική πρόνοια και τις κοινωνικές ασφάλισεις, εφόσον δεν απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 13.
15	Υπηρεσίες γραφείων κηδειών, συμπεριλαμβανομένης και της αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και παράδοση των συναφών ειδών.

▼ M5

Κατηγορία	Περιγραφή
16	Παροχή ιατρικών και οδοντιατρικών υπηρεσιών καθώς και λουτροθεραπείας, εκτός από αυτές που απαλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 13.
17	Υπηρεσίες οδοκαθαρισμού, αποκομιδής απορριμμάτων και επεξεργασίας αποβλήτων, με εξαίρεση αυτές που παρέχονται από φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5.

▼ M8

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗΣ Ή ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, θεωρούνται ως:

α) «αντικείμενα καλλιτεχνική αξίας» τα εξής:

- πίνακες, κολάζ και παρόμοιοι μικροί πίνακες, έργα ζωγραφικής και σχέδια, που έχουν εκτελεστεί εξ ολοκλήρου δια χειρός του καλλιτέχνη· εξαιρούνται τα σχέδια αρχιτεκτόνων, μηχανικών και άλλα βιομηχανικά, εμπορικά, τοπογραφικά ή παρόμοια σχέδια, τα είδη βιοτεχνίας χειροποίητης διακόσμησης, τα ζωγραφισμένα υφάσματα για σκηνικά θεάτρων, διάκοσμο εργαστηρίων ή ανάλογες χρήσεις (κωδικός ΣΟ 9701),
- πρωτότυπες εικόνες χαρακτηριστικής, χαλκογραφίας και λιθογραφίας, δηλαδή τα σχέδια που έχουν εκτυπωθεί απευθείας σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων, μαύρα ή έγχρωμα, από μία ή περισσότερες πλάκες που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου δια χειρός του καλλιτέχνη, οποιαδήποτε και αν είναι η τεχνική ή η ύλη που έχει χρησιμοποιηθεί, με εξαίρεση κάθε μηχανική ή φωτομηχανική μέθοδο (κωδικός ΣΟ 9702 00 00),
- έργα αγαλματοποιίας ή γλυπτικής, πρωτότυπα, από οποιαδήποτε ύλη, εφόσον έχουν γίνει εξ ολοκλήρου δια χειρός του καλλιτέχνη· εκμαγεία γλυπτών, οκτώ το πολύ αντιτύπων, τα οποία γίνονται υπό την εποπτεία του ίδιου του καλλιτέχνη ή των διαδόχων του (κωδικός ΣΟ 9703 00 00)· κατ' εξαίρεση, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που καθορίζονται από τα κράτη μέλη, μπορεί να ξεπεραστεί το όριο των οκτώ αντιτύπων για τα εκμαγεία γλυπτών που έχουν παραχθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1989,
- χειροποίητοι τάπητες τοίχου (κωδικός ΣΟ 5805 00 00) και οι χειροποίητες επίτοιχες επενδύσεις από υφαντικές ύλες (κωδικός ΣΟ 6304 00 00) από πρωτότυπα σχέδια καλλιτεχνών, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν άνω των οκτώ αντιτύπων από τον κάθε τάπητα ή την κάθε επένδυση,
- μοναδικά έργα κεραμικής, κατασκευασμένα εξ ολοκλήρου δια χειρός του καλλιτέχνη και υπογεγραμμένα από τον ίδιο,
- τεχνουργήματα σμάλτου πάνω σε χαλκό, εξ ολοκλήρου χειροποίητα, μέχρι οκτώ το πολύ αριθμημένα αντίτυπα που φέρουν την υπογραφή του καλλιτέχνη ή του καλλιτεχνικού εργαστηρίου, εξαιρουμένων των ειδών κοσμηματοποιίας, αργυροχοΐας ή χρυσοχοΐας,
- φωτογραφίες που ελήφθησαν από τον καλλιτέχνη, οι οποίες εκτυπώθηκαν από τον ίδιο ή υπό τον έλεγχό του, υπογεγραμμένες και αριθμημένες, μέχρι τριάντα το πολύ αντίτυπα, ανεξαρτήτως μεγέθους και υλικού υποστρώματος·

β) «αντικείμενα συλλεκτικής αξίας» τα εξής:

- γραμματόσημα, χαρτόσημα, επιστολές με ταχυδρομικές σφραγίδες, αλλά χωρίς γραμματόσημο, φάκελοι πρώτης ημέρας κυκλοφορίας, διάφορα ταχυδρομικά είδη με έντυπο ταχυδρομικό σήμα και ανάλογα, σφραγισμένα ή ασφράγιστα, αλλά τα οποία δεν κυκλοφορούν ούτε προορίζονται να τεθούν σε κυκλοφορία (κωδικός ΣΟ 9704 00 00);
- συλλογές και αντικείμενα συλλογών ζωολογίας, βοτανικής, ορνιθολογίας, ανατομίας, ή που παρουσιάζουν ιστορικό, αρχαιολογικό, παλαιοντολογικό, εθνογραφικό ή νομισματολογικό ενδιαφέρον (κωδικός ΣΟ 9705 00 00)·

γ) «αντικείμενα αρχαιολογικής αξίας», τα αντικείμενα, πλην των αντικειμένων καλλιτεχνικής και συλλεκτικής αξίας, ηλικίας άνω των 100 ετών (κωδικός ΣΟ 9706 00 00).”

▼ **M10**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Περιγραφή προϊόντων	Κωδικός ΣΟ
Κασσίτερος	8001
Χαλκός	7402 7403 74057408
Ψευδάργυρος	7901
Νικέλιο	7502
Αλουμίνιο	7601
Μόλυβδος	7801
Ίνδιο	ex 8112 91
	ex 8112 99
Σιτηρά	1001 έως 1005
	1006: μόνο ακατέργαστο ρύζι
	1007 έως 1008
Ελαιούχοι σπόροι και καρποί	1201 έως 1207
Καρύδια κοκκοφοινίκων, καρύδια Βραζιλίας και καρύδια ανακαρδιοειδών	0801
Άλλοι καρποί με κέλυφος	0802
Ελιές	0711 20
Σπόροι και σπόροι προς σπορά (συμπεριλαμβανομένων των σπόρων σόγιας)	1201 έως 1207
Καφές, μη καβουρντισμένος	0901 11 00 0901 12 00
Τσάι	0902
Κακάο, σε σπόρους και θραύσματα σπόρων, ακατέργαστα ή φρυγμένα	1801
Ακατέργαστη ζάχαρη	1701 11 1701 12
Καουτσούκ σε αρχικές μορφές ή σε πλάκες, φύλλα ή ταινίες	4001 4002
Μαλλί	5101
Χημικά προϊόντα, χύμα	Κεφάλαια 28 και 29
Πετρελαιοειδή (συμπεριλαμβανομένου του προπανίου και του βουτανίου· συμπεριλαμβανομένων επίσης των ακατέργαστων λαδιών πετρελαίου)	2709 2710 2711 12 2711 13
Άργυρος	7106

▼ **M10**

Περιγραφή προϊόντων	Κωδικός ΣΟ
Πλατίνα (Παλλάδιο, Ράδιο)	7110 11 00 7110 21 00 7110 31 00
Γεώμηλα	0701
Λίπη και φυτικά έλαια και τα κλάσματά τους, ακατέργαστα, εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	1507 έως 1515

▼ **M16***ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Κ***Κατάλογος υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 28**

1. Μικρές επισκευές:
  - ποδηλάτων,
  - υποδημάτων και δερματίνων ειδών,
  - ενδυμάτων και υφασμάτων ειδών οικιακής χρήσης (συμπεριλαμβανομένων της επιδιόρθωσης και της μετατροπής).
2. Ανακαίνιση και επισκευή ιδιωτικών κατοικιών, εξαιρουμένων των υλικών που αποτελούν σημαντικό μέρος της αξίας της παροχής.
3. Καθαρισμός υαλοπινάκων και καθαρισμός ιδιωτικών κατοικιών.
4. Κατ' οίκον φροντίδες (π.χ. οικιακή βοήθεια και φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών ή αναπήρων).
5. Κομμώσεις.